

THISTED KOMMUNE

§ 12 Miljøgodkendelse

Malkekvæg

Ny Skelsgård

Hanstholmvej 67

7700 Thisted

17. november 2015

© 2015, copyright 12345

1 GENERELLE FORHOLD

Godkendelse af virksomhed i henhold til Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, LBK. nr. 868 af 3. juli 2015.

1.1 Ejer- og driftsforhold

Godkendelse	§ 12 miljøgodkendelse
Virksomhedens art	Malkekvæg, 448,53 DE
CVR-nr.	17011448
P-nr.	
CHR-nr.	62837
Ejendomsnummer	7870080677
Matrikelnr. og ejerlav	3ad,3b,3h,3i,3ø Sønderby By, Tved
Bedriftens adresse	Hanstholmvej 67, 7700 Thisted
Ansøgers navn og adresse	Carsten Holm Christensen
Ansvarlig for driften	Carsten Holm Christensen
Ansøgers konsulent	Hanne Bang, Gråkjær Miljøcenter tlf.: 51182855 e-mail: hab@graakjaer.dk
Tilsynsmyndighed	Thisted Kommune, Teknisk Forvaltning Kirkevej 9, 7760 Hurup Thy tlf.: 9917 1717 e-mail: teknisk@thisted.dk
Sagsbehandler	Ulrik B. Krogh tlf.: 9917 2232 e-mail: ubk@thisted.dk
Kvalitetssikring	Nathalia H. Andersen
Godkendelsesdato	DATO 17. november 2015
Ansøgningskema	Skema nr. 76.142 version 3

Indholdsfortegnelse

1	GENERELLE FORHOLD.....	1
1.1	Ejer- og driftsforhold	1
1.2	Godkendelsespligt.....	5
1.2.1	Afgørelsen.....	5
1.3	Godkendelsens omfang.....	6
1.3.1	Tidligere godkendelser.....	7
1.3.2	Biaktiviteter.....	7
1.3.3	Gyldighed.....	7
1.3.4	Husdyrbrugets ophør	8
1.3.5	Offentlighed og høring.....	8
1.3.6	Ikke teknisk resumé.....	10
1.4	Vilkår.....	13
	MILJØTEKNISK BESKRIVELSE	24
2	ANLÆGGET	25
2.1	Dyrehold og staldindretning.....	25
2.1.1	Dyrehold	25
2.1.2	Staldindretning.....	27
2.2	Management.....	28
2.3	Lokalisering.....	29
2.3.1	Faste afstandskrav.....	29
2.3.2	Landskab og planforhold.....	30
2.4	Råvare-, energi- og vandforbrug	31
2.5	Gener	32
2.5.1	Lugt.....	32
2.5.2	Støj.....	33
2.5.3	Lys.....	34
2.5.4	Fluer og skadedyr.....	34
2.5.5	Støv	35
2.5.6	Transport	35
2.6	Forurening.....	36
2.6.1	Spildevand.....	36
2.6.2	Husdyrgødning.....	37
2.6.3	Foderopbevaring	38
2.6.4	Fodring	38
2.6.5	Driftsforstyrrelser eller uheld.....	39
2.6.6	Affald og miljøfarlige stoffer.....	40
2.7	Ammoniaktab	42
2.7.1	Ammoniaktab generelt	42

2.7.2	<i>Ammoniakpåvirkning af natur</i>	45
2.7.3	<i>Bilag IV-arter (påvirkning fra anlæg)</i>	48
2.7.4	<i>Habitatvurdering (påvirkning fra anlægget)</i>	49
2.8	Alternative produktioner	51
3	AREALERNE, ETAPE 2 (med forpagtning)	52
3.1	Markoplysninger	52
3.2	Fleksible vilkår	55
3.2.1	<i>Det generelle beskyttelsesniveau for nitrat og fosfor</i>	55
3.3	Etape 2 scenarie A	56
3.3.1	<i>Gødningsregnskab (scenarie A)</i>	56
3.3.2	<i>De generelle beskyttelsesniveauer for nitrat og fosfor (scenarie A)</i>	58
3.4	Etape 2 scenarie B	60
3.4.1	<i>Gødningsregnskab (scenarie B)</i>	60
3.4.2	<i>Det generelle beskyttelsesniveau for nitrat og fosfor (scenarie B)</i>	61
3.5	Habitatvurdering (udvaskning fra arealer)	62
3.5.1	<i>Nitrat til overfladevand</i>	62
3.5.2	<i>Fosfor til overfladevand</i>	63
3.6	Ammoniak fra udbringning	64
3.6.1	<i>Øvrige forhold (påvirkning fra arealer)</i>	66
3.7	Bilag IV-arter (påvirkning fra udbringningsarealer)	67
3.8	BAT for udbringning af husdyrgødning	67
3.9	Gener fra udbringning	68
4	AREALERNE, ETAPE 1 (uden forpagtning)	69
4.1	Markoplysninger	69
4.2	Det generelle beskyttelsesniveau for nitrat og fosfor	71
4.3	Gødningsregnskab	72
4.3.1	<i>De generelle beskyttelsesniveauer for nitrat og fosfor</i>	75
4.4	Habitatvurdering (udvaskning fra arealer)	77
4.4.1	<i>Nitrat til overfladevand</i>	77
4.4.2	<i>Fosfor til overfladevand</i>	78
BILAG	79

Bilagsfortegnelse

1. Oversigtskort anlæg
2. Kapacitetserklæring
3. Oversigtskort over arealer v
4. Oversigtskort Nitratklasser v
5. Oversigtskort over Fosforfølsomme områder
6. Kategori 1 og 2 natur
7. Kategori 3 natur
8. Beskyttede naturtyper, -vandløb og områdefredninger
Etape 2
9. Habitatvurdering – Nitrat- og Fosforudvaskning til overfladevande (kyst)
10. Habitatvurdering – Nitrat- og Fosforudvaskning til overfladevande (søer)
11. Arealvurdering – Nitratudvaskning til grundvand
Etape 1
12. Habitatvurdering – Nitrat- og Fosforudvaskning til overfladevande (kyst)
13. Habitatvurdering – Nitrat- og Fosforudvaskning til overfladevande (søer)
14. Arealvurdering – Nitratudvaskning til grundvand

1.2 Godkendelsespligt

Projektet er omfattet af § 12, stk. 1 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, LBK nr. 868 af 3. juli 2015, herefter også kaldet Husdyrbrugsloven. Da det projekterede husdyrbrug overstiger 250 DE, er det projekterede husdyrbrug omfattet af godkendelsespligt, jævnfør lovens § 12, stk. 2.

Til anvendelse af omregningsfaktorer for beregning af dyreenheder er anvendt Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v., BEK nr. 594 af 4. maj 2015 (herefter kaldet Husdyrgødningsbekendtgørelsen).

1.2.1 Afgørelsen

På baggrund af de, i sagen, foreliggende oplysninger meddeler Thisted Kommune hermed miljøgodkendelse efter § 12 til drift af ovennævnte landbrugsejendom på de vilkår, der er beskrevet i denne miljøgodkendelse.

Thisted Kommune godkender det søgte projekt, der omfatter at malkekvægholdet udvides til 225 malkekøer, 186 opdræt 6-24 mdr. 62 småkalve 0-6 mdr. 124 tyrekalve 40-60 kg og 2 heste. I forbindelse med udvidelsen af dyreholdet bygges en ny stald til kvier, småkalve og kælvningsafdeling samt en ny plansilo. Herudover sker der mindre renoveringer i eksisterende staldanlæg.

Der godkendes 296,21 ha ejede og forpagtede udbringningsarealer.

Det er en grundlæggende forudsætning, at projektet og den fremtidige drift udføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet, og i overensstemmelse med miljøgodkendelsens vilkår.

Thisted Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer, samt at husdyrbruget anvender den bedste tilgængelige teknik.

Grundlaget for Thisted Kommunes afgørelse fremgår af den miljøtekniske beskrivelse.

Afgørelsen omfatter alene forholdet til Lov om miljøgodkendelse m. v. af husdyrbrug. Øvrige relevante tilladelser og godkendelser, herunder byggetilladelse og nedsivningstilladelse skal indhentes særskilt.

På vegne af Thisted Kommune, d. 17. november 2015

Ulrik B. Krogh

Miljømedarbejder, Team Landbrug

1.3 Godkendelsens omfang

Godkendelsen omfatter en udvidelse i 2 etaper:

Etape 1: Udvidelse af dyreholdet i eksisterende stalde i perioden indtil den nye stald er opført (fiktivt skema 81.573).

Etape 2: Udvidelse af dyreholdet med byggeri af ny stald til kvier, småkalve og kælvningsafdeling (ansøgnings-skema 76.142).

I nærværende bilag er det primært etape 2, der er beskrevet. Der er desuden beregnet på fleksible vilkår til arealdelen. Disse beregninger er udført i fiktivt skema 80.451.

Nuværende tilladelse er på 291,48 DE bestående af:

- 161 køer
- 138 opdræt fra 6-28 mdr.
- 37 småkalve 0-6 mdr.

Etape 1: Udvidelse til 398,52 DE, bestående af:

- 200 årskøer, mælkeydelse 12.000 EKM
- 55 småkalve fra 0-6 mdr
- 165 kvier fra 6-24 mdr
- 110 tyrekalve 40-60 kg, ca. 7 pladser

I alt en stigning på 107,03 DE.

Etape 2: Udvidelse til 448,53 DE, bestående af:

- 225 årskøer, mælkeydelse 12.000 EKM
- 62 småkalve fra 0-6 mdr
- 186 kvier fra 6-24 mdr
- 124 tyrekalve 40-60 kg, ca. 8 pladser
- heste fra 300-500 kg

I alt en stigning på 157,05 DE.

Byggeri

I forbindelsen med udvidelsen af dyreholdet bygges en ny stald til kvier, småkalve og kælvningsafdeling samt en ny plansilo. Herudover sker der mindre renoveringer i eksisterende staldanlæg.

Der er ikke planlagt yderligere beplantninger i forbindelse med det nye staldanlæg, da der i dag er læhegn øst og vest for den nye stald og plansilo, hvilket vurderes at give en god afskærmning og medvirke til at stald og plansilo falder godt ind i landskabet.

Markdrift

I etape 1 er ejendommens samlede harmoniareal er på 216,8 ha, samt 20 ha der ikke indgår i harmoniarealet. Der produceres i ansøgt drift totalt 399 DE husdyrgødning. Heraf afsættes 30 DE til tredjemand svarende til et reelt dyretryk på 1,7 DE/ha.

I etape 2 er ejendommens samlede harmoniareal er på 296,2 ha, samt 20 ha der ikke indgår i harmoniarealet. Der produceres i ansøgt drift totalt 448,51 DE husdyrgødning, svarende til et reelt dyretryk på 1,51 DE/ha. Med mulighed for import af 35 DE minkgylle bliver der et reelt dyretryk svarende til 1,63 DE/ha.

1.3.1 Tidligere godkendelser

Ejendommen er ikke tidligere godkendt efter Husdyrbrugsloven.

Den gældende tilladelse er en afgørelse om ikke VVM-pligt fra 6. maj 2004, afgjort på baggrund af ansøgt dyrehold på 249,8 DE bestående af 161 køer og 175 opdræt fra 0-28 mdr.

1.3.2 Biaktiviteter

Ansøgers oplysninger:

Der er ingen biaktiviteter

1.3.3 Gyldighed

Generel orientering

Godkendelsen er underlagt Husdyrbrugslovens bestemmelser omkring kontinuitetsbrud, jf. § 33, stk. 3.

Godkendelsen er omfattet af reglerne for revurdering, jf. Husdyrbrugslovens § 41 stk. 3. Den første revurdering skal igangsættes i 2023.

Udskiftning af udbringningsarealer skal følge Husdyrbrugslovens regler herfor. Ændringer i ejerforhold skal ligeledes meddeles til kommunen.

Tidsplan

Ansøgers oplysninger:

Så snart ansøgningen om udvidelse er godkendt vil miljøgodkendelsen blive taget i brug ved udvidelse til etape 1. Herefter vil projektering af byggeriet finde sted og byggeriet vil påbegyndes i løbet af 1-2 år.

Det forventes at ejendommen er på fuld produktion 4 år efter godkendelsen er meddelt i henhold til nedenstående udvidelsesplan:

- År 1: Udvidelse af dyreholdet i eksisterende staldanlæg i henhold til etape 1. Dimensionering af den nye stald og indhentning af finansiering.
- År 2: Byggeriet af den nye stald påbegyndes.
- År 3: Byggeriet af den nye stald er tilendebragt og dyreholdet er forventeligt udvidet til ca. 200 årskøer med opdræt. Byggeriet af plansiloen påbegyndes.

- År 4: Byggeriet af plansiloen er tilendebragt og dyreholdet er på fuld produktion.

Thisted Kommunes vurdering:

Det er Thisted Kommunes vurdering, at det indenfor 5 år er realistisk at opnå fuld produktion med den ansøgte etapevise udvidelse, hvor udvidelsen hovedsagelig sker uden indkøb af dyr.

Godkendelsen anses for at være taget i brug når der som minimum er indgået en bindende kontrakt med entreprenør eller lignende, og at projektet herefter gennemføres i et rimeligt tempo og normalt skal være afsluttet indenfor et år efter fristens udløb. Der stilles vilkår om byggeriets påbegyndelse indenfor 2 år og at godkendelsen skal være fuldt udnyttet i løbet af 5 år fra meddelelsen af denne godkendelse.

1.3.4 Husdyrbrugets ophør

Ansøgers oplysninger:

Ved husdyrbrugets ophør, rengøres stalde- og gødningsopbevaringsanlæg. Evt. nedbrydning af bygninger, ensilagepladser og gyllebeholdere vil foregå i henhold til gældende regler.

Der er ikke truffet foranstaltninger for forebyggelse af forurening ved virksomhedens ophør, da virksomheden ikke forventes lukket. Desuden vil en evt. forurening kun kunne stamme fra håndtering af husdyrgødning. Eftersom dette er lagt i faste rammer, anses det ikke for hensigtsmæssigt at foretage yderlige.

Thisted Kommunes vurdering:

Der er stillet vilkår om, at ejer ved eventuelt ophør af produktionen skal tømme, rengøre og vedligeholde eller nedrive ejendommens anlæg samt bortskaffe alt affald i henhold til gældende lovgivning. Thisted Kommune stiller disse vilkår for at sikre, at udtjente driftsbygninger og opbevaringsanlæg ikke henstår i forfald rundt omkring i landskabet.

Såfremt anlæggene nedrives, skal der forud for dette indhentes en nedrivningstilladelse hos kommunen.

Thisted Kommune vurderer, at der ikke er behov for at stille yderligere vilkår vedrørende ophør.

1.3.5 Offentlighed og høring

Denne godkendelse har været i 2 ugers foroffentlighed fra den 22. juli 2015.

I foroffentlighedsperioden er der ikke indkommet bemærkninger.

Kommunens forslag til miljøgodkendelse har været sendt i to ugers høring hos ansøger og ansøgers konsulent.

- Carsten Holm Christensen
- Gråkjær Miljøcenter

Herefter er udkastet til godkendelsen sendt i 6 ugers høring hos nedenstående naboer og berørte parter. Antallet af høringsberettigede naboer er fundet ud fra en beregning af lugtkonsekvensradius fra ejendommen. Konsekvensradius er beregnet til 349 meter. Følgende er hørt:

- Carsten Holm Christensen
- Gråkjær Miljøcenter

Ejere af forpagtede arealer:

- Febberstedvej 15, 7730 Hanstholm
 - Febberstedvej 8, 7730 Hanstholm
 - Præstebakken 4-6, 7730 Hanstholm
 - Kapelhusvej 23, 7730 Hanstholm
 - Matr. 65c Nørtorp, Ræhr
- Ejere/beboere inden for en radius af 349 m. fra det ansøgte anlæg.

Organisationer

- Dnthy-sager@dn.dk - Danmarks Naturfredningsforening samt lokale afdeling
- husdyr@ecocouncil.dk - Det Økologiske Råd
- thisted@dof.dk - DOF Nordvestjylland

Offentliggørelse

Godkendelsen offentliggøres den 17. november 2015 på Thisted Kommunes hjemmeside, www.thisted.dk. Godkendelsen annonceres i lokale aviser. Følgende har fået meddelelse om udarbejdelse af godkendelsen:

- Carsten Holm Christensen
- Gråkjær Miljøcenter
- Dnthy-sager@dn.dk - Danmarks Naturfredningsforening samt lokale afdeling
- husdyr@ecocouncil.dk - Det Økologiske Råd
- post@sportsfiskeren.dk - Danmarks sportsfiskerforbund
- natur@dof.dk - Dansk Ornitologisk Forening
- thisted@dof.dk - DOF Nordvestjylland
- fr@friluftsraadet.dk - Friluftsrådet
- mail@dkfisk.dk - Danmarks Fiskeriforening
- nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk - Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark
- brm@frederikshavn.dk - Dansk Fritidsfiskerforbund, v. formand Bruno Müller

Klagevejledning

Denne afgørelse er truffet efter Husdyrbrugslovens § 12, og kan ifølge lovens § 76 påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Hvis du ønsker at klage over afgørelsen, kan du klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Du skal klage via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klage-portalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Thisted Kommune. Kommunen videresender herefter anmodningen til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Hvis afgørelsen er offentligt annonceret, regnes klagefristen dog altid fra dette tidspunkt.

Klagefristen udløber den 15. december 2015.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Thisted Kommune i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 500. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Gebyret tilbagebetales, hvis du får helt eller delvist medhold i klagen.

Klageberettigede er ansøger, grundejer, myndigheder samt landsdækkende eller lokale organisationer med klageret efter loven, samt enhver med en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald.

En klage over afgørelsen har jf. Husdyrbrugslovens § 81 stk. 1 ikke opsættende virkning, med mindre Natur- og Miljø-klagenævnet bestemmer andet. Bestemmelsen indebærer ingen begrænsninger i klagenævnets adgang til at ændre eller ophæve afgørelsen. Hvis ansøger igangsætter projektet, før klagesagen er afgjort, sker det således for eget ansvar, jf. Husdyrbrugslovens § 81, stk. 2.

Bestemmelsen indebærer ingen begrænsninger i klagenævnets adgang til at ændre eller ophæve afgørelsen. Hvis ansøger igangsætter projektet, før klagesagen er afgjort, sker det således for eget ansvar, jf. Husdyrbrugslovens § 81, stk. 2.

Hvis afgørelsen ønskes indbragt for domstolene, skal dette ifølge Husdyrbrugslovens § 90 ske inden 6 måneder fra modtagelsen af dette brev.

1.3.6 Ikke teknisk resumé

Ansøgers oplysninger:

Produktion

Dyreholdet udvides i etape 2 til 225 malkekøer, 62 småkalve, 186 opdræt, 124 tyrekalve og 2 heste.

Byggeri og produktionsændringerne forventes at være påbegyndt i løbet af 2016 og fuldføres over en 5 årig periode.

På ejendommen er der opbevaringskapacitet til 4.700 m³ gylle. Derudover er der lejet en gylletank på 1.500 m³, hvilket svarer til over 9 måneders opbevaringskapacitet.

Placering

Anlægget er beliggende Hanstholmvej 67, 7700 Thisted. Afstanden fra ejendommens bygninger til nærmeste nabobeboelse, samlet bebyggelse og byzone er hhv. 67 m, 870 m og 2.500 m i luftlinje. Der er der ca. 26 m til nærmeste skel og ca. 26 m til offentlig vej.

Fredninger

Nærmeste fredede område med ammoniakfølsom natur er Nors Sø beliggende ca. 900 m syd og vest for anlægget.

Kommuneplan 2010-2022

Ejendommen er beliggende i Erhvervsbåndet Thisted-Hanstholm. Målet er her, at skabe et stort og visionært bånd i en akse mellem Hanstholm og Thisted.

Ejendommen er beliggende i udkanten af et særligt landskabeligt interesseområde, samt i det geologiske interesseområde Hanstholm-Hjardemål.

Gener

Lugtgenekriterierne for byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig er overholdt.

Transporter til og fra ejendommen

Hovedparten af transporterne udgøres af transporter med mælk, husdyrgødning og grovfoder. Transporterne med husdyrgødning er sæsonbetinget, mens afhentningen af mælk sker hele året. Antallet af transporter forventes forøget med ca. 200 stk. på årsbasis.

BAT

Der er anvendt BAT indenfor følgende områder: Energi, vand, management, foder, staldindretning, opbevaring af husdyrgødning og udbringning af husdyrgødning.

Miljøstyrelsen vurderer på nuværende tidspunkt, at der ikke findes tilgængelige teknikker eller teknologier, der kan anvendes til at fastlægge emissionsgrænseværdier for fosforudledningen fra malkekvægsbesætninger

Krav om anvendelse af BAT ved indretning af stalde er overholdt. Ligeledes er det vejledende niveau for emission af luftformig ammoniak overholdt i etape 1 med 37 kg N og i etape 2 med 42 kg N.

Ammoniakbelastning og særlig værdifuld natur

De generelle krav til reduktion af ammoniaktab fra stald og lager er opfyldt. Efter udvidelsen bliver den samlede ammoniakemissionen fra anlægget i etape 1, 2.934 kg N/år, hvilket er en meremission fra anlæg på - 120 kg N/år, og i etape 2, 2.983kg N/år, hvilket er en meremission fra anlæg på -91 kg N/år.

Anlægget med stalde og opbevaringsanlæg ligger ikke indenfor et Natura 2000-område. Nærmeste Natura 2000 område er Hanstholmreservatet, Nors Sø og Vandet Sø, beliggende ca. 750 m vest for driftsbygningerne.

Beskyttelsesniveauet for ammoniak er overholdt for alle kategorier af natur. Den beregnede totaldeposition i nærmeste kategori 1 natur er ifølge Worst Case beregninger i ansøgningssystemet 0,3 kg N. Den beregnede totaldeposition i nærmeste kategori 2 natur er 0,8 kg N. Merdepositionen til nærmeste kategori 3 natur er 0 kg.

Arealer

I etape1 udbringes i alt 369 DE på 216,8 ha. svarende til 1,7 DE og anvendelse af 5 % ekstra efterafgrøder ud over NaturErhvervstyrelsens generelle krav. Der afsættes til tredjemand 30 DE i kvæggylle.

I etape 2 er der opstillet 2 scenarier A og B for mængden af udbragt gylle (DE/ha) og anvendelsen af ekstra efterafgrøder.

Al husdyrgødning afsættes på egne og forpagtede arealer.

I scenarie A udbringes i alt 448 DE på 296,21 ha. svarende til 1,51 DE/ha og anvendelse af 1 % ekstra efterafgrøder ud over NaturErhvervstyrelsens generelle krav.

I scenarie B udbringes i alt 483 DE på 296,21 ha. svarende til 1,63 DE/ha og anvendelse af 3 % ekstra efterafgrøder ud over NaturErhvervstyrelsens generelle krav.

Ansøgningssystemets beregninger viser for begge scenarier, at det generelle beskyttelsesniveau for nitrat og fosfor er overholdt. Det er desuden beregnet, at kravene til merudvaskning af kvælstof til nitratfølsomme vandindvindingsområder overholdes.

1.4 Vilkår

Dette er en samlet oversigt over de vilkår, der ligger til grund for miljøgodkendelsen. Vilkårene er nummereret efter de afsnit de henviser til. I de afsnit der henvises til kan ansøgers oplysninger samt Thisted Kommunes vurdering ses.

Miljøgodkendelsen er betinget af følgende vilkår:

1. *Generelle forhold*

1.3. *Godkendelsens omfang*

1.3.2. *Biaktiviteter*

Ingen vilkår.

1.3.3. *Gyldighed*

- 1.3.3.1. Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Hanstholmvej 67, 7700 Thisted, herunder samtlige udspretningsarealer, der er tilknyttet husdyrproduktionen vedrørende CHR nr. 62837 og CVR nr. 17011448.
- 1.3.3.2. Vilkårene skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra den dato, hvor godkendelsen træder i kraft.
- 1.3.3.3. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af denne miljøgodkendelse på ejendommen. Den ansvarlige for driften skal, såvel som de øvrige ansatte, være bekendt med godkendelsens vilkår.
- 1.3.3.4. Virksomheden skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet i skema nr. 76.142, senest opdateret til version 3 genereret den 10-09-15. 2 fiktive ansøgninger skema nr. 81.573, 80.451 samt de vilkår der fremgår af godkendelsen.
- 1.3.3.5. Sker der driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, skal redningsberedskabet på tlf. 112 straks underrettes, og efterfølgende skal der ske anmeldelse til Thisted Kommune.
- 1.3.3.6. Miljøgodkendelsen må ikke tages i brug, før der er indhentet de nødvendige tilladelser, herunder byggetilladelse og nedsivningstilladelse af tagvand.
- 1.3.3.7. Godkendelsen skal være taget i brug indenfor 2 år fra godkendelsesdatoen.
- 1.3.3.8. Byggeriet og indsætningen af dyreholdet skal følge den tidsplan, der er opstillet i afsnit 1.3.3.
- 1.3.3.9. Etape 2 anses som værende taget i brug, når det tilladte dyrehold i etape 1 overskrides, og eller byggeriet af opdrætsstalden iværksættes.
- 1.3.3.10. Er byggeriet og indsætningen af dyreholdet ikke fuldt gennemført i løbet af 5 år, vil godkendelsen kun gælde den produktion, der ved udløbet af det 5. år eller i løbet af de 5 år er registreret på ejendommen. Det er en forudsætning for godkendelsen, at byggeriet er opført samt indrettet og anvendt som beskrevet i ansøgningen.

- 1.3.3.11. Den driftsansvarlige skal underrette tilsynsmyndigheden, når dyreholdet når den godkendte størrelse, og skal underrette tilsynsmyndigheden, såfremt besætningens størrelse ikke har nået den godkendte størrelse 5 år efter godkendelsesdatoen.

1.3.4. Husdyrbrugets ophør

- 1.3.4.1. Når landbrugsdriften på ejendommen ophører skal alle opbevaringsanlæg tømmes, staldanlægget rengøres og alt affald bortskaffes i henhold til gældende lovgivning.
- 1.3.4.2. Staldbygninger, der ikke længere anvendes skal vedligeholdes eller nedrives, så de ikke henstår i forfald.
- 1.3.4.3. Thisted Kommune skal kontaktes med henblik på, at aftale hvilke foranstaltninger, der skal til for at fjerne forurenende kilder, herunder bygninger, silo- eller tankanlæg.

2. Anlægget

2.1. Dyrehold og staldindretning

2.1.1. Dyrehold

- 2.1.1.1. Det tilladte dyrehold er ved denne godkendelse:

Etape 1.

Tilladt dyrehold på ejendommen, etape 1		
Dyreart/type	Vægtgrænser/ Aldersgrænser	Antal dyr
Malkekøer	12.000 kg EKM	200
Kvier	6-24 mdr.	165
Småkalve	0-6 mdr.	55
Tyrekalve	40-60 kg	110

Etape 2.

Tilladt dyrehold på ejendommen, etape 2		
Dyreart/type	Vægtgrænser/ Aldersgrænser	Antal dyr
Malkekøer	12.000 kg EKM	225
Kvier	6-24 mdr.	186
Småkalve	0-6 mdr.	62

Tyrekalve	40-60 kg	124
Heste	300-500 kg	2

- 2.1.1.2. Dyregrupperne skal være placeret som anført i afsnit 2.1.
- 2.1.1.3. Dokumentation for overholdelse af husdyrproduktionens størrelse skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

2.1.2. *Staldindretning*

- 2.1.2.1. Spalteskraber malkekøer og opdræt
I sengebåsestaldene med spalter skal der i gangarealet installeres skraber jf. 1. udgave af teknologibladet "Skrabere i gangareal i stalde med malkekvæg." Der skal hver dag foretages skrabninger hver 4. time. Tværgange, som ikke skrabes automatisk, skal hver dag rengøres manuelt mindst 2-3 gange. I stalden til opdræt gælder at hvis stalden er helt tom for dyr, kan skrabningen udelades i den periode, hvor stalden er tom.
- 2.1.2.2. Skrabere i gyllekanaler opdræt
I sengebåsestalden med kanal og linespil skal der installeres skraber i langsgående og tværgående kanaler. Der skal hver dag foretages skrabninger af kanalerne (langsgående og tværgående) hver 8. time. Hvis stalden er helt tom for dyr, kan skrabningen udelades i den periode, hvor stalden er tom.
- 2.1.2.3. **Drift af skrabere (vilkår 2.1.2.2. og 2.1.2.3)**
- 2.1.2.4. Skraberer skal være forsynet med timer.
- 2.1.2.5. Skraberer skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget
- 2.1.2.6. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed.
- 2.1.2.7. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed af mere end 14 dage.

1.1. *Management*

- 1.1.1.1. Følgende egenkontrollodata skal opbevares på virksomheden i mindst 5 år og skal være tilgængelig for tilsynsmyndigheden:
 - A. Husdyrgødning
 - Gødningsregnskaber
 - Mark- og gødningsplaner
 - Logbog for gyllebeholdere
 - B. Energi
 - Årlige opgørelser af el- og vandforbrug

C. Affald

- Dokumentation for at farligt affald er bortskaffet miljømæssigt forsvarligt.
- Såfremt tilsynsmyndigheden anmoder herom, skal virksomheden registrere og dokumentere bortskaffelse af øvrigt affald.

D. Sikring af jord og grundvand

- Dato for og resultat af inspektioner samt eventuelt foretagne udbedringer af befæstede eller impermeable belægninger, gulve eller sumpe.

E. Spalteskrabere og linespil

- Logbog, servicefaktura, registrering fra datalogger eller lignende, der dokumenterer, at skraberer er i drift og vedligeholdes

1.2. Lokalisering

Ingen vilkår.

1.2.1. Landskab og planforhold

- 1.2.1.1. Staldbyggeri og plansilo skal placeres som det fremgår af ansøgningsskema 76.142, version 3, og som vist på bilag 1.

1.3. Råvare-, energi- og vandforbrug

- 1.3.1.1. Ved udskiftning af lyskilder i eksisterende anlæg skal der skiftes til lavenergibelysning.
- 1.3.1.2. I forbindelse med planlægning af nyt byggeri, udføres energieftersyn af et energiselskab eller en energikonsulent, hvor de energiforbrugende processer i bedriften gennemgås. Der skal udarbejdes en rapport, som indeholder resultater og konkrete energibesparende forslag. Rapportens resultater skal så vidt muligt tænkes ind i den daglige drift, og i forbindelse med udskiftning af materiel. Rapporten skal kunne fremvises tilsynsmyndigheden på forlangende.

1.4. Gener

1.4.1. Lugt

- 1.4.1.1. Staldanlægget skal renholdes ind- og udvendigt, så lugtgener begrænses mest muligt.

Gangarealer skal rengøres for foder- og gødningsrester. Spild af husdyrgødning, foder og andre lugtende stoffer på udearealer skal straks opsamles og bortskaffes.

1.4.2. Støj

- 1.4.2.1. Virksomhedens samlede bidrag til det ækvivalente korrigerede støjniveau angivet i dB (A) må ikke overstige følgende grænseværdier ved omliggende beboersers opholdsarealer:

Dag	Periode	Reference-tidsrum	Grænseværdier dB(A)
Mandag - fredag	07.00 - 18.00	8 timer	55
Mandag - fredag	18.00 - 22.00	1 time	45
Lørdag	07.00 - 14.00	7 timer	55
Lørdag	14.00 - 22.00	4 timer	45
Søn- og helligdage	07.00 - 22.00	8 timer	45
Alle dage	22.00 - 07.00	½ time	40

Herudover gælder, at den maksimale øjebliksværdi af støjbidraget om natten (kl. 22:00 - 07:00 alle dage) ikke må overskride de nævnte grænseværdier med mere end 15 dB(A).
De angivne støjgrænser er de energiækvivalente, korrigerede A-vægtede lydtrykniveauer i dB(A) re 20 µPa.

- 1.4.2.2. For lavfrekvent støj og infralyd gælder, at driften af virksomheden ikke må medføre, at det A-vægtede lydtrykniveau (10-160 Hz), LpA,LF og det G-vægtede infralydniveau, LpG overstiger følgende grænseværdier:

Infralyd (LpG) i dB	Anvendelse	Tidsrum	Lavfrekvent støj (LpA,LF) i dB
85	Boliger, herunder børneinstitutioner og lignende	07.00-18.00	25
85	Boliger, herunder børneinstitutioner og lignende	18.00-07.00	20
85	Kontorer, undervisningslokaler og andre støjfølsomme rum	Hele døgnet	30
90	Øvrige rum i virksomheder	Hele døgnet	35

Grænse for lavfrekvent støj og infralyd [dB re 20 µPa], målt indendørs. Støjgrænserne gælder for ækvivalentniveauet over et tidsrum på 10 minutter, hvor støjen er kraftigst.

- 1.4.2.3. Virksomheden skal, hvis tilsynsmyndigheden forlanger det, lade foretage støj- og lydmålinger/-beregninger eller vibrationsmålinger til dokumentation for, at de to ovenstående vilkår er overholdt.
- A. Tilsynsmyndigheden kan højst forlange målinger eller beregninger 1 gang årligt, hvis den undersøgte grænseværdi er overholdt.

- B. Dokumentation for at grænseværdien er overholdt skal udføres, når virksomhedens emission af støj, lyd eller vibration er maksimal under normale driftsforhold.
- C. Dokumentationen kan være beregninger udført efter den nordiske beregningsmetode for ekstern støj fra virksomheder, som er beskrevet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1993.
- D. Dokumentationen kan være ved måling. Målingerne skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 og nr. 6/1984, og ubestemtheden må ikke overstige 3 dB(A). For lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer skal målingerne udføres i overensstemmelse med anvisningerne i "Orientering fra Miljøstyrelsen: Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i det eksterne miljø" nr. 9 fra 1997.
- E. Beregningerne eller målingerne skal udføres af et laboratorium, der er akkrediteret af DANAK eller godkendt af Miljøstyrelsen til "Miljømålinger - ekstern støj".
- F. De akkrediterede beregninger eller målinger kan efter forudgående aftale med kommunen udføres som orienterende beregninger eller målinger.
- G. Omkostninger af målingerne eller beregningerne betales af virksomheden.

1.4.2.4. Et eksemplar af rapporten med dokumentationen for måle- eller beregningsresultaterne skal sendes til tilsynsmyndigheden så snart rapporten foreligger eller senest 2 uger efter virksomheden har modtaget rapporten.

1.4.3. Lys

Ingen vilkår.

1.4.4. Fluer og skadedyr

Ingen vilkår

1.4.5. Støv

Ingen vilkår.

1.4.6. Transport

Ingen vilkår.

1.5. Forurening

1.5.1. Spildevand

- 1.5.1.1. Al vask af traktorer, maskiner, redskaber og dyretransportvogne skal ske inden for konturen af en impermeabel belægning (evt. beton) indrettet med fald mod afløb og med afløb til gyllebeholder.

1.5.2. Husdyrgødning

- 1.5.2.1. På ejendommen skal der til enhver tid rådes over en opbevaringskapacitet til flydende husdyrgødning på mindst 9 måneder inkl. kapacitet i andre ejede og lejede opbevaringslagre.

- 1.5.2.2. Al pumpning af gylle skal ske under konstant overvågning.

Fast gødning inkl. dybstrøelse

- 1.5.2.3. Markstakke med komposteret dybstrøelse, der ikke placeres på fast bund med afløb til opsamlingsbeholder, må ikke være placeret nærmere end 100 meter fra nabobebyggelse og 300 meter fra sårbar natur (f.eks. § 3-beskyttet natur eller habitatnaturtyper).

1.5.3. Ensilageopbevaring

- 1.5.3.1. Der skal etableres afløb i begge ender af den nye ensilagesilo.

- 1.5.3.2. Ensilage i markstak, der ikke er placeres på fast bund med afløb til opsamlingsbeholder, skal placeres på et areal der efterfølgende kan indgå i markdriften. Markstakken må højst placeres to år samme sted. Der skal derefter gå mindst 5 år, før ensilage igen må placeres på samme sted. Markstakkens placering skal følge afstandskrav for gældende lovgivning. Der skal føres årlige optegnelser på et oversigtskort med angivelse af markstakkens placering, samt tidspunkt for etablering af markstakken. Optegnelserne skal gemmes i 5 år og kunne forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

- 1.5.3.3. Dimensionering og drift af opsamlingsbeholder, udsprinklingsanlæg og udsprinklingsareal skal ske i overensstemmelse med landbrugets byggeblad nr. 103.09.05 revideret den 20/09/2012.

- 1.5.3.4. I situationer, hvor der ikke kan eller må udsprøjtes restvand fra ensilagesiloerne, skal overskydende vand pumpes til gyllesystemet. For at sikre mod oversvømmelse eller uovervåget udsprøjtning, skal pumpen forsynes med niveaustyring, og automatisk pumpning skal altid ske til gyllesystemet. Udsprøjtning på arealerne skal ske ved manuel start og skal overvåges.

1.5.4. Fodring

Ingen vilkår

1.5.5. Driftsforstyrrelser eller uheld

Beredskabsplan

- 1.5.5.1. Virksomheden skal indrettes og drives, så spild og andet ukontrolleret udslip af forurenende stoffer forhindres eller forebygges, og sådan at skadernes omfang begrænses i tilfælde af eventuelle uheld.
- 1.5.5.2. Beredskabsplanen revideres/kontrolleres sammen med de ansatte mindst 1 gang om året.
- 1.5.5.3. Planen skal være placeret i staldkontoret og på kontoret i stuehuset. Planen skal være tilgængelig og synlig for ansatte og øvrige, der færdes på ejendommen.
- 1.5.5.4. Planens indhold skal være kendt af virksomhedens ansatte m.fl. og udleveres til evt. indsatsleder eller miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand og lignende.

1.5.6. Affald og miljøfarlige stoffer

- 1.5.6.1. Alt opsamlet spild af brændstof, olie og kemikalier, inkl. opslugningsmateriale, skal opbevares og bortskaffes som farligt affald.
- 1.5.6.2. I nærheden af diverse opbevaringsfaciliteter til kemiske produkter skal der forefindes et olieopsugende granulat (kattegrus) til opsamling af eventuelt spild.

Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand

- 1.5.6.3. Farligt affald skal opbevares i egnede beholdere, der er mærket så det tydeligt fremgår, hvad beholderen indeholder. Farligt affald skal opbevares under tag og beskyttet mod vejrlig enten på en oplagsplads med impermeabel belægning uden afløb eller i egnede, tætte opsamlingskar. Oplagspladsen skal være indrettet således, at spild af farligt affald kan holdes inden for et afgrænset område og uden mulighed for afløb til jord, overfladevand eller kloak. Oplagspladser og opsamlingskar skal kunne rumme indholdet af den største opbevaringsenhed i området.
- 1.5.6.4. Akkumulatorer og batterier skal opbevares i beholdere eller containere, der enten er placeret indendørs eller under halvtag, eller som er lukket med låg. Beholderne og containere skal være tætte og modstandsdygtige over for de væsker, der er anvendt i batterierne eller akkumulatorerne.
- 1.5.6.5. Overjordiske tanke med fyringsolie og motorbrændstof skal sikres mod påkørsel. Påfyldningsstudse til påfyldning af over- eller underjordiske tanke samt aftapningsanordninger/-pistoler til påfyldning af køretøjer og materiel skal være placeret inden for konturen af en impermeabel belægning (evt. beton) indrettet med fald mod afløb, hvorfra der sker kontrolleret afledning. Alternativt skal spild fra påfyldning eller aftapning kunne opsamles i tætte sumpe eller opsamlingskar, der holdes overdækkede, således at de er beskyttet mod vejrlig.

Ved en impermeabel belægning forstås et befæstet areal, der er uigennemtrængeligt for de forurenende stoffer, som findes i det affald eller de stoffer, der håndteres på arealet.

Ved kontrolleret afledning menes afledning til gylletank. Virksomheden skal være opmærksom på, at større oliespild vil give forurening af gyllen, som så

skal bortskaffes som farligt affald. Virksomheden kan etablere en buffertank mellem påfyldningsplads og gylletank.

1.6. Ammoniaktab

1.6.1. Ammoniaktab generelt

Ingen vilkår

1.6.2. Ammoniakpåvirkning af natur

Ingen vilkår.

1.7. Alternative produktioner

Ingen vilkår.

2. Arealerne

2.1. Markoplysninger

Ingen vilkår.

2.2. Gødningsregnskab

Etape 1

- 2.2.1.1. I etape 1 må der på de ejede/forpagtede arealer maksimalt årligt tilføres husdyrgødning med et indhold på 32.839 kg N og 4.835 kg P, på godkendelsestidspunktet svarerende til 1,7 DE/ha.
- 2.2.1.2. Produktionen på ejendommen må ikke overstige 369 DE før der er fundet en modtager til den resterende del af husdyrgødningen på 2645 kg N og 392 kg P, svarende til 30 DE. Hvis der laves gylleaftaler til en del af det resterende husdyrgødning, må dyreholdet kun udvides tilsvarende.
- 2.2.1.3. Aftalearealerne skal anmeldes i overensstemmelse med husdyrbrugslovens regler herfor.
- 2.2.1.4. Der skal til enhver tid være godkendte aftalearealer til rådighed, der tilsvarende det aktuelle dyrehold.

Etape 2

- 2.2.1.5. I etape 2 skal der anvendes et af de to følgende scenarier:
 - A. Scenarie A: På de ejede/forpagtede arealer må der maksimalt årligt tilføres husdyrgødning med et indhold på 40.047 kg N og 5.849 kg P, på godkendelsestidspunktet svarerende til 1,51 DE/ha.
 - B. Scenarie B: (Import af op til 35 DE minkgylle) På de ejede/forpagtede arealer må der maksimalt årligt tilføres husdyrgødning med et indhold på

44.247 kg N og 5.955kg P, på godkendelsestidspunktet svarende til 1,63DE/ha.

- 2.2.1.6. Ved tilsyn skal der foreligge dokumentation for de seneste 5 års udbringning af husdyrgødning, f.eks. i form af kopier af indsendte gødningsregnskaber.

2.3. Det generelle beskyttelsesniveau

Etape 1

- 2.3.1.1. I etape 1 skal der på bedriften hvert år være 5 % efterafgrøder ud over det til enhver tid gældende, generelle krav om efterafgrøder, uanset om det generelle krav opfyldes vha. andre virkemidler i henhold til NaturErhvervstyrelsens regler eller overføres til andre år. De samme, generelle regler, som gælder for de lovpligtige efterafgrøder, skal også følges for disse ekstra efterafgrøder. Efterafgrøderne eller andre generelle miljøkrav må dog ikke overføres til andre bedrifter

Etape 2

- 2.3.1.2. I etape 2 skal der anvendes et af de to følgende scenarier:
- A. Scenarie A: På bedriften skal der hvert år være 1 % efterafgrøder ud over det til enhver tid gældende, generelle krav om efterafgrøder, uanset om det generelle krav opfyldes vha. andre virkemidler i henhold til NaturErhvervstyrelsens regler eller overføres til andre år. De samme, generelle regler, som gælder for de lovpligtige efterafgrøder, skal også følges for disse ekstra efterafgrøder. Efterafgrøderne eller andre generelle miljøkrav må dog ikke overføres til andre bedrifter.
 - B. Scenarie B(import af 35 DE mink): I planperioder hvor der sker import af gylle, skal der hvert år være 3 % efterafgrøder ud over det til enhver tid gældende, generelle krav om efterafgrøder, uanset om det generelle krav opfyldes vha. andre virkemidler i henhold til NaturErhvervstyrelsens regler eller overføres til andre år. De samme, generelle regler, som gælder for de lovpligtige efterafgrøder, skal også følges for disse ekstra efterafgrøder. Efterafgrøderne eller andre generelle miljøkrav må dog ikke overføres til andre bedrifter.

2.4. Habitatvurdering

Ingen vilkår.

2.5. Ammoniakpåvirkning fra udbringning

Ingen vilkår.

2.6. Bilag IV-arter

Ingen vilkår.

2.7. *BAT for udbringning af husdyrgødning*

Ingen vilkår.

2.8. *Gener fra udbringning*

Ingen vilkår.

MILJØTEKNISK BESKRIVELSE

2 ANLÆGGET

2.1 Dyrehold og staldindretning

Ansøgers oplysninger:

I etape 1 udvides der i eksisterende stalde til en produktion på 200 malkekøer, 165 opdræt 6-24 mdr. og 55 småkalve. Stigningen bliver i alt på 107,03 DE i forhold til tidligere godkendte dyrehold.

I etape 2 bygges en ny stald til kvier, småkalve og kælvningsafdeling. Der udvides til en produktion på 225 malkekøer, 186 opdræt 6-24 mdr., 62 småkalve 0-6 mdr., 124 tyrekalve 40-60 kg og 2 heste. I alt en stigning på 157,05 DE i forhold til tidligere godkendte dyrehold.

Fleksibilitet

Der forventes en mindre variation i antallet af kvier og køer på +/-5 %, da antallet af årsdyr er gennemsnitlig. Dog vil variationen ikke være så stor, at antallet af DE vil variere væsentligt. Max DE vil ikke blive overskredet.

2.1.1 Dyrehold

Etape 1

Følgende oversigt over dyretyper og staldsystemer fremgår af ansøgningen:

Staldsystem kode	Navn på dyretype og staldsystem	Nudrift/ansøgt	Antal dyr	Antal DE
KvSm01	Småkalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	Nudrift	37	10,00
		Ansøgt	55	14,86
KvTk01	Tyrekalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	Nudrift	0	0,00
		Ansøgt	110	1,44
KvKs15	Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Spaltegulvbokse	Nudrift	44	16,02
		Ansøgt	60	21,85
KvMa09	Malkeko, tung race, Dybstrøelse (hele arealet)	Nudrift	11	14,67
		Ansøgt	18	27,63
KvMa08	Malkeko, tung race, Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Nudrift	150	200,00
		Ansøgt	182	279,36
KvKs08	Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Sengestald m/spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Nudrift	94	50,80
		Ansøgt	105	53,38

Følgende produktionsoversigt fremgår af ansøgningen

Staldnavn	Godk. pligtig renovering	Staldsystem kode	Nudrift/ansøgt	Antal dyr	Antal Stipladser	Evt. vægt (kg)/alder (mdr.)		Evt. mælkeydelse (EKM) /ændret fravænningsvægt i alt per årso*	Antal DE
						Ind	Ud		
Eks kalvestald, dybs. Fortsætter	Nej	KvSm01	Nudrift	37	0	0,00	6,00		10,00
			Ansøgt	55	0	0,00	6,00		14,86
		KvTk01	Nudrift	0	0	40,00	220,00		0,00
			Ansøgt	110	7	40,00	60,00		1,44
Eks opdræt, spaltegulvbokse. Fortsætter	Nej	KvKs15	Nudrift	44	0	6,00	13,00		16,02
			Ansøgt	60	0	6,00	13,00		21,85
		KvMa09	Nudrift	3	0			9517,00	4,00
			Ansøgt	3	0			12000,00	4,60
Eks køer i dybstr. gl stald. Fortsætter	Nej	KvMa09	Nudrift	8	0			9517,00	10,67
			Ansøgt	15	0			12000,00	23,02
Eks kostald. Fortsætter.	Nej	KvMa08	Nudrift	150	0			9517,00	200,00
			Ansøgt	182	0			12000,00	279,36
Eks opdræt. Fortsætter	Nej	KvKs08	Nudrift	94	0	13,00	28,00		50,80
			Ansøgt	105	0	13,00	24,00		53,38
Sum			Nudrift						291,48
			Ansøgt						398,52
Ændring alle produktioner:									107,03

Etape 2

Følgende oversigt over dyretyper og staldsystemer fremgår af ansøgningen:

Staldsystem kode	Navn på dyretype og staldsystem	Nudrift/ansøgt	Antal dyr	Antal DE
KvSm01	Småkalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	Nudrift	37	10,00
		Ansøgt	62	16,74
KvTk01	Tyrekalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)	Nudrift	0	0,00
		Ansøgt	124	1,62
KvKs15	Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Spaltegulvbokse	Nudrift	44	16,02
		Ansøgt	0	0,00
Hest02	1 voksen årshest, 300-500 kg	Nudrift	0	0,00
		Ansøgt	2	0,69
KvMa09	Malkeko, tung race, Dybstrøelse (hele arealet)	Nudrift	11	14,67
		Ansøgt	13	19,95
KvMa08	Malkeko, tung race, Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Nudrift	150	200,00
		Ansøgt	212	325,41
KvKs08	Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Sengestald m/spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Nudrift	94	50,80
		Ansøgt	0	0,00
KvKs07	Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Sengestald med spaltegulv (kanal, linespil)	Nudrift	0	0,00
		Ansøgt	186	84,12

Følgende produktionsoversigt fremgår af ansøgningen:

Staldnavn	Godk. pligtig renovering	Staldsystem kode	Nudrift/ansøgt	Antal dyr	Antal Stipladser	Evt. vægt (kg)/alder (mdr.)		Evt. mælkeydelse (EKM) /ændret fravænningsvægt i alt per årso*	Antal DE
						Ind	Ud		
Eks kalvestald, dybs. Fortsætter 0-3 mdr	Nej	KvSm01	Nudrift	37	0	0,00	6,00		10,00
			Ansøgt	31	0	0,00	3,00		7,60
		KvTk01	Nudrift	0	0	40,00	220,00		0,00
			Ansøgt	124	8	40,00	60,00		1,62
Eks opdræt, spaltegulvbokse. Fremover heste	Nej	KvKs15	Nudrift	44	0	6,00	13,00		16,02
			Ansøgt	0	0	6,00	27,00		0,00
		Hest02	Nudrift	0	2				0,00
			Ansøgt	2	0				0,69
Eks køer i dybstr nyere stald. Fortsætter	Nej	KvMa09	Nudrift	3	0			9517,00	4,00
			Ansøgt	3	0			12000,00	4,60
Eks køer i dybstr., gl stald. Fortsætter med kalve	Nej	KvMa09	Nudrift	8	0			9517,00	10,67
			Ansøgt	0	0			9517,00	0,00
Eks kostald. Fortsætter.	Nej	KvMa08	Nudrift	150	0			9517,00	200,00
			Ansøgt	212	0			12000,00	325,41
Eks opdræt. Fortsætter med køer.	Nej	KvKs08	Nudrift	94	0	13,00	28,00		50,80
			Ansøgt	0	0	6,00	27,00		0,00
NY stald til opdræt	Nej	KvKs07	Nudrift	0	0	6,00	27,00		0,00
			Ansøgt	186	0	6,00	24,00		84,12
NY stald til kælvning og småkalve 3-6	Nej	KvSm01	Nudrift	0	0	0,00	6,00		0,00
			Ansøgt	31	0	3,00	6,00		9,14
		KvMa09	Nudrift	0	0			9517,00	0,00
			Ansøgt	10	0			12000,00	15,35
Sum			Nudrift						291,48
			Ansøgt						
Ændring alle produktioner:									157,05

Thisted Kommunes vurdering:

Det tilladte dyrehold på en ejendom fastsættes ikke ud fra antallet af dyreenheder (DE) men ud fra antallet af dyr indenfor de enkelte dyrekategorier og vægtintervaller. Der er derfor stillet vilkår om ejendommens maksimale antal dyr indenfor de forskellige kategorier. Vilkåret er stillet, for at fastholde ansøger på det dyrehold, der ligger til grund for beregningerne bag miljøgodkendelsen. Såfremt det ønskes at ændre i vægtintervaller eller antal dyr, må dette ikke ske uden en forudgående ny godkendelse. Thisted Kommune er opmærksom på, at der kan forekomme produktionsmæssige udsving i en besætning, men gør samtidig opmærksom på, at den tilladte produktion er en øvre grænse for dyreholdets størrelse, som på intet tidspunkt må overskrides uden en forudgående godkendelse.

Thisted Kommune har i øvrigt stillet vilkår om, at dyreholdets størrelse skal kunne dokumenteres på myndighedens forlangende, f.eks. i forbindelse med de regelmæssige miljøtilsyn.

På baggrund af ovenstående og med udgangspunkt i ansøgers oplysninger og beregningerne i IT-ansøgningssystemet, er det herefter Thisted Kommunes vurdering, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår angående dyreholdet.

2.1.2 Staldindretning

Thisted Kommunes vurdering:

Løsdriftsstalden er med naturlig ventilation. Der stilles vilkår om at dyregrupperne skal være placeret som anført i afsnit 2.1. Thisted Kommunes vurderer, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår angående indretning og drift af stalde.

2.2 Management

Ansøgers oplysninger:

Den daglige drift er tilrettelagt ud fra principperne om godt landmandskab og ansvarlig driftsledelse, således anlægget giver anledning til mindst mulig miljøbelastning og færrest mulige gener for omgivelserne. Dette søges opnået ved reduceret vand- og energiforbrug og ved reduktion af ammoniakfordampning fra stalde.

Der foretages daglige tilsyn af bedriften og løbende vedligeholdelse af anlægget.

Ca. 11 gange årligt udføres der mælkekontrol, hvor hver enkelt ko kontrolleres for mælkeydelse og kvalitet.

Der er løbende kontrol med brunst, da hurtig og nøjagtig registrering af brunstige dyr reducere antallet af spildfoderdage.

Vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

Der udarbejdes foderplaner og foderkontrol på bedriften, så der løbende kan optimeres på foderforbruget og dermed forbruget af næringsstoffer.

Logistikken i forbindelse med fodring og håndtering af dyr, er indrettet, så afstanden giver færrest mulig driftstimer.

Rengøring i og omkring bygningerne og siloer, foretages jævnligt, med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold. Den jævnlige rengøring og visuelle kontrol sikrer, at der ikke opstår resourcespild eller uhygiejniske forhold.

Medicinforbruget søges minimeret ved systematisk sundhedsrådgivning med dyrlæge og der er ugentligt besøg af dyrlægen, hvor besætningens generelle sundhed vurderes og hvor det enkelte dyr behandles efter behov. Herudover er der diverse rådgivningsbesøg.

Markdriften tilrettelægges, således den giver anledning til mindst mulig udvaskning af næringsstoffer og så overfladisk afstrømning undgås. Der føres journal over udbringning af handelsgødning og husdyrgødning på markerne i form af mark- og gødningsplaner, som endvidere bruges til planlægning af kommende sæsons udbringning. Der udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskab, hvor forbruget af husdyrgødning og handelsgødning dokumenteres.

Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse og medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilke vilkår der er stillet til driften i den forbindelse. Medarbejdere holdes ajour med nye krav og regler på regelmæssige personalemøder.

Alle medarbejdere er instrueret i forsvarlig håndtering af forurenende stoffer herunder gylle, kemikalier og brændstof og produktionen tilrettelægges således, at belastning af den enkelte medarbejder mindskes.

Der er lavet beredskabsplan, så forholdsreglerne i forbindelse med uheld med gylle, diesel, kemikalier eller brand er beskrevet. Medarbejderne er orienteret om indholdet i beredskabsplanen, der ajourføres årligt eller når vigtige telefonnumre ændres.

Døde dyr fjernes dagligt fra staldene og placeres under kadaverkapsel eller presenning, så der ikke opstår uhygiejniske forhold.

Affald bortskaffes, så vidt muligt, til genbrug.

Thisted Kommunes vurdering:

Management omhandler beskrivelse af hvilke ledelses- og kontrolrutiner der anvendes for at styre husdyrbrugets miljøforhold herunder rutiner vedrørende de anvendte teknologier.

Miljø- og ressourcestyring bygger på en helhedsvurdering ud fra et princip om at stræbe mod renere teknologi i landbrugsproduktionen. Det drejer sig om at minimere anvendelsen af energi, næringsstoffer, vand, pesticider osv., således at tabene til omgivelserne bliver så små som muligt under hensyntagen til produktionens lønsomhed.

I forhold til BAT skal alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne i øvrigt påvirkes mindst muligt.

Det er BAT at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over eventuelle indsatsområder, hvor man kan minimere affaldsproduktionen. Thisted Kommune har derfor stillet vilkår om, at man på ejendommen skal kunne dokumentere at bortskaffelse af farligt affald sker på en miljømæssig forsvarlig måde. Dokumentationen kan foreligge i form af f.eks. kvitteringer og fakturaer fra godkendt vognmand. Se nærmere i afsnit 2.6.6 Affald og miljøfarlige stoffer.

Udarbejdelse af beredskabsplan opfattes af kommunen også som værende BAT, idet udarbejdelsen af planen gør, at man får vurderet og gennemtænkt forskellige former for procedurer ved diverse uheld, således at eventuelle skader ved uheld kan minimeres. Ansøger har oplyst at der er udarbejdet beredskabsplan for ejendommen. Thisted Kommune har på den baggrund bl.a. stillet vilkår om opdatering og tilgængeligheden heraf. Se afsnit 3.6.5 Driftsforstyrrelser eller uheld.

Ansøger har redegjort for, at der på ejendommen foregår daglig planlægning, koordinering og fordeling af arbejdsopgaver med medarbejderne, og at der i den daglige drift bl.a. er fokus på at holde god staldhygiejne og høj dyrevelfærd. Der lægges fokus på korrekt planlægning af aktiviteter på anlægget, herunder bl.a. gyllehåndtering, vand- og energiforbrug og affaldshåndtering.

På baggrund af ovennævnte redegørelse og med de stillede vilkår til bl.a. beredskabsplanen vurderer Thisted Kommune, at ansøger opfylder BAT indenfor management.

2.3 Lokalisering

2.3.1 Faste afstandskrav

	Afstandskrav (m)	Faktisk afstand (m)
Byzone eller sommerhusområde	50	> 50
Nabobeboelse u. landbrug	50	> 50
Nabobeboelse m. landbrug	50	> 50
Naboskel eksisterende byggeri	30	26

Naboskel nyt byggeri	30	>30
Vejskel offentlig vej og privat fællesvej	15	> 15
Egen vandforsyning	25	> 25
Almen vandforsyning	50	> 50
Vandløb eller dræn	15	> 15
Egen beboelse	15	> 15
Levnedsmiddelvirksomhed	25	> 25
Beskyttet natur omfattet af § 7	10	>10

Thisted Kommunes vurdering:

Ovenstående afstandskrav er primært gældende for nybyggerier og udvidelser, hvor der sker en øget emission. Da afstandskravet for nybyggeri til naboskel overholdes, vurderes alle afstandskrav overholdt, og det er derfor ikke nødvendigt med særlige dispensationer eller vilkår.

2.3.2 Landskab og planforhold

Ansøgers oplysninger:

Husdyrbruget er placeret i landzone i område med spredt bebyggelse og spredt beplantning. Der er ingen fredninger eller beskyttelseslinjer i umiddelbart nærhed af ejendommen.

Målt fra lugtcentrum af staldanlægget er husdyrbruget placeret ca. 97 m fra nærmeste beboelse uden landbrugspligt og ca. 64 m fra den nærmeste stald. Nærmeste beboelse med landbrugspligt er placeret ca. 300 m fra ejendommen (Gammel Skelsgård, Hanstholmvej 73). Nærmeste samlet bebyggelse ligger ca. 870 m fra ejendommens lugtcentrum (Tved) og nærmeste byzone (Ræhr) ligger ca. 2.500 m fra ejendommens lugtcentrum.

I forbindelse med udvidelsen sker der følgende byggeri:

- Ny stald til kvier, småkalve og kælvningsafdeling. Ca 33*55 m = i alt ca 1.815 m². Stalden opføres forventeligt med gavle i betonelementer med søstensbelægning i rødbrun og hvide stålplader i gavlsplidserne. Facaderne opføres forventeligt med elementer med søstensbelægning i rødbrun ved sokkel og herover gardiner. På taget lægges forventeligt grå eternit. Stalden bliver ca. 9 m høj.
- Ny plansilo på 25*60 m = 1.500 m². Plansiloen opføres i ca. 3 m høje betonelementer. Restvandet fra plansiloerne udsprinkles på nærliggende arealer i henhold til Landbrugets Byggeblade.
- Herudover sker der mindre renoveringer i eksisterende staldanlæg: Spaltegulvboksene ændres til stald til heste og bufferstald til småkalve, den gamle stald ændres til udelukkende kalve og den eksisterende stald ændres til udelukkende køer.
- Der etableres en fortank i forbindelse med den nye stald på <99 m³ for effektiv pumpning af gylle. Placeringen vil blive fastlagt ved endelig dimensionering af staldanlægget.

Thisted Kommunes vurdering:

I kommuneplanen er det åbne land inddelt i tre lande samt erhvervsbåndet Thisted-Hanstholm. Ejendommen er beliggende i Erhvervsbåndet Thisted-Hanstholm. Målet er her, at skabe et stort og visionært bånd i en akse mellem Hanstholm og Thisted, hvor Thisted som den gamle købstad står med et stærkt foreningsliv og mange fremstillingsvirksomheder, uddannelse og offentlig service, har Hanstholm de mange arbejdspladser på havnen, forbindelsen til omverdenen, de mange fiskerirelaterede erhverv og eksportvirksomheder, sammenhængen med Nationalpark Thy og dermed turismemuligheder.

Ejendommen er beliggende i udkanten af et særligt landskabeligt interesseområde. Byggeri og anlægsarbejder i de særlige landskabelige interesseområder skal så vidt muligt undgås. Der skal dog være mulighed for byggeri i tilknytning til eksisterende landbrugsbedrifter, idet der samtidig tages særlige hensyn til de landskabelige forhold. Ejendommen er også beliggende i det geologiske interesseområde Hanstholm-Hjardemål. For projekter i geologiske interesseområder gælder, at disse ikke må sløre eller ødelægge de geologiske interesseområder. Ved indgreb skal områderne efterlades så deres forsknings- og undervisningsmæssige værdi forringes mindst muligt.

Samlet set finder kommunen, at det søgte projekt kan godkendes, idet ejendommen ikke ligger indenfor sø-, å- eller fortidsmindebeskyttelseslinjer, kirke- eller skovbyggelinjer eller biologisk interesseområde. Nybyggeri etableres i tilknytning til de eksisterende bygninger, og udvidelsen i øvrigt sker i overensstemmelse med kommuneplanens retningslinjer.

2.4 Råvare-, energi- og vandforbrug

Ansøgers oplysninger:

Energiforbrug

Energi anvendes primært til lys, malkeanlæg og skraberanlæg. I ansøgt drift anslås det at forbruget bliver 200.000 kWh.

Staldene er med naturlig ventilation, og der er derfor ikke energiforbrug til dette.

Varmegenindvinding fra mælkekølingen benyttes til opvarmning af stuehuset og varmtvand i stald-anlægget.

Der anvendes for så vidt muligt lavenergibelysning i stalden. Belysningen rengøres jævnlige, så lysstyrken er optimal.

Udendørslyset er kun tændt efter behov.

Lyset i staldene vil være tændt efter behov. Der vil være lys i staldene ca. 12 timer i døgnet i vinterhalvåret og ca. 8 timer i døgnet i sommerhalvåret. Tidsrummet vil kunne variere mellem 04-24. Herudover er der vågelys i staldene om natten, så dyrene kan orientere sig.

Logistikken i forbindelse med afhentning af foder er indrettet, så afstanden giver færrest mulige driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget.

Vandforbrug

Vand anvendes primært til drikkevand samt rengøring af stalde og malkeanlæg. I ansøgt drift anslås det at forbruget bliver ca. 9.-10.000 m³ vand. Vandet leveres fra Tved Vandværk.

Der er opsat flydere i vandkarrene, der sikrer at vandkarrerne ikke flyder over.

Vandet fra mælkekølingen genbruges til drikkevand til køerne, hvorved vandforbruget minimeres.

Ejendommens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild. Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.

Vandforbruget registreres, så der kan reageres på unormalt vandforbrug.

Thisted Kommunes vurdering:

Det er kommunens opfattelse, at ejendommen gennem den beskrevne drift og god landmandspraksis, overholder kravet om BAT indenfor forbrug af vand, og kommunen finder det derfor ikke relevant at stille skærpede vilkår.

2.5 Gener

2.5.1 Lugt

Ansøgers oplysninger:

Ventilationsluften fra staldene medbringer en given mængde lugt. Da der i staldene er naturlig ventilation, bliver luften opblandet og fortyndet inden den falder ned omkring stalden, hvorved lugten formindskes.

Herudover vil stalde og foderopbevaring blive rengjort hyppigt, så der ikke opstår uhygiejniske forhold og så lugtgenerne mindskes.

Da ejendommen er beliggende frit og overholder lugtgenæfstandene, er der som udgangspunkt ikke grundlag for at antage, at der er behov for særlige tiltag til begrænsning af lugt fra ejendommen.

Samlet resultat af lugtberegning

Område	Andre ejendomme med mere end 75 DE(antal)	Beregnings model	Samlet ukorrigeret	Korrigeret geneafstand (ansøgt drift)	Korrigeret geneafstand (nudrift)	Vægtet gennemsnits afstand	Genekriterie overholdt
Eksisterende eller fremtidig byzone	0	Ny	293,35	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Samlet bebyggelse	0	Ny	198,35	0,00	0,00	0,00	Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Enkelt bolig	0	FMk	88,96	9,34	17,41	97,22	Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end vægtet gennemsnitsafstand.

Thisted Kommunes vurdering:

Ifølge IT-ansøgningssystemet overholdes lugtgenekriteriet i alle tre kategorier.

På baggrund heraf vurderer Thisted Kommune ikke, at der er behov for særlige tiltag til begrænsning af lugt fra ejendommen.

2.5.2 Støj

Ansøgers oplysninger:

I det omfang det er muligt, vil alle støjende aktiviteter blive lagt indenfor normal arbejdstid. Dog kan der forekomme afvigelser i forbindelse med markarbejde og afhentning af dyr og mælk.

Alle generelle krav vedr. støj vil blive overholdt. Sammenholdt med ejendommens placering vurderes det ikke at være nødvendig med specielle tiltag for at sikre omkringboende mod støjgener.

Støj fra korntørringsanlæg og kornvalse

Der er korntørringsanlæg og kornvalse på bedriften. Begge er placeret i foderladen. Det vurderes, at de ikke udgør en støjgene for naboer, da de står inde i bygningerne og da der er min 100 m til nærmeste nabo.

Støj fra transportere

Støj fra transportere vil primært komme fra lastbiler og traktor med levering af foder og afhentning af mælk og husdyrgødning.

Transporterne vil primært foregå indenfor normal arbejdstid 06-18. Alle grænser for tilladelig støj vil blive overholdt og der vil kun i meget få tilfælde opstå støjgene fra transporterne.

Støj fra kompressor

Der kan være støj fra kompressorerne der er tilknyttet mælkekølingsanlægget og malkeanlægget samt kompressoren i værkstedet.

Det vurderes, at de ikke udgør en støjgene for naboer, da de står inde i bygningerne og da der er min 60 m til nærmeste nabo.

Thisted Kommunes vurdering:

Husdyrbruget ligger relativt isoleret. Det er Thisted Kommunes opfattelse, at støjbidraget fra husdyrbruget er begrænset, og derved ikke giver anledning til væsentlige gener for omgivelserne.

Der er stillet vilkår om den maksimale støjbelastning fra ejendommen. Der er desuden stillet vilkår om, at husdyrbruget, på tilsynsmyndighedens forlangende, og maksimalt 1 gang årligt skal kunne dokumentere, at støjvilkårene overholdes. Sidstnævnte vilkår er stillet for at imødekomme både klager og ejer i forbindelse med eventuelle fremtidige støjklager over ejendommen.

Det vurderes herefter ikke nødvendigt at stille yderligere vilkår angående støj.

2.5.3 Lys

Ansøgers oplysninger:

Lys i staldene

I staldene er lyset tændt efter behov. Tidsrummet kan variere mellem 04-24.

Som udgangspunkt vil der ikke være belysning i staldene om natten, men der vil være vågelys, så dyrene kan orientere sig.

Udendørslys

Udendørslampen i gårdspladsen og ved den nordlige gavl af den nye stald er styret af sensor og dermed tændt efter behov. Som udgangspunkt vil der ikke være belysning udenfor bygningerne om natten.

Thisted Kommunes vurdering:

Mulighederne for at opleve landskaber, hvor der er rigtigt mørkt om natten og hvor der ikke kan ses eller anes lyskilder er begrænsede i et moderne samfund. Langs Thisted Kommunes Nordsødkyst findes mulighederne dog stadigvæk. Med ejendommens beliggenhed udenfor de i kommuneplanen udpegede mørkeområder og anlæggets opbygning i forhold til naboer og veje, vurderes lys i forbindelse med produktionsbygninger ikke at være til gene for naboer eller trafikanter.

2.5.4 Fluer og skadedyr

Ansøgers oplysninger:

Tiltag for minimering af fluer og skadedyr

Der holdes generelt en god hygiejne i staldene og ved foderopbevaringen, så tiltrækningen af rotter og mus samt mulighederne for udklækning af fluelarver minimeres.

Fluebekæmpelse

Fluebekæmpelse i stalden sker i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium.

Rotter

Generel rottebekæmpelse sker ved at sikre bygningen mod indtrængen, hvor det er muligt, samt ved at undgå muligheden for redebygning. Ejendommen er omfattet af den kommunale rottebekæmpelse.

Thisted Kommunes vurdering:

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr, hvilke straks skal afhjælpes effektivt. På baggrund af ovenstående beskrivelse af skadedyrsbekæmpelse er det Thisted Kommunes vurdering, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende.

2.5.5 Støv

Ansøgers oplysninger:

Støv fra foderhåndtering

Der er mindre støvgener ved daglig håndtering af foder og halm, men det vurderes ikke at have en negativ indvirkning på naboerne pga den lave støvmængde og afstanden til naboer.

Støvgener ved høst

Der vil være mindre støvgener ved høst og ilægning af foder i lager, men det vurderes ikke at have en negativ indvirkning på naboerne pga afstanden til naboerne og den forholdsvis korte periode arbejdet foregår i.

Støv fra husdyr

Der vil være støv fra dyrene, dog ikke i et omfang, så det opleves udenfor staldene. Støvet minimeres som følge af omhyggelig management.

Thisted Kommunes vurdering:

Det er Thisted Kommunes vurdering, at ejendommens forholdsvist isolerede beliggenhed sikrer, at eventuelle støvgener fra anlægget vil medføre minimale gener for omkringboende. Kommunen opfordrer i den forbindelse ansøger til altid at udvise hensyn ved kørsel forbi nabobeboelse, sådan at støvgener i forbindelse med transporter minimeres. Det vurderes ikke nødvendigt at stille vilkår.

2.5.6 Transport

Ansøgers oplysninger:

Hovedparten af transporterne udgøres af transporter med mælk, husdyrgødning og grovfoder. Transporterne med husdyrgødning er sæsonbetinget, mens afhentningen af mælk sker hver dage.

På dage med gyllekørsel og ensilering er der en rimelig stor trafik omkring ejendommen, med deraf følgende støjgener.

Da en del af trafikken er begrænset til enkelte af årets dage, og da der køres hensynsfuldt vurderes det, at transporter ikke vil give anledning til væsentlige gener for omkringboende.

Transporterne vil primært foregå indenfor normal arbejdstid 06-18. Alle grænser for tilladelig støj vil blive overholdt og der vil kun i meget få tilfælde opstå gene fra transport.

Tabel 1 Det årlige antal transporter til og fra ejendommen.

Transporter med:	Nudrift, anslået	Ansøgt, anslået
Afhentning af mælk	182	182

Levering af kraftfoder, mineraler m.v.	12	15
Levering af halm	12	15
Ilægning af grovfoder i plansiloer	280	375
Afhentning og levering af dyr	12	15
Afhentning af døde dyr	12	15
Gylle	225	300
Dybstrøelse	25	35
Brændstof	10	12
Affald	4	6
Andet/diverse	10	15
I alt	784	985

Thisted Kommunes vurdering:

Forøgelsen af antallet af transportere er efter kommunens opfattelse ikke af et omfang, som vil indebære væsentligt forøgede gener for omkringboende og øvrige trafikanter.

Bedriften ligger hensigtsmæssigt ift. til- og frakørselsforhold, og det vurderes at udkørslen til kommunevejen Hanstholmvej kan anvendes frit og uden gene for omkringboende. I forbindelse med ændringen af dyreholdet vil der ikke ske den store ændring i antallet af transportere til og fra ejendommen. Ud fra det forventede antal transportere og ud fra kort over transportvejene, vurderes det, at der kun vil ske en lille øgning i belastningen af offentlige veje i forhold til den nuværende drift. Det forventes, at merbelastningen er rimelig i et landbrugsområde og i forhold til det ansøgte dyrehold.

2.6 Forurening

2.6.1 Spildevand

Ansøgers oplysninger:

Spildevand fra produktionen udgøres primært af vand fra rengøring af stalde og malkeanlæg og fra drikkevandsspild.

Spildevandsmængder

Tabel 2 Årlige spildevandsmængder

<i>Type</i>	<i>Anslået m³</i>	<i>Afledes til</i>
Spildevand fra drikkevandsspild og rengøring af malkeanlæg	750-850	Gyllebeholder
Sanitært spildevand	150	Septiktank
Vand fra plansiloer, 1.500 m ²	1.050	Udsprinkles med

		overløb til gyllebeholder.
Regnvand fra møddingspladsen	105	Gyllebeholder
Tagvand fra eksisterende bygninger	3.200	Til faskine.
Tagvand fra ny stald	1.300	Til faskine.

Thisted Kommunes vurdering:

Sanitært spildevand fra stuehus føres til septiktank med nedsivningsanlæg.

Al spildevand fra rengøring af stalde, vaskeplads og lignende der kan være iblandet foder- eller gødningsrester ledes til gyllesystemet. Overfladevand/tagvand ledes til faskine. Thisted Kommune gør opmærksom på, at der i forbindelse med ansøgning om byggetilladelse, også skal søges tilladelse til nedsivning af tagvandet fra den nye stald.

For at sikre grund- og overfladevand stilles der vilkår om, at vask af traktor, maskiner, redskaber og dyretransportvogne skal ske inden for konturen af en impermeabel belægning (evt. beton) indrettet med fald mod afløb og med afløb til gyllebeholder.

2.6.2 Husdyrgødning

Opbevaring af husdyrgødning

Ansøgers oplysninger:

Gyllebeholderne er stabile beholdere, lavet af typegodkendt beton, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger.

Beholdernes bund og vægge er tætte og beskyttet imod tæring.

En gang årligt tømmes gyllebeholderen, i forbindelse med den normale udbringning af gylle, hvorved gyllebeholderen visuelt kan kontrolleres for evt. skader.

Der foretages lovpligtigt eftersyn og vedligeholdelse, hvilket betyder at beholderen hvert 10 år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle.

Der er opbevaringskapacitet på over 9 mdr. mdr. i gylle. Dybstrøelsen opbevares på møddingspladsen eller i markstak.

Opbevaringskapacitet Gylle

Tabel 3 opbevaringskapacitet gylle

Opbevaring	Volumen (m ³)	Byggeår/kontrolleret	Fast overdækning	% af opbevaring
Gyllebeholder	1.700	1997/2009	nej	27
Gyllebeholder	3.000	2006	nej	49

Gyllebeholder, Febberstedvej 15	1.500	1995/2015	nej	24
Gyllekanaler				

Opbevaringskapacitet dybstrøelse

Opbevaring	Areal (m ²)	Byggeår
Møddingsplads	150	

Kommunens vurdering

Der gøres opmærksom på at Thisted Kommune skal have kopi af aftale om opbevaring af gylle på Febberstedvej 15, før beholderen tages i brug.

Det vurderes, på baggrund af ansøgers oplysninger og med udgangspunkt i det stillede vilkår om en minimums opbevaringskapacitet på 9 mdr., at det ansøgte lever op til BAT med hensyn til opbevaring og håndtering af gylle og dybstrøelse. Det vurderes ikke nødvendigt at stille yderligere vilkår.

2.6.3 Foderopbevaring

Ansøgers oplysninger:

I forbindelse med udvidelsen af dyreholdet bygges en ny plansilo.

Overfladevandet/regnvandet udsprinkles fortrinsvis, men med overløb til gyllebeholder

Tabel 4 Opbevaringskapacitet ensilage

Opbevaring	Areal (m ²)	Byggeår
Ensilageplads	1500	ny

Andet foder opbevares i siloer i foderladen

Thisted Kommunes vurdering:

Placering af ensilagesiloer er angivet på situationsplanen i bilag 1.

Der er stillet vilkår om, at der skal være afløb i begge ender af den nye ensilagesilo, såfremt siloen bygges åben i begge ender. Ligeledes er der stillet vilkår til dimensionering og drift af opsamlingsbeholder og at udsprinklingsanlægget skal etableres ifølge anvisninger i landbrugets byggeblade.

2.6.4 Fodring

Ansøgers oplysninger:

Foderet er, ved hjælp af foderplaner, tilpasset de enkelte dyregrupperes aktuelle behov. Derved undgås overforsyning med næringsstoffer, der vil ende som uudnyttet næringsstoffer i gyllen.

Proteinindholdet i foderet søges løbende reduceret og optimeret. Dette medfører at mængden af overskudsprotein i urinen reduceres og der vil dermed være en lavere ammoniakemission fra staldanlægget og mindre kvælstof i den samlede mængde af husdyrgødning.

Fosforindholdet i foderet søges løbende reduceret og optimeret. Når fosforindholdet reduceres, vil mængden af overskudsfosfor i husdyrgødningen reduceres og dermed vil der være en lavere P-udledning.

Thisted Kommunes vurdering:

BAT emissionskravene i forhold til ammoniak overholdes uden anvendelse af fodringsmæssige tiltag. For fosfor vurderer Miljøstyrelsen på nuværende tidspunkt, at der ikke findes tilgængelige teknikker eller teknologier, der kan anvendes til at fastlægge emissionsgrænseværdier for fosforudledningen fra malkekvægsbesætninger. Ved anvendelse af nyeste viden, samt ved analyser af alt grovfoder vurderes fordringen at leve op til BAT.

2.6.5 Driftsforstyrrelser eller uheld

Ansøgers oplysninger:

Beredskabsplan

På ejendommen er der udarbejdet en beredskabsplan der beskriver hvilke forholdsregler medarbejder og ejer skal tage ved brand, udslip af gylle eller ved andre uheld og kritiske situationer. Udkast til beredskabsplanen er vedlagt som bilag.

Redegørelse for uheld

Driftsforstyrrelser eller uheld, der kan medføre væsentlig forøget forurening i forhold til normal drift, kan ske i forbindelse med håndtering og opbevaring af husdyrgødning og kemikalier, ved strømsvigt samt udslip af dieselolie.

Uheld med gylle

I tilfælde af mindre gylleudslip vil gyllen samle sig om lækagestedet. Herfra kan det suges op og fjernes. Da gyllen kan suges op, vurderes det at der ikke er fare for forurening af grundvandet.

Døde dyr

Døde dyr placeres i kadaverkappe eller under presenning. Derved undgås uhygiejniske forhold og at der kan observeres døde dyr af forbipasserende. Desuden kan ræve, hunde og vilde katte ikke komme til de døde dyr.

Minimering af risiko for uheld

Anlæg og tekniske foranstaltninger renses, vedligeholdes og udskiftes i en sådan grad at det sikrer en korrekt brug og effekt. Medarbejderne er grundigt introducerede til opgaverne, hvilket er med til at sikre at disse bliver udført korrekt, og med minimal risiko for uheld som følge af forkert håndtering af kemikalier, gylle, olie mv. Ejer og andre med fast adgang til bedriften er vejledt i beredskabsplanen, hvilken har en fast plads på staldkontoret og i stuehuset.

Omlastning af gylle sker altid under opsyn, derfor vurderes det, at der ikke er større risiko for uheld i forbindelse med utilsigtet igangsætning af pumper, spild m.m.

Dieseltanken er hævet over jorden og placeret hvor der er minimal risiko for påkørsel. Tanken udskiftes i overensstemmelse med olietankbekendtgørelsens sløjfningsterminer.

I tilfælde af strømsvigt kan der tilsluttes en nødstrømsgenerator, så f.eks. malkningen kan gennemføres rutinemæssigt.

Der er naturlig ventilation, så der altid vil være frisk luft i staldene til dyr og medarbejdere i tilfælde af strømsvigt.

Minimering af skadevirkninger af evt. uheld

Ved at følge de retningslinjer der er anført i beredskabsplanen forventes skadevirkninger ved evt. uheld minimeret, da der vil ske forureningsbegrænsende foranstaltninger i form af inddæmning, oppumpning m.v.

Thisted Kommunes vurdering:

En væsentlig risikofaktor er uheld i forbindelse med pumpning af gylle fra stald til lagertank. Husdyrgødningsbekendtgørelsen indeholder regler for, hvordan gylle skal håndteres ved pumpning fra lagertank til gyllevogn. Bekendtgørelsen stiller ikke krav om overvågning ved pumpning fra stald til lagertank. Thisted Kommune vurderer, at pumpning af gylle fra stald til lagertank udgør en væsentlig risikofaktor. Gyllekanalerne kan rumme op til 500 m³ flydende husdyrgødning, og det er således store mængder gylle, som potentielt flyttes fra stald til lager i en arbejdsgang. Til sammenligning er kapaciteten af en almindelig gyllevogn i dag på 20 - 25 m³.

Der stilles vilkår om, at pumpning fra stald til lager skal ske under konstant overvågning, således at eventuelle driftsforstyrrelser eller uheld omgående registreres, og afhjælpende foranstaltninger straks kan iværksættes. Thisted Kommune vurderer herefter, at håndteringen af husdyrgødning foregår på en tilfredsstillende måde.

Udover at være BAT, så er det Thisted Kommunes opfattelse, at en beredskabsplan er en stor hjælp for landmanden, såfremt der skulle ske uheld, både med hensyn til små hændelser som f.eks. oliespild og store hændelser som f.eks. brand, hærverk o.l.

Thisted Kommune stiller vilkår om, at beredskabsplanen revideres sammen med de ansatte mindst 1 gang om året, således at planen forbliver retvisende og anvendelig.

2.6.6 Affald og miljøfarlige stoffer

Ansøger har redegjort for følgende affaldshåndtering:

Døde dyr

- Bortskaffelse: Afhentes af DAKA
- Udlevering: Opbevares indtil afhentning i kadaverkapsel/under presenning udviklet til formålet.
- Placering: Ved gyllebeholder

Husholdningsaffald

- Affald fra ejendommens husholdning er tilsluttet kommunal affaldsordning.

Ufarligt emballageaffald

- Brændbart affald i form af papirsække, aftøringspapir og tom rengjort emballage bliver opsamlet i container, hvorfra det bortskaffes via en indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder eller bortskaffes til kommunalgenbrugsplads.
- Jern og metal afhændes til produkthandler og glas, plastik m.m. bortskaffes via indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder eller bortskaffes til kommunalgenbrugsplads.

Veterinært affald:

- Klinisk risikoaffald i form af medicinglas og -rester samt kanyler bortskaffes via indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder eller sendes med dyrlægen retur.

Kemisk emballageaffald:

- Bortskaffes ifølge anvisning på produktet.

Olie og kemikalieaffald:

- Motorolie bortskaffes til mekaniker, der tager spildolie med retur ved olieskift eller det bortskaffes til kommunal genbrugsplads.

Oplag af olie:

- Motorolie er opbevaret i tromler på betongulv i værkstedet.

Kemikalier:

- Kemikalier, til rengøring af malkeanlægget, opbevares efter gældende regler i tankrummet på betongulv uden afløb.

Pesticider og sprøjteudstyr:

- Pesticider opbevares i aflåst skab efter gældende regler på anden ejendom

Farligt affald i øvrigt

- Lysstofrør samles i kasser og bortskaffes til kommunal genbrugsplads.
- Batterier bortskaffes til kommunal genbrugsplads.

Kommunens vurdering:

Virksomheden er omfattet af Affaldsbekendtgørelsen og Thisted Kommunes Affaldsregulativ for erhverv. Virksomheden oplyser, at reglerne efterleves.

Det vil sige, at

- Dagrenovationslignende og forbrændingseget affald bortskaffes til forbrænding
- Deponeringseget affald skal frasorteres og opbevares, så vindflugt undgås
- PVC-affald frasorteres og bortskaffes korrekt
- Klinisk risikoaffald som kanyler, medicinflasker og lignende opbevares forsvarligt i egnet emballage

Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand

Der er stillet vilkår om, at farligt affald skal opbevares, så det ikke kan løbe til jord, grundvand eller overfladevand og er beskyttet mod vejrlig. Virksomheden oplyser, at vilkåret overholdes.

Der er stillet vilkår om, at tanke skal sikres mod påkørsel. Virksomheden oplyser, at vilkåret overholdes.

Eksisterende tanke er reguleret af olietanksbekendtgørelsen. Nye tanke og/eller sløjfning af tanke skal anmeldes til Thisted Kommune.

2.7 Ammoniaktab

2.7.1 Ammoniaktab generelt

Ansøgers oplysninger:

Etape 1

Det generelle ammoniaktab overholdes med 296 kg.

Resultat af beregninger på generelt ammoniakreduktionskrav

Overstiger græsmarksafgrøder over 25 % af totalrationen for malkekøer inklusiv opdræt?	Nej
Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt?	Ja
Eventuel yderligere reduktion nødvendig for at opfyld kravet	-295,54 kgN/år

Der er beregnet en BAT-emissionsgrænseværdi for ammoniakfordampningen fra staldanlægget. BAT niveauet for ejendommen er beregnet til 2.971 kg N/år. Niveauet for ammoniak aflæst direkte i ansøgningssystemet er på 2934 kg N/år, det vejledende BAT niveau er dermed overholdt med 37 kg. Meremissionen fra stald og lager er beregnet til at være 119 kg N /år lavere end nudriften.

Niveauet er opnået ved at der hos malkekøerne og kvierne i staldsystemet sengestald med spalter er valgt skabning af gangarealer hver 4. time.

Beregning af BAT-emissionsniveau

Af nedenstående fremgår hvilke dyr der går i hvilket staldsystem, samt hvilke krav der er til opfyldelse af de vejledende BAT emissionsniveauerne.

Tabel 5 Vejledende BAT etape 1

Stald og dyregruppe	Antal	Emissionsgrænseværdi	Korrektionsfaktor	Resultat Kg N
Gyllesystemer				
EKS: KvMa08: Køer – sengestald med spalter og skraber i gangarealet samt rundskyl/bagskyl i kanalerne.	182	9,80	-	1.783,60
EKS: KvKs08: Kvier fra 13-24 mdr – sengestald med spalter og skraber i gangarealet samt rundskyl/bagskyl i kanalerne.	105	5,36	1,07	602,20

<i>Kvier i spaltegulvsbokse- aflæst i www.husdyrgodkendelse.dk</i>				
EKS: KvKs08: Kvier fra 6-13 mdr - spaltegulvsbokse.	60	-	-	292,10
<i>Dybstrøelse - aflæst i www.husdyrgodkendelse.dk ved 65% direkte udbringning af dybstrøelse fra stald til nedmuldning på arealerne.</i>				
KvMa09: Køer på dybstrøelse	3	-	-	30,30
	15			151,49
KvSm01: Kalve fra 0-6 mdr, dybstrøelse i hele arealet.	55	-	-	103,83
KvTk01: Tyrekalve fra 40-60 kg i dybstrøelse	110	-	-	7,19
I alt				2.923,03

Etape 2

Det generelle ammoniaktab overholdes med 111 kg.

Resultat af beregninger på generelt ammoniakreduktionskrav	
Overstiger græsmarksafgrøder over 25 % af totalrationen for malkekøer inklusiv opdræt?	Nej
Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt?	Ja
Eventuel yderligere reduktion nødvendig for at opfylde kravet	-111,31 kgN/år

Der er beregnet en BAT-emissionsgrænseværdi for ammoniakfordampningen fra staldanlægget. BAT niveauet for ejendommen er beregnet til 3.025 kg N/år. Niveauet for ammoniak aflæst direkte i ansøgningssystemet er på 2.983 kg N/år, det vejledende BAT niveau er dermed overholdt med 42 kg. Meremissionen fra stald og lager er beregnet til at være 91 kg N /år lavere end nudriften.

Niveauet er opnået ved at der hos malkekøerne i staldsystemet sengestald med spalter er valgt skabning af gangarealer hver 4. time og hos kvier i staldsystemet sengestald med spalter er valgt skraber i gangarealet og linespil i kanalerne.

Beregning af BAT-emissionsniveau

Af nedenstående fremgår hvilke dyr der går i hvilket staldsystem, samt hvilke krav der er til opfyldelse af de vejledende BAT emissionsniveauerne.

Tabel 6 Vejledende BAT etape 2

Stald og dyregruppe	Antal	Emissionsgrænseværdi	Korrektionsfaktor	Resultat Kg N
---------------------	-------	----------------------	-------------------	---------------

Gyllesystemer				
EKS: KvMa08: Køer – sengestald med spalter og skraber i gangarealet samt rundskyl/bagskyl i kanalerne.	212	9,80	-	2.077,60
NY: KvKs07: Kvier fra 6-24 mdr – sengestald med spalter og skraber i gangarealet og linespil i kanalerne.	186	3,99	0,95	705,03
<i>Dybstrøelse – aflæst i www.husdyrgodkendelse.dk ved 65% direkte udbringning af dybstrøelse fra stald til nedmuldning på arealerne.</i>				
KvMa09: Køer på dybstrøelse	10	-	-	80,84
	3			30,30
KvSm01: Kalve fra 0-6 mdr, dybstrøelse i hele arealet.	31	-	-	53,12
	31			63,93
KvTk01: Tyrekalve fra 40-60 kg i dybstrøelse	124	-	-	8,10
Heste 300-500 kg	2	-	-	6,12
I alt				3.025,04

Ammoniakemissionen er udregnet efter Miljøstyrelsens retningslinjer.

Staldsystemer der ikke fremgår af Miljøstyrelsens BAT standard vilkår er aflæst direkte i den digitale ansøgning.

Kommunens vurdering:

Ansøgningen er modtaget hos Thisted Kommune 23. april 2015 og skal derfor behandles efter LBK nr. 868 af 3. juli 2015. Det generelle ammoniakreduktionskrav er således 30 %. Spaltegulve med skrabning hver 4. time og skrabning hver 4. time af spalter med kanal og linespil, er optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste med en ammoniakreducerende effekt på henholdsvis 25 % og 33 %. Teknologilisten er Miljøstyrelsens liste over miljøteknologier, som har en dokumenteret miljøeffekt og som er driftssikker. Staldsystemet *spaltegulvsboks* fremgår ikke af Miljøstyrelsens BAT standard vilkår. Spaltegulvsboksene anvendes kun i etape 1, og det vurderes af praktiske og økonomiske hensyn ikke muligt, at minimere ammoniakfordampningen yderligere i dette staldsystem. Dybstrøelse i hele arealet til kalve indtil 6 mdr., samt velfærds- og kælvningsafdelingen er af hensyn til velfærdsmæssige årsager, og er selv om det er forbundet med større kvælstoftab i både mark og stald i overensstemmelse med BREF dokumentet hvor der skelnes mellem dybstrøelsessystemer og gyllesystemer. Der stilles vilkår til skrabning af spalter, samt skrabning af kanaler i stalden til opdræt. Samlet set vurderes de anvendte BAT teknologier at være tilstrækkelige.

Ansøgers oplysninger:

Fravalg af staldteknologi – under hensyn til proportionalitetsprincippet.

Forsuring af kvæggylle i den nye stald er fravalgt, da der på ejendommen ønskes at have spaltegulv med linespil i gyllekanalerne.

Forsuring af kvæggylle i den eksisterende kostald er fravalgt, da det på ejendommen vurderes økonomisk uproportionalt at investerer i anlæg til svovlsyrebehandling af gylle i eksisterende stald-anlæg.

Fast drænede gulve med skrabning i den nye stald er fravalgt og i stedet er valgt andet "4% gulv", der har samme ammoniakemission, som drænet gulv.

Fast drænede gulve i den eksisterende staldanlæg med spaltegulv er fravalgt, da det på ejendommen vurderes økonomisk uproportionalt at ændre de eksisterende spaltegulve til fast drænede gulve.

2.7.2 Ammoniakpåvirkning af natur

Der er foretaget beregninger af ammoniakdepositionen på relevante naturarealer i nærheden af ejendommen. Disse er vist på nedenstående figur:

Ansøgningssystemets beregninger for ammoniakdepositionen:

Opret naturpunkt						
Navn	Kategori ▲	Ruhed	Kumulation	Totaldeposition [kgN]	Merdeposition [kgN]	
 Natura2000 og § 7 hede mod vest	Kategori1	Mk	Nul ejendomme	0,2	+0,0	
 Worst Case Nord	Kategori1	S	En ejendom	0,3	+0,0	
 Worst Case Syd	Kategori1	S	En ejendom	0,3	+0,0	
 § 7 hede mod syd	Kategori2	Bn	Nul ejendomme	0,8	+0,0	
 Mose mod nordvest	Kategori3	Bn	Nul ejendomme	0,5	+0,0	
 Hede mod vest	Kategori3	Bn	Nul ejendomme	0,4	+0,0	

Ud fra kommunens kendskab til området, er ovenstående punkter de nærmeste naturtyper.

Natur omfattet af Kategori 1, 2 og 3

Kategori 1 natur (§ 7 stk. 1, nr. 1) omfatter bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000-områder).

Nærmeste Natura 2000-område er område nr. 24: Hanstholm reservatet, Nors Sø og Vandet Sø. Området ligger ca. 750 m vest for anlægget. Nærmeste kategori 1 natur inden for habitatområdet er naturtypen Hede, beliggende ca. 770 m vest for anlægget. Den samlede totaldeposition fra anlægget er ifølge Worst Case beregninger i ansøgningsystemet 0,3 kg N.

Der er 1 husdyrbrug i nærheden. Ifølge Husdyrbrugsbekendtgørelsens¹ bilag 3 er kravet til den maksimale totaldeposition på kategori 1 natur med 1 husdyrbrug i nærheden på 0,4 kg N/ha/år.

Det generelle beskyttelsesniveau for kategori 1 natur er således overholdt.

Kategori 2 natur (§ 7 stk. 1, nr. 2) omfatter bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: Højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af § 3 i lov om naturbeskyttelse.

Nærmeste kategori 2 naturområde, er en hede beliggende ca. 180 m syd for anlægget. Den samlede totaldeposition fra anlægget er ifølge beregninger i ansøgningsystemet 0,8 kg N. Ifølge Husdyrbrugsbekendtgørelsens bilag 3 er kravet til den maksimale totaldeposition for kategori 2 natur på 1,0 kg N.

Det generelle beskyttelsesniveau for kategori 2 natur er således overholdt.

¹ BEK nr. 1283 af 8. december 2014, Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

Kategori 3 natur omfatter ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af Husdyrgodkendelseslovens § 7 stk. 1, nr. 1 og 2. Det drejer sig om heder, moser og overdrev omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3, samt ammoniakfølsom skov.

Nærmeste mulige kategori 3 natur er en § 3 mose beliggende ca. 330 m nordvest for anlægget, samt en § 3 hede beliggende 430 m vest for anlægget. Nærmeste potentielt ammoniakfølsomme skov er beliggende henholdsvis 550 m sydøst og 780 m syd for anlægget. Merpositionen til nærmeste Kategori 3 natur er 0,0 kg N.

Ifølge loven skal kommunen konkret vurdere, om der skal fastsættes vilkår om max. merdeposition, og hvad det nødvendige krav til max. merdeposition skal være. Der må dog ikke sættes krav til max. merdeposition på under 1 kg N/ha pr. år.

Beskyttelsesniveauet for kategori 3 natur er således overholdt.

Øvrig natur beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3

Udover det ovenfor nævnte, er der ikke registreret § 3 natur, beliggende indenfor en afstand af 250 m fra nærmeste staldanlæg.

Thisted Kommunes vurdering:

Mht. kategori 1, kategori 2 og kategori 3 natur vurderer Thisted Kommune, på baggrund af ovenstående analyse og beregninger, at projektet ikke vil have en væsentlig påvirkning på disse naturområder. Thisted Kommune har ikke kendskab til andre projekter som i sammenhæng med dette projekt, vil kunne påvirke naturområderne.

Beskyttelsen af øvrig § 3 natur, vurderes tilstrækkelig. Dette fordi merbelastningen i denne situation er så lav, at det ikke er muligt biologisk at påvise, at det ansøgte har en væsentlig effekt på området.

Fredninger

Nærmeste fredede område med ammoniakfølsom natur er Nors Sø beliggende ca. 900 m syd og vest for anlægget. Fredningen har til formål at bevare og beskytte den naturvidenskabeligt værdifulde kartsø og en sikring af et stort sammenhængende naturområde i tilknytning til Hansted reservatet. Indenfor en afstand af 1,5 - 2,5 km er der yderligere 2 arealfredninger, fredningen af Gasbjerg og fredningen af Hanstholm Knuden. Fredningen af Gasbjerg har til formål at sikre kalkø med vegetation af naturvidenskabelig interesse, mens Hanstholm Knuden har til formål at sikre geologisk, botanisk og landskabelig værdifuld kalkskrænt. De fredede områder fremgår af Bilag 8.

Thisted Kommunes vurdering:

Med henvisning til den store afstand, en uændret drift af arealerne og overholdelse af krav til max udledning af kvælstof til luft, overfladevand og grundvand, vurderes det ansøgte ikke i konflikt med fredningerne.

2.7.3 Bilag IV-arter (påvirkning fra anlæg)

Bilag IV i EU's habitatdirektiv indeholder en liste over udvalgte dyre- og plantearter, som medlemslandene er forpligtet til generelt at beskytte, uanset om de forekommer inden for eller uden for beskyttelsesområderne. For at beskytte bilag IV-arter må disse yngle- og rasteområder ikke beskadiges eller ødelægges. Derfor skal land- og skovbrug tilrettelægges deres aktiviteter, således levevilkårene for arterne ikke forringes. Det er lodsejerens eget ansvar ikke at beskadige eller ødelægge bilag IV-arternes yngle- eller rasteområder, også selvom myndighederne ikke har oplyst om konkrete forekomster af bilag IV-arter i området.

Dyr og planter omfattet af bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring bedriften. På baggrund af Faglig Rapport nr. 635, 2007 "*Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV*" fra Danmarks Miljøundersøgelser, samt Videnskabelig Rapport nr. 50, 2013 "*Overvågning af arter 2004-2011*" fra Nationalt Center for Miljø og Energi, vurderes det at følgende bilag IV-arter kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring bedriften:

Dyr:	Planter:
Damflagemus	Liden Najade
Vandflagermus	
Troldflagermus	
Dværgflagermus	
Odder	
Markfirben	
Stor vandsalamander	
Spidssnudet frø	
Strandtudse	
Ulv	

- **Flagermus:** Flagermus kan om sommeren opholde sig i hulheder og sprækker i træer, fugle- eller flagermuskasser eller i bygninger. Flagermus søger typisk føde over søer og åer, i lysåben løvskov, over marker og skove, i skovkanter, lysninger eller levende hegn som den finder via ledelinjer i landskabet. En god vandkvalitet er for mange flagermus vigtig.
- **Odder** - forekommer ved vandløb og søer og lever i tilknytning til vådområder.
- **Markfirben** - lever spredt i landskabet på åbne, varme, solrige lokaliteter som jernbane- og vejskråninger, sten- og jorddiger, heder, overdrev, grusgrave, strandenge, kystskrænter og sandede bakkeområder.
- **Stor vandsalamander** og **spidssnudet frø** - er begge arter, der er knyttet til våde habitater som eksempelvis klitlavninger, moser, enge, søer og vandhuller.
- **Strandtudse** - lever primært i tilknytning til klithederne og strandengene, hvor de typisk yngler i temporære, lysåbne vandsamlinger.
- **Ulv** - opholder sig oftest i mere upåvirkede områder såsom større skov- eller hedearealer.
- **Liden Najade**- Liden najade er knyttet til kalkrige søer og har været kendt i 3 danske søer indenfor den atlantiske region. I dag kendes arten kun fra Nors Sø.

Stor vandsalamander, Damflagemus, Odder og Liden Najade er desuden en del af udpegningsgrundlaget for EF-habitatområder nr. 24

Thisted Kommunes vurdering:

Dyr og planter omfattet af bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted omkring anlægget eller på bedriftens udbringningsarealer. Da de nærliggende naturområder efter kommunens vurdering ikke forringes som følge af den ansøgte drift, vurderer kommunen at de ansøgte ændringer i anlægget har en neutral effekt på de nævnte bilag IV-arter.

2.7.4 Habitatvurdering (påvirkning fra anlægget)

Før der træffes afgørelse om tilladelse eller godkendelse efter husdyrlovens §§ 10, 11 eller 12, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, jf. habitatbekendtgørelsens § 7. Kommunen skal vurdere, hvorvidt planer og projekter kan være til skade for områder beskyttet af Natura 2000. Natura 2000-områderne består af udpegede habitat- og fuglebeskyttelsesområder. Bevaringsmålsætningen for Natura 2000-områder er at sikre eller genoprette gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper områderne er udpeget for.

Anlægget med stalde og opbevaringsanlæg ligger ikke indenfor et Natura 2000-område. Nærmeste Natura 2000-område er som tidligere nævnt Hanstholmreservatet, Nors Sø og Vandet Sø, beliggende ca. 750 m vest for driftsbygningerne.

Habitatområder

I udpegningsgrundlaget for Hanstholmreservatet, Nors Sø og Vandet Sø indgår en række naturtyper og arter, som fremgår af nedstående figur. Flere af disse naturtyper er ammoniakfølsomme.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 24

(Natura 2000 basisanalyse 2016-2021)

24	Hanstholmreservatet, Nors Sø og Vandet Sø	1188	Stor vandsalamander (<i>Triturus cristatus cristatus</i>)
		1318	Damflagermus (<i>Myotis dasycneme</i>)
		1355	Odder (<i>Lutra lutra</i>)
		1833	Liden Najade (<i>Najas flexilis</i>)
		2110	Forstrand og begyndende klitdannelse
		2120	Hvide klitter og vandremiler
		2130	* Stabile kystklitter med urteagtig vegetation (grå klit og grønsværklit)
		2140	* Kystklitter med dværgbuskvegetation (klithede)
		2160	Kystklitter med havtorn
		2170	Kystklitter med gråris
		2190	Fugtige klitlavninger
		3110	Kalk- og næringsfattige søer og vandhuller (lobeliesøer)
		3140	Kalkrige søer og vandhuller med kransålbølger
		3150	Næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks
		3160	Brunvandede søer og vandhuller
		3260	Vandløb med vandplanter
		4030	Tørre dværgbusksamfund (heder)
		6210	Overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (* vigtige orkidélokalteter)
		6230	* Artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund
		6430	Bræmmer med høje urter langs vandløb eller skyggende skovbryr
		7230	Rigkær
		9110	Bøgeskove på morbund uden krattorn
		9160	Egeskove og blandeskove på mere eller mindre rig jordbunc
9100	* Skovbevoksede tørvemoser		
91E0	* Elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld		

Truslerne for de ammoniakfølsomme naturtyper er primært luftbåren eutrofiering (ammoniakdeposition), særligt i overgangszoner og i skovkanter. Ammoniakfølsomme habitatnaturtyper er behandlet i afsnittet "Ammoniakpåvirkning af natur".

Fuglebeskyttelsesområder

Nærmeste fuglebeskyttelsesområde er Hanstholm Reservatet nr. 22, der er beliggende ca. 750 m vest for driftsbygningerne.

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr.24

(*Natura 2000 basisanalyse 2016-2021*)

Ynglefugle 2004-2012									
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Rørdrum		1	2			1			
Trane		7	6	8		3		9	
Hjejle	0			1	0	0			
Tinksmed		31		54		55		48	
Mosehornugle								0	

Ynglefugle på udpegningsgrundlaget. Antal ynglepar optalt ved NOVANA-overvågningen 2004-2012.

Træfugle 1992-2009

	1992 - 1997	1998 - 2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Sædgås	71	340	23	350	350	515	120	115

Træfugle på udpegningsgrundlaget. Træfuglearterne er optalt ved NOVANA overvågningen og medtager årlige data i perioden 2004-2009.

Thisted Kommunes vurdering:

Totaldepositionen for ammoniak på kategori 1 natur lever op til nuværende depositions krav for habitatnatur. Thisted Kommune vurderer derfor, at det ansøgte projekt ikke forhindrer målsætningen om at sikre og genoprette gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper Natura 2000-områderne er udpeget for.

2.8 Alternative produktioner

Ansøger har redegjort for følgende i forbindelse med alternative muligheder:

Alternative løsninger har været diskuteret, men det vurderes at det ansøgte projekt tager hensyn til naboer og omgivende natur og miljø og opfylder kravene til en effektiv landbrugsproduktion.

0-alternativet beskriver forholdene, hvis udvidelsen ikke finder sted. 0-alternativet vil betyde en fastholdelse af den nuværende produktion, indtil produktionsapparatet er slidt ned. Ud fra et økonomisk synspunkt vil dette være uhensigtsmæssigt.

Thisted Kommunes vurdering:

Thisted Kommune vurderer, at der er valgt en løsning, der muliggør en rentabel produktion, der efterlever de gældende lovkrav og emissionsgrænseværdier på området, og som derfor ikke giver anledning til væsentlige negative påvirkninger af det omkringliggende miljø.

Alternativt vil sandsynligvis betyde en fastholdelse af den nuværende produktion, indtil produktionsapparatet er slidt ned eller en nedtrapning/ophør af produktionen.

Miljømæssigt vil det betyde, at miljøpåvirkningen i nærområdet omkring gården ikke øges yderligere.

Det er Kommunens vurdering, at den øgede miljøpåvirkning, der kommer som følge af udvidelsen ikke påvirker lokalområdet i væsentlig negativ retning.

3 AREALERNE, ETAPE 2 (med forpagtning)

(Betegnet HC+marknr.)

3.1 Markoplysninger

Ansøgers oplysninger:

Til ejendommen er der 296,21 ha ejede/forpagtede udbringningsarealer samt ca. 20 ha der ikke indgår i harmoniarealet. Der benyttes 1,7 DE pr ha og sædskifte K4 med grovfoder.

Fra 2017 forpagtes arealerne tilhørende Febberstedvej 15, 7730 Hanstholm, hvorfor de indgår i denne ansøgning, da det svarer med tidspunktet for udvidelsen af dyrholdet. Disse arealer er oprettet med HC+marknr.

I nudriften er importeret gødning svarende til gennemsnittet af modtaget husdyrgødning de sidste 3 år. For Carsten Holm Christensens arealer udgør det ca. 61,6 DE, 6.160 kg N og 1.109 kg P. Der er både modtaget kvæggylle, svingylle og minkgylle, men det er oprettet som en samlet mængde af kvæggylle. For arealerne på Febberstedvej 15 udgør det ca. 81,3 DE, 9.512 kg N og 2.439 kg P i minkgylle. Samlet udbringes der i nudriften ca 1,5 DE pr ha.

I ansøgt drift udbringes der samlet 448,51 DE i kvæggylle og dybstrøelse, samt en mindre andel af dybstrøelse fra hestene.

Der ønskes mulighed for importeret minkgylle op til afskæringskriterierne for fosfor. Det betyder at der kan modtages 35DE i minkgylle. Herved udbringes der samlet 1,6 DE pr ha.

Udbringningsarealer:

I nedenstående tabel vises sammensætningen af de ansøgte arealer, samt størrelsen af de arealer der ligger i udpegede følsomme områder. Arealerne er ligeledes kategoriseret i forhold til jordbundstype, dræn, vanding og sædskifte. Der er anvendt referencesædskifte K4 for alle arealer.

Tabel over udbringningsarealer:

Navn	Ha	Drænet	Jb.Type	Vandet	Sædskift	Ref. Sædskift	N-kl. 0 (ha)	N-kl. 1 (ha)	N-kl. 2 (ha)	N-kl. 3 (ha)	G.vand (ha)	P-kl. 0 (ha)	P-kl. 1 (ha)	P-kl. 2 (ha)	P-kl. 3 (ha)
1-0	3,62	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0	0	3,62	3,48	3,62	0	0	0
2-0	2,77	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0	0	2,77	2,77	2,77	0	0	0
3-0	3,29	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0	0	3,29	3,29	3,29	0	0	0
4-0	5,82	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0	0	5,82	5,82	5,82	0	0	0
5-0	1,12	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0	0	1,12	1,12	1,12	0	0	0
6-0	1,67	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0	0	1,67	1,67	1,67	0	0	0

Miljøgodkendelse § 12, Hanstholmvej 67, 7700 Thisted

7-0	2,5	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0	0	2,5	2,5	2,5	0	0	0
8-0	3,26	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0	0	3,26	3,26	3,26	0	0	0
9-0	6,9	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0	0	6,9	6,9	6,05	0	0,85	0
11-0	9,85	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0	0	9,85	9,85	6,99	0	2,85	0
14-0	2,8	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0	0	2,8	2,8	1,46	0	1,34	0
15-0	2,93	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0	0	2,93	2,93	2,26	0	0,67	0
15-1	1,11	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0	0	1,11	1,11	1,11	0	0	0
16-0	1,26	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0	0	1,26	0,87	1,26	0	0	0
17-0	2,39	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0	0	2,39	0	1,24	0	1,15	0
18-0	0,18	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0	0	0,18	0,18	0,18	0	0	0
19-0	0,27	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0	0	0,27	0,27	0,27	0	0	0
21-0	3	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0	0	3	0	0	0	3	0
22-0	2,3	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0	0	2,3	0	0	0	2,3	0
23-0	4,83	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0	0	4,83	0	0	0	4,83	0
32-0	13,3	Ja	JB2	Nej	K4	K4	7,93	5,37	0	0	0	13,3	0	0	0
34-0	3,34	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0,32	3,02	0	0	0	3,34	0	0	0
35-0	3,62	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	3,62	0	0	0	3,62	0	0	0
36-0	3,7	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	3,7	0	0	0	3,7	0	0	0
37-0	1,19	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	1,19	0	0	0	1,19	0	0	0
38-0	0,85	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0,85	0	0	0	0,85	0	0	0
39-0	0,66	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0,66	0	0	0	0,66	0	0	0
40-0	0,42	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0,42	0	0	0	0,42	0	0	0
45-0	8,89	Ja	JB2	Nej	K4	K4	6,45	2,44	0	0	0	8,89	0	0	0
68-0	8,39	Ja	JB2	Nej	K4	K4	8,39	0	0	0	8,39	8,39	0	0	0
68-1	1,54	Ja	JB2	Nej	K4	K4	1,54	0	0	0	1,54	1,54	0	0	0
70-0	2,73	Ja	JB2	Nej	K4	K4	2,73	0	0	0	2,73	2,73	0	0	0
71-0	5,1	Ja	JB2	Nej	K4	K4	5,1	0	0	0	5,1	5,1	0	0	0
73-0	4,73	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0	0	4,73	4,14	3,55	0	1,18	0
74-0	6,71	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0	0	6,71	5,91	1,38	0	5,33	0
87-0	1,26	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0	0	1,26	0	1,26	0	0	0
90-0	16,01	Ja	JB2	Nej	K4	K4	16,01	0	0	0	0	16,01	0	0	0
91-0	1,59	Ja	JB2	Nej	K4	K4	1,59	0	0	0	0	1,59	0	0	0
HC1-0	3,2	Ja	JB2	Nej	K4	K4	3,2	0	0	0	0	3,2	0	0	0
HC2-0	9,69	Ja	JB2	Nej	K4	K4	9,69	0	0	0	0	9,69	0	0	0
HC4-0	4,5	Ja	JB2	Nej	K4	K4	4,5	0	0	0	0	4,5	0	0	0
HC7-0	6,72	Ja	JB2	Nej	K4	K4	5,5	1,22	0	0	0	6,72	0	0	0
HC9-0	4,78	Ja	JB2	Nej	K4	K4	3,57	1,21	0	0	0	4,78	0	0	0

Miljøgodkendelse § 12, Hanstholmvej 67, 7700 Thisted

HC10-0	6,23	Ja	JB2	Nej	K4	K4	4,17	2,06	0	0	0	6,23	0	0	0
HC11-0	2,74	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	2,74	0	0	0	2,74	0	0	0
HC17-1	1,38	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	1,38	0	0	0	1,38	0	0	0
HC17-2	2,07	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	2,07	0	0	0	2,07	0	0	0
HC17-3	5,9	Ja	JB2	Nej	K4	K4	3,56	2,34	0	0	0	5,9	0	0	0
HC18-0	2,37	Ja	JB2	Nej	K4	K4	2,37	0	0	0	0	2,37	0	0	0
HC18-1	0,8	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0,8	0	0	0	0	0,8	0	0	0
HC18-2	0,92	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0,92	0	0	0	0	0,92	0	0	0
HC18-3	1,11	Ja	JB2	Nej	K4	K4	1,11	0	0	0	0	1,11	0	0	0
HC19-0	4,25	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	4,25	0	0	0	4,25	0	0	0
HC33-0	2,55	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0	0	2,55	0	0	0	2,55	0
HC36-0	4,36	Ja	JB2	Nej	K4	K4	4,36	0	0	0	0	4,36	0	0	0
HC37-0	3,88	Ja	JB2	Nej	K4	K4	3,74	0,14	0	0	0	3,88	0	0	0
HC42-0	5,7	Ja	JB2	Nej	K4	K4	3,03	2,67	0	0	0	5,7	0	0	0
HC42-1	1,71	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	1,71	0	0	0	1,71	0	0	0
HC34-0	4,55	Ja	JB2	Nej	K4	K4	4,55	0	0	0	0	0	0	4,55	0
10-0	5,47	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0	0	5,47	5,47	1,89	0	3,58	0
20-0	2,08	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0	0	2,08	0	0	0	2,08	0
22-1	3,51	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0	0	3,51	0	0	0	3,51	0
63-0	5,77	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0	0	5,77	0	0,29	0	5,48	0
64-0	3,96	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0	0	3,96	0	1,89	0	2,07	0
75-0	6,46	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0	0	6,46	5,14	0,03	0	6,43	0
76-0	10,58	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0	0	10,58	7,32	0	0	10,58	0
77-1	1,44	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0	0	1,44	1,44	0	0	1,44	0
78-0	14,48	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0	0	14,48	4,98	0,05	0	14,42	0
81-0	9,32	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0	0	9,32	0	0	0	9,32	0
82-0	1,63	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0	0	1,63	0	0	0	1,63	0
83-0	1,02	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0	0	1,02	0	0,04	0	0,98	0
84-0	1,9	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0	0	1,9	0	1,23	0	0,66	0
85-0	3,26	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0	0	3,26	0	1,23	0	2,03	0
Total	296,21						105,14	43,08	0	147,99	100,98	201,36	0	94,84	0

Thisted Kommunes vurdering:

Thisted Kommune har gennemgået ansøgningens oplysninger om jordtyper, og har ikke fundet anledning til at anfægte det oplyste. Idet alle marker er angivet som drænede, er der ikke vurderet yderligere på drænforhold.

Ud fra luftfoto er det konstateret, at alle udbringningsarealer er drevet i almindelig omdrift gennem en lang årrække.

Kortoversigt over bedriftens udbringningsarealer fremgår af Bilag 3.

Aftalearealer

Godkendelsen indeholder ikke aftalearealer.

3.2 Fleksible vilkår

Ansøger ønsker mulighed for at kunne anvende 2 scenarier for mængden af udbragt gylle og anvendelsen af ekstra efterafgrøder. For at kunne vurdere miljøpåvirkningen af disse, opdeles afsnittet efterfølgende i 2 scenarier:

- Etape 2 scenarie A, skema nr. 76142: Udbringning af 448,51 DE kvæggylle og dybstrøelse og anvendelse af 1 % ekstra efterafgrøder.
- Etape 2 scenarie B, skema nr. 80.451: Udbringning af 448,51 DE kvæggylle, dybstrøelse, import af 35 DE minkgylle og anvendelse af 3 % ekstra efterafgrøder. (side 60)

3.2.1 Det generelle beskyttelsesniveau for nitrat og fosfor

Beskyttelsesniveauerne for nitrat og fosfor, samt grundlaget for ansøgningssystemets beregninger for overholdelse af beskyttelsesniveauet, fremgår af Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, bilag 3 C (fosfor), bilag D nr. 1 (nitrat, overfladevand) og bilag D nr. 2 (nitrat, grundvand).

Nedenstående er en generel beskrivelse omkring beskyttelsesniveauet for nitrat og fosfor. Under hvert af de to scenarier er beskrivelsen anvendt som grundlag for vurderingen. Det generelle beskyttelsesniveau for nitrat og fosfor er herefter vurderet for hvert scenarie. Overholdelsen af det generelle beskyttelsesniveau for nitrat og fosfor beregnes på bedriftsniveau.

Nitrat (overfladevand)

For arealer beliggende i nitratklasse 1 kan det tillades, at der er udbringes husdyrgødning svarende til 85 % af det generelle harmonikrav. For arealer i nitratklasse 2 er denne reduktion på 65 % og for nitratklasse 3 er reduktionen på 50 %.

Fordelingen af udbringningsarealer i nitratklasser:

N-kl 0 (ha)	N-kl 1 (ha)	N-kl. 2 (ha)	N-kl. 3 (ha)
105,14	43,08	0	147,99

Dette giver en reduktionsprocent på 72,84 %.

Nitrat (grundvand)

101 ha af de ansøgte udbringningsarealer er beliggende i nitratfølsomme indvindingsområder.

Det følger af Miljøstyrelsens wiki-vejledning, at " Hvis nitratkoncentrationen for ansøgt drift ikke er større end 50 mg N/l, er beskyttelsesniveauet for nitrat i forhold til grundvandet overholdt, med mindre en indsatsplan eller en tidligere VVM-afgørelse eller miljøgodkendelse fastlægger noget andet. Hvis udbringningsarealerne ligger indenfor områder med en indsatsplan vil denne være en del af grundlaget for miljøgodkendelsen, og indsatsplanens retningslinjer hvad angår nitrat, skal overholdes.

Hvis nitratkoncentrationen i ansøgt drift er større end 50 mg N/l, må der ikke være nogen merbelastning i forhold til nudrift på de arealer, der ligger i et nitratfølsomt område. (...)Det skal dog tilføjes, at hvis der af en tidligere miljøgodkendelse eller VVM-afgørelse fremgår et krav på det pågældende areal, må det dette niveau heller ikke overstiges i ansøgt drift."

Arealvurdering - Nitratudvaskning til grundvand fremgår af Bilag 11.

Ved godkendelsestidspunktet foreligger der ingen gældende indsatsplaner for nitrat på arealerne. De nitratfølsomme indvindingsområder er zonerede.

Fosfor

Fordelingen af arealer i fosforklasser:

P-kl 0 (ha)	P-kl 1 (ha)	P-kl. 2 (ha)	P-kl. 3 (ha)
201,36	0	94,84	0

3.3 Etape 2 scenarie A

For opfyldelse af afskæringskriterierne er der benyttet 1,51 DE pr ha og tilsået 1 % efterafgrøder ud over de lovpligtige.

Grundlæggende arealoplysninger:

Antal DE kvæg, får og geder på bedriften inkl. DE på andre bedrifter, der afsættes grovfoder til beregnet ud fra 3000 FE/DE: **450,00 DE**

Er antal af andre DE udbragt på bedriften større end det før angivne antal DE kvæg, får og geder: **Nej**

Anvender og efterlever bedriften husdyrgødningsbek. bilag 2 jf. § 28 stk. 3 om forhøjet harmonital på 2,3 for visse kvægbedrifter: **Nej**

Er bedriften et økologisk landbrug: **Nej**

% af samlet areal med efterafgrøder udover PD-krav: **1,00 %**

Reduceret kvælstofnorm: **0,00 %**

3.3.1 Gødningsregnskab (scenarie A)

Gødningsregnskab nudrift

Produceret husdyrgødning

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Ingen adresse	Fjerkrægylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Svinegylle	0,00	0,00	75,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Kvæggylle	25703,10	3887,35	70,00	266,81	0,00
Ingen adresse	Minkgylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Dybstrøelse	2608,91	365,20	45,00	24,66	0,00
Ingen adresse	Fast gødning	0,00	0,00	65,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Ajle	0,00	0,00	65,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Afsat ved græsning	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Tilført husdyrgødning

Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	Antal DE
Modtaget minkgylle HC CVR:	Minkgylle	9512,00	2439,00	70,00	81,30
Modtaget kvæg, svin og minkgylle CHC CVR:	Kvæggylle	6160,00	1109,00	70,00	61,60

Total husdyrgødning

Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Dybstrøelse	2608,91	365,20	24,66	0
Kvæggylle	31863,10	4996,35	266,81	61,60
Minkgylle	9512,00	2439,00	0	81,30
Total	43984,01	7800,55	291,47	142,90

Der afsættes ikke husdyrgødning til andre bedrifter i nudrift.

Gødningsregnskab ansøgt drift**Total husdyrgødning**

Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Dybstrøelse	3617,73	489,42	38,31	0,34
Kvæggylle	36394,33	5353,19	409,52	0
Afsat ved græsning	34,84	6,00	0	0,34
Total	40046,90	5848,61	447,83	0,68

Der afsættes/modtages ikke husdyrgødning til/fra andre bedrifter i ansøgt drift

3.3.2 De generelle beskyttelsesniveauer for nitrat og fosfor (scenarie A) Nitrat (overfladevand)

Ansøgningssystemets beregninger viser:

	Dyretryk (DE/ha)	Udvaskning (kg N/ha)
DE _{max} : DE reduktionsprocent: 72,84 %	1,24	64,5
DE _{reel}	1,51	64,5

Beregning af nitratudvaskningen til brug for afskæringskriterium 2A/2B

Merudvaskning fra husdyrbrug beregnes som difference mellem udvaskning ved DE_{reel} og udvaskning svarende til et plantebrug.

	Udvaskning (kgN/ha)
Udvaskning svarende til et plantebrug	65,8
Merudvaskning fra husdyrbrug	-1,3

Den maksimalt tilladte udvaskning er på 64,5 kg N/ha.

Den reelle udvaskning er beregnet til 64,5 kg N/ha, svarende til 1,51 DE/ha.

Udvaskning svarende til planteavlsbrug er 65,8 kg N/ha, merudvaskningen fra husdyrbruget er på -1,3 kg N/ha.

Det ansøgte projekt indebærer, at der etableres 1 % ekstra efterafgrøder udover NaturErhvervstyrelsens krav.

Udbringingsarealerne er beliggende i vandopland med stigende dyretryk. Kommunen kan uanset en stigning i husdyrholdet godkende ansøgninger, hvor nitrat-udvaskningen ikke overstiger en nitratudvaskning, der svarer til planteavlsbrug. Ansøgningssystemet har beregnet at udvaskningen fra husdyrbruget er 1,3 kg N/ha mindre end udvaskning svarende til et plantebrug.

Oversigt over nitratklasser ses i Bilag 4.

Nitrat (grundvand)

Tabel 7: Oversigt over N-udvaskning for arealer i nitratfølsomme indvindingsområder.

Mark Nr.	Areal (ha)	Ansøgt (mg nitrat/l)	Merbelastning (Ansøgt - Nudrift) (mg nitrat/l)	Udvaskning svarende til et plantebud (mg nitrat/l)	50% reduktion af husdyrgødning (NK3) (mg nitrat/l)
1-0	3,6	58	-2	59	56
2-0	2,8	58	-2	59	56
3-0	3,3	58	-2	59	56
4-0	5,8	58	-2	59	56
5-0	1,1	58	-2	59	56
6-0	1,7	58	-2	59	56
7-0	2,5	58	-2	59	56
8-0	3,3	58	-2	59	56
9-0	6,9	58	-2	59	56
11-0	9,8	58	-2	59	56
14-0	2,8	58	-2	59	56
15-0	2,9	58	-2	59	56
15-1	1,1	58	-2	59	56
16-0	1,3	58	-2	59	56
18-0	0,2	58	-2	59	56
19-0	0,3	58	-2	59	56
68-0	8,4	58	-2	59	56
68-1	1,5	58	-2	59	56
70-0	2,7	58	-2	59	56
71-0	5,1	58	-2	59	56
73-0	4,7	58	-2	59	56
74-0	6,7	58	-2	59	56
10-0	5,5	58	-2	59	56
75-0	6,5	58	-2	59	56
76-0	10,6	58	-2	59	56
77-1	1,4	58	-2	59	56
78-0	14,5	58	-2	59	56

Med den ansøgte drift bliver udvaskningen til grundvandet i begge scenarier 58 mg N/l. Merbelastningen fra ansøgt drift i forhold til nudrift er på -2 mg N/l. Beregningerne og beskrivelserne vedrørende nitratudvaskning til grundvand fremgår af Bilag 11.
Arealvurdering - Nitratudvaskning til grundvand.

Fosfor

Ansøgningsystemets beregninger viser:

Krav om P-overskud overholdt: **Ja**
 Evt. yderligere reduktion nødvendig for at overholde kravet: **-733,7 kg P**.
 Maksimalt tilladt P-overskud/ha/år i gennemsnit for hele bedriften (ifølge tabel) : **1,9 kg P/ha/år**.
 P tilført pr. ha/år i ansøgt drift: **19,7 kg P/ha/år**.
 P-aførsel per ha/år i ansøgt drift (arealvægtet gennemsnit): **20,3 kg P/ha/år**.
 P-overskud/ha/år for ansøgt projekt: **-0,6 kg P/ha/år**.

Afskæringskravet for fosfor opfyldes altså ifølge ansøgningssystemet med en margin på 734 kg P.

Oversigt over Fosforfølsomme områder ses i Bilag 5.

Kommunens samlede vurdering vedrørende det generelle beskyttelsesniveau (scenarie 1):

I scenarie 1 er den reelle N-udvaskning (DE_{reel}) ikke større end udvaskningen ved det maksimale dyretryk (DE_{max}). Krav om P-overskud er overholdt. Thisted Kommune vurderer derfor at det generelle beskyttelsesniveau for nitrat og fosfor er overholdt.

Thisted Kommune vurderer desuden, at beskyttelsesniveauet for udvaskning af nitrat til grundvandet er overholdt, da der ikke er en merbelastning i forhold til nudrift på arealer beliggende i nitratfølsomt indvindingsområde.

I scenarie 1 er der stillet vilkår til den mængde husdyrgødning der må udbringes på de ansøgte arealer. Der er desuden anvendt ekstra efterafgrøder som virkemiddel, hvorfor der er sat vilkår hertil.

3.4 Etape 2 scenarie B

Der ønskes mulighed for importeret minkgylle op til afskæringskriterierne for fosfor. Det betyder at der kan modtages 35 DE i minkgylle. Herved udbringes der samlet 1,63 DE pr ha. og 3 % efterafgrøder ud over de lovpligtige.

Grundlæggende arealoplysninger:

Antal DE kvæg, får og geder på bedriften inkl. DE på andre bedrifter, der afsættes grovfoder til beregnet ud fra 3000 FE/DE: **450,00 DE**

Er antal af andre DE udbragt på bedriften større end det før angivne antal DE kvæg, får og geder: **Nej**

Anvender og efterlever bedriften husdyrgødningsbek. bilag 2 jf. § 28 stk. 3 om forhøjet harmonital på 2,3 for visse kvægbedrifter: **Nej**

Er bedriften et økologisk landbrug: **Nej**

% af samlet areal med efterafgrøder udover PD-krav: **3,00 %**

Reduceret kvælstofnorm: **0,00 %**

3.4.1 Gødningsregnskab (scenarie B)

Gødningsregnskab nudrift

Uændret i forhold til scenarie 1.

Gødningsregnskab ansøgt drift

Tilført husdyrgødning

Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	Antal DE
Div levenrandør af minkgylle	Minkgylle	4200,00	1106,00	70,00	35,00
CVR:					

Total husdyrgødning

Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Dybstrøelse	3617,73	489,42	38,31	0,34
Kvæggylle	36394,33	5353,19	409,52	0
Minkgylle	4200,00	1106,00	0	35,00
Afsat ved græsning	34,84	6,00	0	0,34
Total	44246,90	6954,61	447,83	35,68

Der må modtages indtil 4.200 kg N og 1.106 kg P svarende til i alt 35 DE i minkgylle.

3.4.2 Det generelle beskyttelsesniveau for nitrat og fosfor (scenarie B) Nitrat (overfladevand)

Ansøgningssystemets beregninger viser:

	Dyretryk (DE/ha)	Udvaskning (kg N/ha)
DE _{max} : DE reduktionsprocent: 72,84 %	1,22	64,9
DE _{reel}	1,63	64,6

Beregning af nitratudvaskningen til brug for afskæringskriterium 2A/2B

Merudvaskning fra husdyrbrug beregnes som difference mellem udvaskning ved DE_{reel} og udvaskning svarende til et plantebrug.

	Udvaskning (kgN/ha)
Udvaskning svarende til et plantebrug	65,8
Merudvaskning fra husdyrbrug	-1,2

Den maksimalt tilladte udvaskning er på 64,9 kg N/ha.

Den reelle udvaskning er beregnet til 64,6 kg N/ha, svarende til 1,63 DE/ha.

Udvaskning svarende til planteavlsbrug er 65,8 kg N/ha, merudvaskningen fra husdyrbruget er på -1,2 kg N/ha.

Det ansøgte projekt indebærer, at der etableres 3 % ekstra efterafgrøder udover NaturErhvervstyrelsens krav.

Udbringningsarealerne er beliggende i vandopland med stigende dyretryk. Kommunen kan uanset en stigning i husdyrholdet godkende ansøgninger, hvor nitrat-udvaskningen ikke overstiger en nitratudvaskning, der svarer til planteavlsbrug. Ansøgningssystemet har beregnet at udvaskningen fra husdyrbruget er 1,2 kg N/ha mindre end udvaskning svarende til et plantebrug.

Nitrat (grundvand)

Med den ansøgte drift bliver udvaskningen til grundvandet i begge scenarier uændret 58 mg N/l. Merbelastningen fra ansøgt drift i forhold til nudrift er på -2 mg N/l. Beregninger og beskrivelser vedrørende nitratudvaskning til grundvand fremgår af Bilag 11. Arealvurdering – Nitratudvaskning til grundvand.

Fosfor

Ansøgningssystemets beregninger viser:

Krav om P-overskud overholdt: **Ja**
Evt. yderligere reduktion nødvendig for at overholde kravet: **-7,5 kg P.**
Maksimalt tilladt P-overskud/ha/år i gennemsnit for hele bedriften (ifølge tabel) : **3,2 kg P/ha/år.**
P tilført pr. ha/år i ansøgt drift: **23,5 kg P/ha/år.**
P-fracørsel per ha/år i ansøgt drift (arealvægtet gennemsnit): **20,3 kg P/ha/år.**
P-overskud/ha/år for ansøgt projekt: **3,2 kg P/ha/år.**

Afskæringskravet for fosfor opfyldes altså ifølge ansøgningssystemet med en margin på 7,5 kg P.

Kommunens samlede vurdering vedrørende det generelle beskyttelsesniveau (scenarie 2):

I scenarie 2 er den reelle N-udvaskning (DE_{reel}) ikke større end udvaskningen ved det maksimale dyretryk (DE_{max}). Krav om P-overskud er overholdt. Thisted Kommune vurderer derfor at det generelle beskyttelsesniveau for nitrat og fosfor er overholdt.

Thisted Kommune vurderer desuden, at beskyttelsesniveauet for udvaskning af nitrat til grundvandet er overholdt, da der ikke er en merbelastning i forhold til nudrift på arealer beliggende i nitratfølsomt indvindingsområde.

I scenarie 2 er der stillet vilkår til den mængde husdyrgødning der må udbringes på de ansøgte arealer. Der er desuden anvendt ekstra efterafgrøder som virkemiddel, hvorfor der er sat vilkår hertil.

3.5 Habitatvurdering (udvaskning fra arealer)

3.5.1 Nitrat til overfladevand

Afskæringskriterium 1

153 ha af udbringningsarealerne ligger i opland til Lønnerup Fjord, hvor der er stigende dyretryk for perioden 2007 – 2015.

Da projektet har en udvaskning som er mindre end udvaskningen fra et tilsvarende planteavlbrug vil projektet ikke kunne påvirke Natura 2000 området i sig selv.

Thisted Kommune har ikke kendskab til andre kilder til nitratudvaskning, som i samme periode er forøgede.

Afskæringskriterium 2A/2B

I begge scenarier er nitratudvaskningen fra det ansøgte projekt under 1 % af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder til de pågældende oplande.

Thisted Kommunes vurdering:

Beregningerne og beskrivelserne vedrørende nitratudvaskning til overfladevande fremgår af Bilag 9 (kyst) og 10 (søer). Der er foretaget beregninger for begge scenarier, men det er kun Worst case der er vedlagt som bilag.

Begge resultater viser enslydende, at husdyrbrugets andel af nitratudvaskningen til de pågældende oplande, som udbringningsarealerne afvander til, er under 1 %. Det vurderes derfor, at projektet ikke i sig selv vil give anledning til en væsentlig påvirkning af internationale naturbeskyttelsesområder.

Afskæringskriterium 1, 2A og 2B er overholdt i begge scenarier. Det generelle beskyttelsesniveau for nitrat til overfladevand er ligeledes overholdt. Det vurderes derfor, at projektet i kumulation med andre projekter ikke vil påvirke internationale naturbeskyttelsesområder væsentligt.

3.5.2 Fosfor til overfladevand

153 ha af udbringningsarealerne er beliggende i opland til sårbart Natura-2000 område, der er fosforoverbelastet.

Ved beregning af et worst case scenarie for fosforudvaskningen, er den samlede fosforudledning fra husdyrbruget til de pågældende oplande, som udbringningsarealerne afvander til, mindre end 1 % i begge scenarier.

Thisted Kommunes vurdering:

Beregningerne og beskrivelserne vedrørende fosforudvaskning til overfladevande fremgår af Bilag 9 (kyst) og 10 (søer). Der er foretaget beregninger for begge scenarier, men det er kun Worst case der er vedlagt som bilag.

Begge resultater viser enslydende, at husdyrbrugets andel af fosforudledningen til de pågældende oplande, som udbringningsarealerne afvander til, er mindre end 1 % i worst case beregningen. Det vurderes, at projektet ikke i sig selv vil give anledning til en væsentlig fosforpåvirkning af vandområdet.

Ingen af de ansøgte arealer vurderes at være risikoarealer, og det vurderes ikke at der er et behov for at skærpe de generelle beskyttelsesniveauer for fosfor. Det vurderes derfor

ikke, at projektet i kumulation med andre projekter vil påvirke internationale naturbeskyttelsesområder væsentligt.

3.6 Ammoniak fra udbringning

Kommunen skal foretage en konkret vurdering af om der, som følge af ammoniakfordampning fra det ansøgte udbringningsarealer, kan ske påvirkninger på nærliggende naturarealer. I så fald vil der være grundlag for at skærpe husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle regler om udbringning af husdyrgødning. Der er her særlig fokus på arealer, der støder op til eller ligger i umiddelbar nærhed til kvælstoffølsom natur indenfor Natura 2000. I særlige tilfælde kan kommunen vælge at stille skærpede krav om nedfældning eller husdyrgødningsfrie bræmmer.

Natur omfattet af kategori 1, 2 og 3

For beskrivelse af kategori 1, 2 og 3 natur, se afsnit 2.7.2 "Ammoniakpåvirkning af natur".

Kategori 1 natur

Markerne 9-0 og 11-0 og 40-0 grænser op til kategori 1 naturtypen hede.

Kategori 2 natur

Markerne 1-0, 2-0, 3-0 og 4-0 grænser op til kategori 2 naturtypen hede.

Oversigt over kategori 1 og 2 natur fremgår af Bilag 6.

Kategori 3 natur

Markerne 11-0 og 14-0 grænser op til kategori 3 naturtypen mose.

Markerne 71-0 og 73-0 grænser op til kategori 3 naturtypen Potentiel ammoniakfølsom skov.

Oversigt over kategori 3 natur fremgår af Bilag 7.

Øvrig natur beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3

Øvrig natur der er vejledende registreret § 3 beskyttet natur i umiddelbar nærhed af udbringningsarealerne:

Mark nr.	Naturtype
6-0	Hede
7-0	Hede
11-0	Hede
15-0	Eng
17-0	Eng
37-0	Hede

38-0	Hede
39-0	Hede
HC17-1	Hede
10-0	Mose
77-1	Mose

Oversigtskort over § 3beskyttede naturtyper, - vandløb og fredede områder fremgår af Bilag 8.

§ 3 vandløb og søer

Markerne nr. HC34-0, 10-0, 20-0, 22-1, 63-0, 64-0, 75-0, 76-0, 77-1, 78-0, 81-0, 82-0, 83-0, 84-0 og 85-0 grænser op til et vandløb omfattet af randzonenloven. Indtegningen respekterer randzonekravet. Ved et eventuelt bortfald af randzonekravet, er det vurderet, at kravet om 2 m bræmmer på baggrund af § 69 i Lov om vandløb i sig selv udgør en tilfredsstillende beskyttelse mod overfladeerosion og udvaskning af fosfor til vandmiljøet. Hvis randzonekravet bortfalder, kan arealet medtages som udbringningsareal. Der er ikke andre arealer, som ligger i umiddelbar nærhed af åbne vandmiljøer. Herved vurderes der ikke at være en væsentlig risiko for væsentlig udvaskning af fosfor til vandmiljøet fra arealerne i forbindelse med større regnhændelser, tøbrud eller eventuelle utilsigtede gylleudslip på arealerne.

Udbringning af flydende husdyrgødning på visse skrånende arealer

Ingen af udbringningsarealerne skråner stærkt ned mod beskyttede søer eller vandløb.

Thisted Kommunes vurdering:

Af Miljøstyrelsens WIKI-vejledning fremgår følgende:

"Hvis afstanden mellem udbringningsarealet og naturområdet er over 100 meter, vil der sjældent kunne konstateres en påvirkning på over 1 kg N/ha - uanset husdyrgødningstype og anvendt teknologi. Kun i tilfælde med "worst case" tab af ammoniak og et udbringningsareal på over 100 ha vil der kunne konstateres påvirkninger på over 1 kg N/ha. "Worst case" vil typisk være udbringning af fast husdyrgødning uden nedbringning typisk ved udbringning ovenpå afgrøden. Ved anvendelse af flydende husdyrgødning er tabet betydeligt mindre med de nuværende krav. Det gælder desuden, at jo tyndere gylle, jo hurtigere nedtrængning i jorden og jo mindre ammoniaktab. Ved udbringning af svinogylle og afgasset gylle vil der ikke være påvirkninger på over 1 kg N/ha bortset fra de nærmeste 10 meter. Kvæggyllen, som typisk har højere tørstofindhold, kan derimod have påvirkninger på over 1 kg N/ha indenfor de nærmeste 20 meter. Hvis gyllen nedbringes hurtigt, nedfældes eller der anvendes forsuret gylle er påvirkningen selv tæt på naturområder langt under 1 kg N/ha."

Afskæringskriterierne i godkendelsesbekendtgørelsen bilag 3 omfatter alene ammoniakfordampning fra stald og lager. Fordampningen fra udbringningsarealerne i

forbindelse med udbringning af husdyrgødning er som udgangspunkt ikke reguleret af afskæringskriterierne i bilag 3. Det fremgår dog af Miljøstyrelsens WIKI-vejledning, at *"Hvis de nærliggende naturarealer derimod ligger indenfor et Natura 2000 område eller indeholder yngle- rasteområder for bilag IV arter, kan der være behov for at stille skærpede vilkår"*.

De ansøgte arealer vurderes alle at have været i hidtidig omdrift, og fortsat drift af arealerne vurderes derfor ikke at kunne have en væsentlig påvirkning på naturtyperne. Tilstanden af de beskyttede naturtyper vurderes derfor ikke at ændre sig som følge af det ansøgte projekt.

3.6.1 Øvrige forhold (påvirkning fra arealer)

Fredninger

Markerne nr. 20-0, 21-0, 22-0, 22-1 og 23-0 ligger i et område, der er udpeget kulturarvsareal.

Området omfatter den sydøstligste del af et markant kalkstensplateau med sydvendt kystskrænt og foranliggende hævet littorinahavbund. På den hævede havbund ligger et fossilt bronzealderlandskab med mindst 20 bosteder fra ældre og yngre bronzealder omfattende langhuse, indhegninger, marksystemer med digevoldinger, flinthugningspladser og kulturlag. Usædvanligt gode bevaringsforhold for organisk materiale som følge af høj grundvandsstand bevirker, at der er fundet rester af træstolper i flere huse. Langs den sydlige kant af kalkstensplateauet, ud mod bosætningsområdet, ligger mindst 11 gravhøje, heraf 2 fredede. I 2 overpløjede høje er gjort fund fra ældre bronzealder per. 3 og yngre bronzealder per. 4. I selve kystskrænten er undersøgt dele af et flintminekompleks fra tidligneolitisk tragt bægerkultur (Volling-fasen). Flintminekomplekset er mindst 100 m langt med op til 4,65 m dybe skakter. Bopladserne og marksystemerne er potentielt truet af landbrugsdrift med dybere jordbehandling, skovbrug m.v.

Thisted Kommunes vurdering:

Idet markerne hidtil har været dyrket med almindelige jordbrugsredskaber og denne praksis ikke ændres på baggrund af det ansøgte projekt, vurderes fortsat markdrift ikke at være i strid med fredningen. De fredede områder fremgår af Bilag 8

Beskyttede sten- og jorddiger

Markerne nr. 34-0, 36-0, 68-0, HC18-0, HC18-1, HC18-2 og HC18-3 afgrænses delvis af beskyttede jorddiger.

Thisted Kommunes vurdering:

Den fortsatte drift af udspretningsarealerne vurderes ligeledes ikke at påvirke fortidsminder eller beskyttede sten- jorddiger, der grænser op til eller danner skel mellem udbringningsarealer. Der gøres opmærksom på at gravhøje og 2 m zonen omkring disse, ikke må jordbehandles eller anvendes til udspretningsareal.

Kommuneplan 2010-2022

Nogle af de nye arealer ligger indenfor områder, der i Kommuneplan 2010-2022 er udpeget som biologisk interesseområde med økologisk forbindelseslinje. Det drejer sig om arealerne 83-0, 84-0, 85-0 og 87-0. Det vurderes ikke at driften af arealerne er i strid med kommuneplanen. Andre interesseområder i Kommuneplanen vurderes ikke at være af væsentlig betydning for driften af arealerne.

3.7 Bilag IV-arter (påvirkning fra udbringningsarealer)

Dyr og planter omfattet af bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring bedriftens udbringningsarealer. En liste over de bilag IV-arter der vurderes at kunne have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring udbringningsarealerne fremgår af afsnittet "*Bilag IV-arter (påvirkning fra anlæg)*". I afsnittet er der desuden givet en kort beskrivelse af arterne.

Thisted Kommunes vurdering:

Udbringningsarealerne har hidtil været i omdrift, og det vurderes ikke at fortsat drift vil påvirke de nævnte bilag IV-arter. Med den eksisterende viden om de særligt beskyttede arters udbredelse og levevis, vurderes det, at driften af udbringningsarealerne ikke vil have væsentlige konsekvenser for bilag IV-arter eller påvirke disses opholds-, yngle- eller levesteder. Thisted Kommune vurderer derfor, at den ansøgte drift har en neutral effekt på de ovenfor nævnte bilag IV-arter.

3.8 BAT for udbringning af husdyrgødning

Ansøgers oplysninger:

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, så mængden af handels- og husdyrgødning er tilpasset afgrødens behov. I planen tages der hensyn til bonitet, sædskifte, planternes udbytte og kvælstofudnyttelse.

Husdyrgødning udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode, hvilket betyder maksimal udnyttelse af næringsstoffer.

Husdyrgødning udbringes under hensyn til generelle regler og foregår efter godt landmandskab, hvilket vil sige at der tages hensyn til naboer, byområder osv.

Gyllen udbringes med slæbeslager i afgrøderne eller nedfældes i sort jord forud for etablering af vårsæd og i græs.

Der kan forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvor der er udbragt husdyrgødning. Omfanget vil afhænge af temperatur, vindforhold og evt. nedbør. Eftersom gylle udbringes på veletablerede afgrøder med slæbeslanger eller nedfældes, minimeres ammoniakfordampning og lugtgenerne pga. mindre ammoniakfordampning og hurtigere optagelse i planterne.

Der udbringes ikke husdyrgødning på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal.

Når der udbringes husdyrgødning og efterfølgende suppleres op til Plantedirektoratets norm med handelsgødning, er der forbrugt 10-20 pct. mindre kvælstof end den økonomisk optimale mængde. Dette medfører et kraftigt incitament til optimal

håndtering af husdyrgødning. Ansøger vil derfor søge den mest optimale form for udbringningsteknik, placering af sædskifte og benytte de mest optimale vejrforhold, således fordampningen af ammoniak reduceres mest muligt og udnyttelsen af næringsstoffer er størst mulig.

Thisted Kommunes vurdering:

Ifølge "Introduktion til Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) for husdyrbrug omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 11 og § 12" (Miljøministeriet, 2010) er BAT for udbringning af husdyrgødning på arealer i Danmark udmøntet i de generelle regler.

Følges de generelle regler for udbringning af husdyrgødning, burde kravet for BAT på udbringningsarealer derfor være opfyldt. Udbringning af husdyrgødning skal følge de gældende regler.

Det følger af Husdyrgødningsbekendtgørelsen, at der bl.a. ikke må udbringes husdyrgødning på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket jord. Udbringning af flydende husdyrgødning må kun ske ved udlægning ved slange eller slæbesko, nedfældning eller ved anvendelse af en teknologi, der er omfattet af Husdyrgødningsbekendtgørelsen § 28 stk. 4. Udbringning af flydende husdyrgødning på sort jord og fodergræsmarker skal ske ved nedfældning (jf. dog § 28 stk. 4-5 og 9).

Af Husdyrgødningsbekendtgørelsen, følger det endvidere, at fast husdyrgødning, der udbringes på sort jord, skal nedbringes hurtigst muligt og inden 6 timer.

Krav til BAT for udbringning af husdyrgødning vurderes at være opfyldt.

3.9 Gener fra udbringning

Af Miljøstyrelsens WIKI-vejledning fremgår følgende:

"Der kan forekomme lugt i forbindelse med udbringning af husdyrgødning. Udbringning af husdyrgødning foregår dog i kortere perioder, få gange om året, hvilket betyder, at disse lugtgener vil være af mindre betydning end lugt fra husdyrbrugets anlæg.

Særligt vedrørende lugt bemærkes, at det er praksis ved reguleringen af husdyrbrug at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzone må derfor acceptere visse af de ulemper, som kan være forbundet med at være nabo til et landbrug. Således må beboere i landzone tåle mere lugt fra husdyrbrug end beboere i byzone, hvor der er husdyrbrug i nærheden af byen, jf. f.eks. Miljøklagenævnets afgørelse "Broskovvej".

Thisted Kommunes vurdering:

På baggrund af Miljøstyrelsens vejledning og de gældende regler for udbringning af husdyrgødning, vurderes udbringning af husdyrgødning på de ansøgte nye arealer ikke at give unødige gener.

4 AREALERNE, ETAPE 1 (uden forpagtning)

(Betegnet HC+marknr.)

I afsnit 4 er udelukkende medtaget de forhold der er forskellige fra afsnit 3.

4.1 Markoplysninger

Ansøgers oplysninger:

I tilfælde af etape 2 ikke realiseres som beskrevet i afsnit 1.3, ønskes der mulighed for at fravælge tilforpagtning af arealerne tilhørende Febberstedvej 15, og i stedet afsætte den overskydende gylle via gylleaftaler.

ikke medregnet forpagtningen på Febberstedvej 15, er der 216,8 ha ejede/forpagtede udbringningsarealer samt ca. 20 ha der ikke indgår i harmoniarealet. Der benyttes 1,7 DE pr ha og sædskifte K4 med grovfoder.

Udbringningsarealer:

I nedenstående tabel vises sammensætningen af de ansøgte arealer, samt størrelsen af de arealer der ligger i udpegede følsomme områder. Arealerne er ligeledes kategoriseret i forhold til jordbundstype, dræn, vanding og sædskifte. Der er anvendt referencesædskifte K4 for alle arealer.

Tabel over udbringningsarealer:

Navn	Ha	Drænet	Jb.Type	Vandet	Sædskift	Ref. Sædskift	N-kl. 0 (ha)	N-kl. 1 (ha)	N-kl. 2 (ha)	N-kl. 3 (ha)	G.vand (ha)	P-kl. 0 (ha)	P-kl. 1 (ha)	P-kl. 2 (ha)	P-kl. 3 (ha)
1-0	3,62	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0	0	3,62	3,48	3,62	0	0	0
2-0	2,77	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0	0	2,77	2,77	2,77	0	0	0
3-0	3,29	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0	0	3,29	3,29	3,29	0	0	0
4-0	5,82	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0	0	5,82	5,82	5,82	0	0	0
5-0	1,12	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0	0	1,12	1,12	1,12	0	0	0
6-0	1,67	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0	0	1,67	1,67	1,67	0	0	0
7-0	2,5	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0	0	2,5	2,5	2,5	0	0	0
8-0	3,26	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0	0	3,26	3,26	3,26	0	0	0
9-0	6,9	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0	0	6,9	6,9	6,05	0	0,85	0
11-0	9,85	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0	0	9,85	9,85	6,99	0	2,85	0
14-0	2,8	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0	0	2,8	2,8	1,46	0	1,34	0
15-0	2,93	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0	0	2,93	2,93	2,26	0	0,67	0

Miljøgodkendelse § 12, Hanstholmvej 67, 7700 Thisted

15-1	1,11	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0	0	1,11	1,11	1,11	0	0	0
16-0	1,26	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0	0	1,26	0,87	1,26	0	0	0
17-0	2,39	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0	0	2,39	0	1,24	0	1,15	0
18-0	0,18	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0	0	0,18	0,18	0,18	0	0	0
19-0	0,27	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0	0	0,27	0,27	0,27	0	0	0
21-0	3	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0	0	3	0	0	0	3	0
22-0	2,3	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0	0	2,3	0	0	0	2,3	0
23-0	4,83	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0	0	4,83	0	0	0	4,83	0
32-0	13,3	Ja	JB2	Nej	K4	K4	7,93	5,37	0	0	0	13,3	0	0	0
34-0	3,34	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0,32	3,02	0	0	0	3,34	0	0	0
35-0	3,62	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	3,62	0	0	0	3,62	0	0	0
36-0	3,7	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	3,7	0	0	0	3,7	0	0	0
37-0	1,19	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	1,19	0	0	0	1,19	0	0	0
38-0	0,85	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0,85	0	0	0	0,85	0	0	0
39-0	0,66	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0,66	0	0	0	0,66	0	0	0
40-0	0,42	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0,42	0	0	0	0,42	0	0	0
45-0	8,89	Ja	JB2	Nej	K4	K4	6,45	2,44	0	0	0	8,89	0	0	0
68-0	8,39	Ja	JB2	Nej	K4	K4	8,39	0	0	0	8,39	8,39	0	0	0
68-1	1,54	Ja	JB2	Nej	K4	K4	1,54	0	0	0	1,54	1,54	0	0	0
70-0	2,73	Ja	JB2	Nej	K4	K4	2,73	0	0	0	2,73	2,73	0	0	0
71-0	5,1	Ja	JB2	Nej	K4	K4	5,1	0	0	0	5,1	5,1	0	0	0
73-0	4,73	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0	0	4,73	4,14	3,55	0	1,18	0
74-0	6,71	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0	0	6,71	5,91	1,38	0	5,33	0
87-0	1,26	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0	0	1,26	0	1,26	0	0	0
90-0	16,01	Ja	JB2	Nej	K4	K4	16,01	0	0	0	0	16,01	0	0	0
91-0	1,59	Ja	JB2	Nej	K4	K4	1,59	0	0	0	0	1,59	0	0	0
10-0	5,47	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0	0	5,47	5,47	1,89	0	3,58	0
20-0	2,08	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0	0	2,08	0	0	0	2,08	0
22-1	3,51	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0	0	3,51	0	0	0	3,51	0
63-0	5,77	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0	0	5,77	0	0,29	0	5,48	0
75-0	6,46	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0	0	6,46	5,14	0,03	0	6,43	0
76-0	10,58	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0	0	10,58	7,32	0	0	10,58	0
77-1	1,44	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0	0	1,44	1,44	0	0	1,44	0
78-0	14,48	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0	0	14,48	4,98	0,05	0	14,42	0
81-0	9,32	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0	0	9,32	0	0	0	9,32	0
82-0	1,63	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0	0	1,63	0	0	0	1,63	0
83-0	1,02	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0	0	1,02	0	0,04	0	0,98	0

84-0	1,9	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0	0	1,9	0	1,23	0	0,66	0
85-0	3,26	Ja	JB2	Nej	K4	K4	0	0	0	3,26	0	1,23	0	2,03	0
Total	216,8						50,06	21,29	0	145,44	100,98	129,05	0	84,75	0

Thisted Kommunes vurdering:

Thisted Kommune har gennemgået ansøgningens oplysninger om jordtyper, og har ikke fundet anledning til at anfægte det oplyste. Idet alle marker er angivet som drænede, er der ikke vurderet yderligere på drænforhold.

Ud fra luftfoto er det konstateret, at alle udbringningsarealer er drevet i almindelig omdrift gennem en lang årrække.

Kortoversigt over bedriftens udbringningsarealer fremgår af Bilag 3.

4.2 Det generelle beskyttelsesniveau for nitrat og fosfor

Beskyttelsesniveauerne for nitrat og fosfor, samt grundlaget for ansøgningsystemets beregninger for overholdelse af beskyttelsesniveauet, fremgår af Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, bilag 3 C (fosfor), bilag D nr. 1 (nitrat, overfladevand) og bilag D nr. 2 (nitrat, grundvand).

Nedenstående er en generel beskrivelse omkring beskyttelsesniveauet for nitrat og fosfor. Under hvert af de to scenarier er beskrivelsen anvendt som grundlag for vurderingen. Det generelle beskyttelsesniveau for nitrat og fosfor er herefter vurderet for hvert scenarie. Overholdelsen af det generelle beskyttelsesniveau for nitrat og fosfor beregnes på bedriftsniveau.

Nitrat (overfladevand)

For arealer beliggende i nitratklasse 1 kan det tillades, at der er udbringes husdyrgødning svarende til 85 % af det generelle harmonikrav. For arealer i nitratklasse 2 er denne reduktion på 65 % og for nitratklasse 3 er reduktionen på 50 %.

Fordelingen af udbringningsarealer i nitratklasser:

N-kl 0 (ha)	N-kl 1 (ha)	N-kl. 2 (ha)	N-kl. 3 (ha)
50,06	21,29	0	145,44

Dette giver en reduktionsprocent på 64,98 %.

Nitrat (grundvand)

101 ha af de ansøgte udbringningsarealer er beliggende i nitratfølsomme indvindingsområder.

Det følger af Miljøstyrelsens wiki-vejledning, at " Hvis nitratkoncentrationen for ansøgt drift ikke er større end 50 mg N/l, er beskyttelsesniveauet for nitrat i forhold til

grundvandet overholdt, med mindre en indsatsplan eller en tidligere VVM-afgørelse eller miljøgodkendelse fastlægger noget andet. Hvis udbringningsarealerne ligger indenfor områder med en indsatsplan vil denne være en del af grundlaget for miljøgodkendelsen, og indsatsplanens retningslinjer hvad angår nitrat, skal overholdes.

Hvis nitratkoncentrationen i ansøgt drift er større end 50 mg N/l, må der ikke være nogen merbelastning i forhold til nudrift på de arealer, der ligger i et nitratfølsomt område. (...)Det skal dog tilføjes, at hvis der af en tidligere miljøgodkendelse eller VVM-afgørelse fremgår et krav på det pågældende areal, må det dette niveau heller ikke overstiges i ansøgt drift.”.

Arealvurdering - Nitratudvaskning til grundvand fremgår af Bilag 11.

Ved godkendelsestidspunktet foreligger der ingen gældende indsatsplaner for nitrat på arealerne. De nitratfølsomme indvindingsområder er zonerede.

Fosfor

Fordelingen af arealer i fosforklasser:

P-kl 0 (ha)	P-kl 1 (ha)	P-kl. 2 (ha)	P-kl. 3 (ha)
129,05	0	87,74	0

4.3 Gødningsregnskab

Grundlæggende arealoplysninger:

Antal DE kvæg, får og geder på bedriften inkl. DE på andre bedrifter, der afsættes grovfoder til beregnet ud fra 3000 FE/DE: **400,00 DE**

Er antal af andre DE udbragt på bedriften større end det før angivne antal DE kvæg, får og geder: **Nej**

Anvender og efterlever bedriften husdyrgødningsbek. bilag 2 jf. § 28 stk. 3 om forhøjet harmonital på 2,3 for visse kvægbedrifter: **Nej**

Er bedriften et økologisk landbrug: **Nej**

% af samlet areal med efterafgrøder udover PD-krav: **5,00 %**

Reduceret kvælstofnorm: **0,00 %**

Gødningsregnskab nudrift

Produceret husdyrgødning

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Ingen adresse	Fjerkrægylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Svinegylle	0,00	0,00	75,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Kvæggylle	25703,10	3887,35	70,00	266,81	0,00
Ingen adresse	Minkgylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Dybstrøelse	2608,91	365,20	45,00	24,66	0,00
Ingen adresse	Fast gødning	0,00	0,00	65,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Ajle	0,00	0,00	65,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Afsat ved græsning	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Tilført husdyrgødning

Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	Antal DE
Modtaget sidste 3 år	Kvæggylle	6160,00	1109,00	70,00	61,60
CVR:					

Total husdyrgødning

Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Dybstrøelse	2608,91	365,20	24,66	0
Kvæggylle	31863,10	4996,35	266,81	61,60
Total	34472,01	5361,55	291,47	61,60

Der afsættes ikke husdyrgødning til andre bedrifter i nudrift.

I nudriften importeres gødning svarende til gennemsnittet af modtaget husdyrgødning de sidste 3 år. For Carsten Holm Christensens arealer udgør det, 6.160 kg N og 1.109 kg P svarende til ca. 61,6 DE. Der er både modtaget kvæggylle, svinegylle og minkgylle, men det er oprettet som en samlet mængde af kvæggylle. Der i nudriften ca 1,5 DE pr ha.

Gødningsregnskab ansøgt drift

Produceret husdyrgødning

Anlæg	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Ingen adresse	Fjerkrægylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Svinegylle	0,00	0,00	75,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Kvæggylle	31260,38	4635,28	70,00	354,58	0,00
Ingen adresse	Minkgylle	0,00	0,00	70,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Dybstrøelse	4223,92	591,32	45,00	43,93	0,00
Ingen adresse	Fast gødning	0,00	0,00	65,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Ajle	0,00	0,00	65,00	0,00	0,00
Ingen adresse	Afsat ved græsning	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Afsat husdyrgødning

Adresse	Gødningstype	KgN	KgP	Udnyttelses%	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Henry Christensen	Kvæggylle	2645,00	392,00	70,00	30,00	0,00
CVR:						

Total husdyrgødning

Gødningstype	KgN	KgP	DE - kvæg, får, geder	DE - svin og andre dyr
Dybstrøelse	4223,92	591,32	43,93	0
Kvæggylle	28615,38	4243,28	324,58	0
Total	32839,30	4834,60	368,51	0

Ansøgers oplysninger:

Der modtages ikke husdyrgødning fra andre bedrifter i ansøgt drift

Der afsættes 2645 kg N og 392 kg P svarende til 30 DE i kvæggylle

Der udbringes samlet 368,51 DE i kvæggylle og dybstrøelse, svarende til 1,7 DE/ha.

Aftalearealer anmeldes i overensstemmelse med husdyrbrugslovens regler herfor. Første gang senest pr. 1. august 2016

Kommunens vurdering:

Markarealer hos tredjemand, som er omfattet af N- eller P- klasse 1-3, og hvor en ændret drift vurderes at kunne påvirke miljøet væsentligt, skal have en miljøgodkendelse efter § 16. Der stilles vilkår om aftalearealerne skal anmeldes i overensstemmelse med husdyrbrugslovens regler herfor, og der til enhver tid skal være godkendte aftalearealer til rådighed, der tilsvarende det aktuelle dyrehold.

4.3.1 De generelle beskyttelsesniveauer for nitrat og fosfor

Nitrat (overfladevand)

Ansøgningssystemets beregninger viser:

	Dyretryk (DE/ha)	Udvaskning (kg N/ha)
DE _{max} : DE reduktionsprocent: 64,98 %	1,10	64,2
DE _{reel}	1,70	64,0

Beregning af nitratudvaskningen til brug for afskæringskriterium 2A/2B

Merudvaskning fra husdyrbrug beregnes som difference mellem udvaskning ved DE_{reel} og udvaskning svarende til et plantebrug.

	Udvaskning (kgN/ha)
Udvaskning svarende til et plantebrug	65,8
Merudvaskning fra husdyrbrug	-1,8

Den maksimalt tilladte udvaskning er på 64,2 kg N/ha.

Den reelle udvaskning er beregnet til 64,0 kg N/ha, svarende til 1,7 DE/ha.

Udvaskning svarende til planteavlsbrug er 65,8 kg N/ha, merudvaskningen fra husdyrbruget er på -1,8 kg N/ha.

Det ansøgte projekt indebærer, at der etableres 5 % ekstra efterafgrøder udover NaturErhvervstyrelsens krav.

Udbringingsarealerne er beliggende i vandopland med stigende dyretryk. Kommunen kan uanset en stigning i husdyrholdet godkende ansøgninger, hvor nitrat-udvaskningen ikke overstiger en nitratudvaskning, der svarer til planteavlsbrug. Ansøgningssystemet har beregnet at udvaskningen fra husdyrbruget er 1,3 kg N/ha mindre end udvaskning svarende til et plantebrug.

Oversigt over nitratklasser ses i Bilag 4.

Nitrat (grundvand)

Tabel 8: Oversigt over N-udvaskning for arealer i nitratfølsomme indvindingsområder.

Mark Nr.	Areal (ha)	Ansøgt (mg nitrat/l)	Merbelastning (Ansøgt - Nudrift) (mg nitrat/l)	Udvaskning svarende til et plantebrug (mg nitrat/l)	50% reduktion af husdyrgødning (NK3) (mg nitrat/l)
1-0	3,6	57	-1	59	56
2-0	2,8	57	-1	59	56
3-0	3,3	57	-1	59	56
4-0	5,8	57	-1	59	56
5-0	1,1	57	-1	59	56
6-0	1,7	57	-1	59	56
7-0	2,5	57	-1	59	56
8-0	3,3	57	-1	59	56
9-0	6,9	57	-1	59	56
10-0	5,5	57	-1	59	56
11-0	9,8	57	-1	59	56
14-0	2,8	57	-1	59	56
15-0	2,9	57	-1	59	56
15-1	1,1	57	-1	59	56
16-0	1,3	57	-1	59	56
18-0	0,2	57	-1	59	56
19-0	0,3	57	-1	59	56
68-0	8,4	57	-1	59	56
68-1	1,5	57	-1	59	56
70-0	2,7	57	-1	59	56
71-0	5,1	57	-1	59	56
73-0	4,7	57	-1	59	56
74-0	6,7	57	-1	59	56
75-0	6,5	57	-1	59	56
76-0	10,6	57	-1	59	56
77-1	1,4	57	-1	59	56
78-0	14,5	57	-1	59	56

Med den ansøgte drift bliver udvaskningen til grundvandet 57 mg N/l. Merbelastningen fra ansøgt drift i forhold til nudrift er på -1 mg N/l. Beregningerne og beskrivelserne vedrørende nitratudvaskning til grundvand fremgår af Bilag 14. Arealvurdering - Nitratudvaskning til grundvand.

Fosfor

Ansøgningsystemets beregninger viser:

Krav om P-overskud overholdt: **Ja**
 Evt. yderligere reduktion nødvendig for at overholde kravet: **-0,5 kg P.**
 Maksimalt tilladt P-overskud/ha/år i gennemsnit for hele bedriften (ifølge tabel) : **-1,0 kg P/ha/år.**
 P tilført pr. ha/år i ansøgt drift: **22,3 kg P/ha/år.**
 P-raførsel per ha/år i ansøgt drift (arealvægtet gennemsnit): **23,3 kg P/ha/år.**
 P-overskud/ha/år for ansøgt projekt: **-1,0 kg P/ha/år.**

Afskæringskravet for fosfor opfyldes altså ifølge ansøgningsystemet med en margin på 0,5 kg P.

Oversigt over Fosforfølsomme områder ses i Bilag 5.

Kommunens samlede vurdering vedrørende det generelle beskyttelsesniveau (scenarie 1):

I scenarie 1 er den reelle N-udvaskning (DE_{reel}) ikke større end udvaskningen ved det maksimale dyretryk (DE_{max}). Krav om P-overskud er overholdt. Thisted Kommune vurderer derfor at det generelle beskyttelsesniveau for nitrat og fosfor er overholdt.

Thisted Kommune vurderer desuden, at beskyttelsesniveauet for udvaskning af nitrat til grundvandet er overholdt, da der ikke er en merbelastning i forhold til nudrift på arealer beliggende i nitratfølsomt indvindingsområde.

I scenarie 1 er der stillet vilkår til den mængde husdyrgødning der må udbringes på de ansøgte arealer. Der er desuden anvendt ekstra efterafgrøder som virkemiddel, hvorfor der er sat vilkår hertil.

4.4 Habitatvurdering (udvaskning fra arealer)

4.4.1 Nitrat til overfladevand

Afskæringskriterium 1

145 ha af udbringningsarealerne ligger i opland til Lønnerup Fjord, hvor der er stigende dyretryk for perioden 2007 – 2015.

Da projektet har en udvaskning som er mindre end udvaskningen fra et tilsvarende planteavlsbrug vil projektet ikke kunne påvirke Natura 2000 området i sig selv.

Thisted Kommune har ikke kendskab til andre kilder til nitratudvaskning, som i samme periode er forøgede.

Afskæringskriterium 2A/2B

I begge scenarier er nitratudvaskningen fra det ansøgte projekt under 1 % af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder til de pågældende oplande.

Thisted Kommunes vurdering:

Beregningerne og beskrivelserne vedrørende nitratudvaskning til overfladevande fremgår af Bilag 12 (kyst) og 13 (søer). Der er foretaget beregninger for begge scenarier, men det er kun Worst case der er vedlagt som bilag.

Begge resultater viser enslydende, at husdyrbrugets andel af nitratudvaskningen til de pågældende oplande, som udbringningsarealerne afvander til, er under 1 %. Det vurderes derfor, at projektet ikke i sig selv vil give anledning til en væsentlig påvirkning af internationale naturbeskyttelsesområder.

Afskæringskriterium 1, 2A og 2B er overholdt i begge scenarier. Det generelle beskyttelsesniveau for nitrat til overfladevand er ligeledes overholdt. Det vurderes derfor, at projektet i kumulation med andre projekter ikke vil påvirke internationale naturbeskyttelsesområder væsentligt.

4.4.2 Fosfor til overfladevand

145 ha af udbringningsarealerne er beliggende i opland til sårbart Natura-2000 område, der er fosforoverbelastet.

Ved beregning af et worst case scenarie for fosforudvaskningen, er den samlede fosforudledning fra husdyrbruget til de pågældende oplande, som udbringningsarealerne afvander til, mindre end 1 % i begge scenarier.

Thisted Kommunes vurdering:

Beregningerne og beskrivelserne vedrørende fosforudvaskning til overfladevande fremgår af Bilag 12 (kyst) og 13 (søer). Der er foretaget beregninger for begge scenarier, men det er kun Worst case der er vedlagt som bilag.

Begge resultater viser enslydende, at husdyrbrugets andel af fosforudledningen til de pågældende oplande, som udbringningsarealerne afvander til, er mindre end 1 % i worst case beregningen. Det vurderes, at projektet ikke i sig selv vil give anledning til en væsentlig fosforpåvirkning af vandområdet.

Ingen af de ansøgte arealer vurderes at være risikoarealer, og det vurderes ikke at der er et behov for at skærpe de generelle beskyttelsesniveauer for fosfor. Det vurderes derfor ikke, at projektet i kumulation med andre projekter vil påvirke internationale naturbeskyttelsesområder væsentligt.

BILAG

Bilag 1 Oversigtskort anlæg

Bilag 2 Kapacitetserklæring

ERKLÆRING OM OPBEVARINGSKAPACITET

Undertegnede ejer indestår for rigtigheden af nedenstående oplysninger om den nuværende og ansøgte opbevaringskapacitet:

Ejer: **Carsten Holm Christensen, Hanstholmvej 67, 7700 Thisted**

På baggrund af oplysninger fra ejer/forpagter om bedriften samt en faglig vurdering heraf og beregninger udført efter gældende normer og regler, atterer undertegnede konsulent herved, at ejendommens opbevaringskapacitet efter udvidelsen er tilstrækkelig i henhold til gældende lov.

Beregning af produktion af gylle

	Ton pr. årsvyr	Ton i alt
212 køer	29,24	6.199
186 kvier fra 6-24 mdr	6,44 * 0,95 korr.fakt	1.138
Vand fra møddingsplads, anslået	Ca 150 m ²	105
Restvand fra ny plansilo, anslået	Ca 1.500 m ² i 2 mdr	175
I alt		<u>7.617</u>

Opbevaringskapacitet af gylle

	Beholder str.	% af opbevaring
Eksisterende gyllebeholder	1.700 m ³	27 %
Eksisterende gyllebeholder	3.000 m ³	49 %
Lejet gyllebeholder, Febberstedvej 15	1.500 m ³	24 %
I alt	<u>6.200 m³</u>	<u>100%</u>

Svarende til opbevaringskapacitet til over 9 måneders produktion.
Herudover er der opbevaringskapacitet i stalde og fortanke.

Beregning af produktion af dybstrøelse/møg

	Ton pr. årsvyr	Ton i alt
13 køer	15,68	204
62 kalve 0-6 mdr	1,89	117
2 heste fra 300-500 kg	4,52	9
Møg fra 124 tyrekalve – anslået, max		15
I alt produktion		345 t

I alt

345 t / 587 m³

*1 ton dybstrøelse er ca 1,7 m³

Opbevaringskapacitet af dybstrøelse

	Beholder str.	% af opbevaring
Møddingsplads – stakkehøjde ca 1,5 m	Min 150 m ² / 225 m ³	100 %
Markstak	300 m ³	
I alt	<u>525 m³</u>	<u>100 %</u>

Svarende til opbevaringskapacitet på min 9 måneders produktion.

Herudover er der opbevaringskapacitet i staldene.

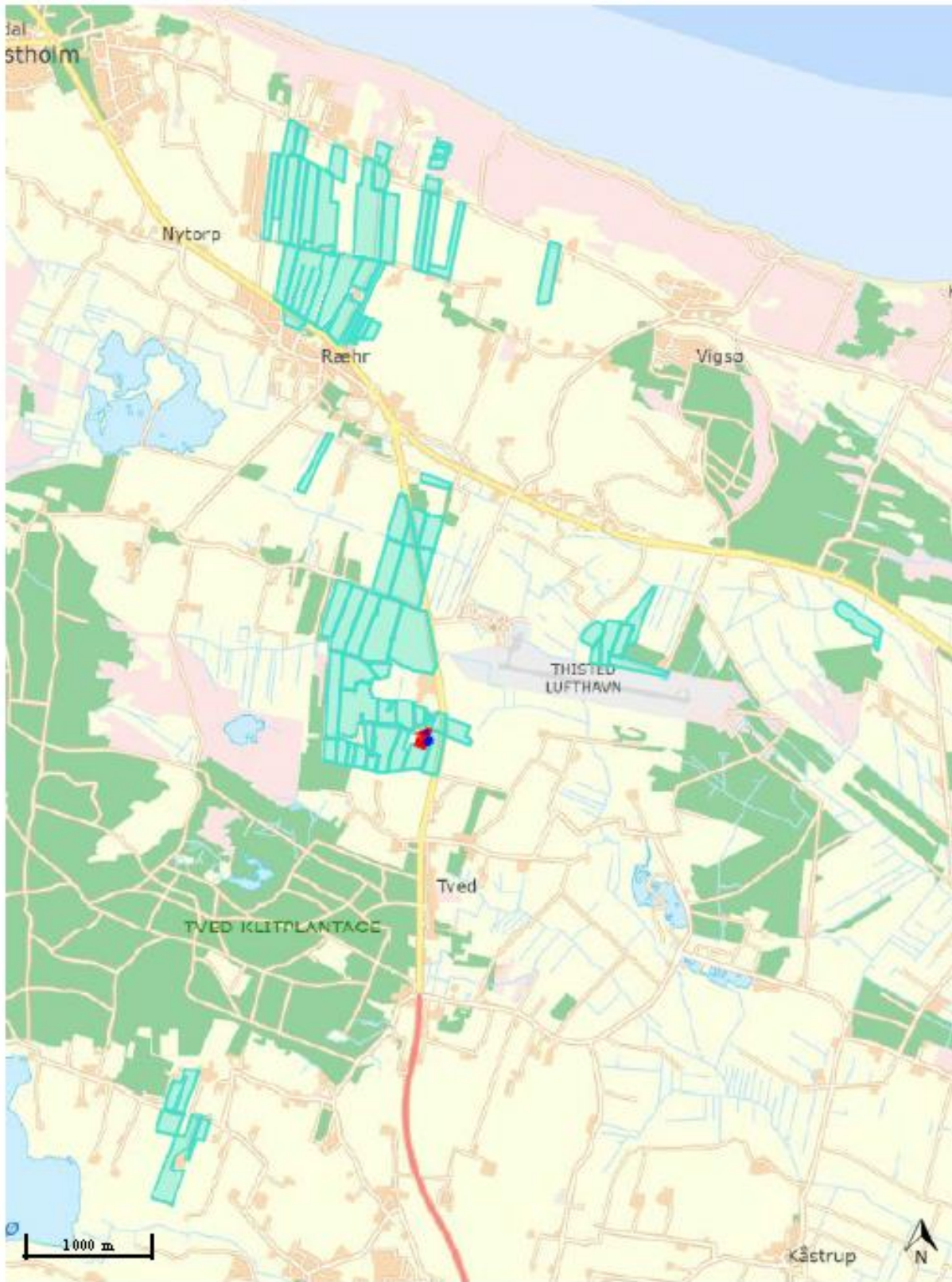
Beregningsen er udført af: Hanne Bang, Gråkjær Miljøcenter

Dato: April 2015

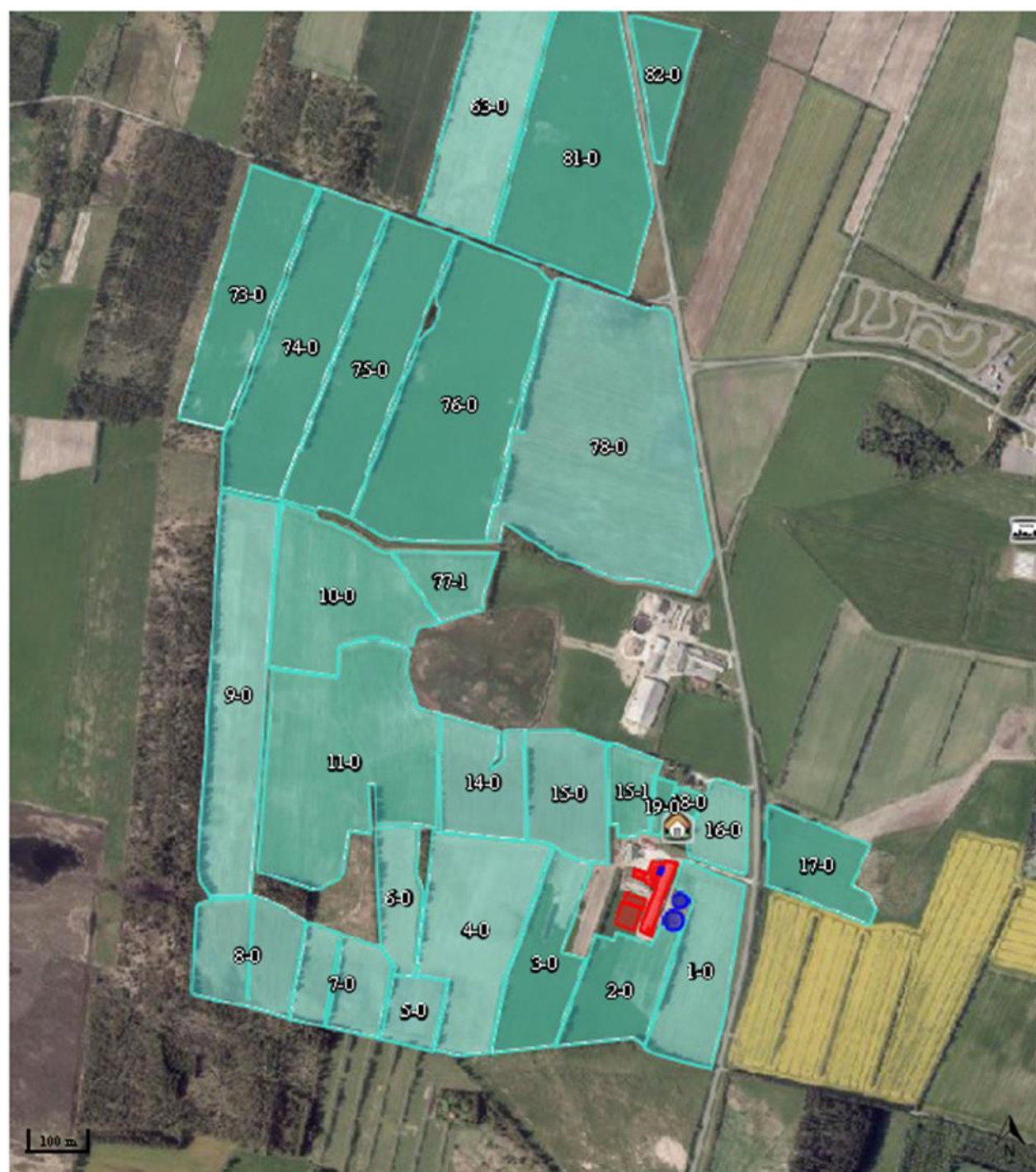

Underskrift/stempel:

Bilag 3 Oversigtskort arealer

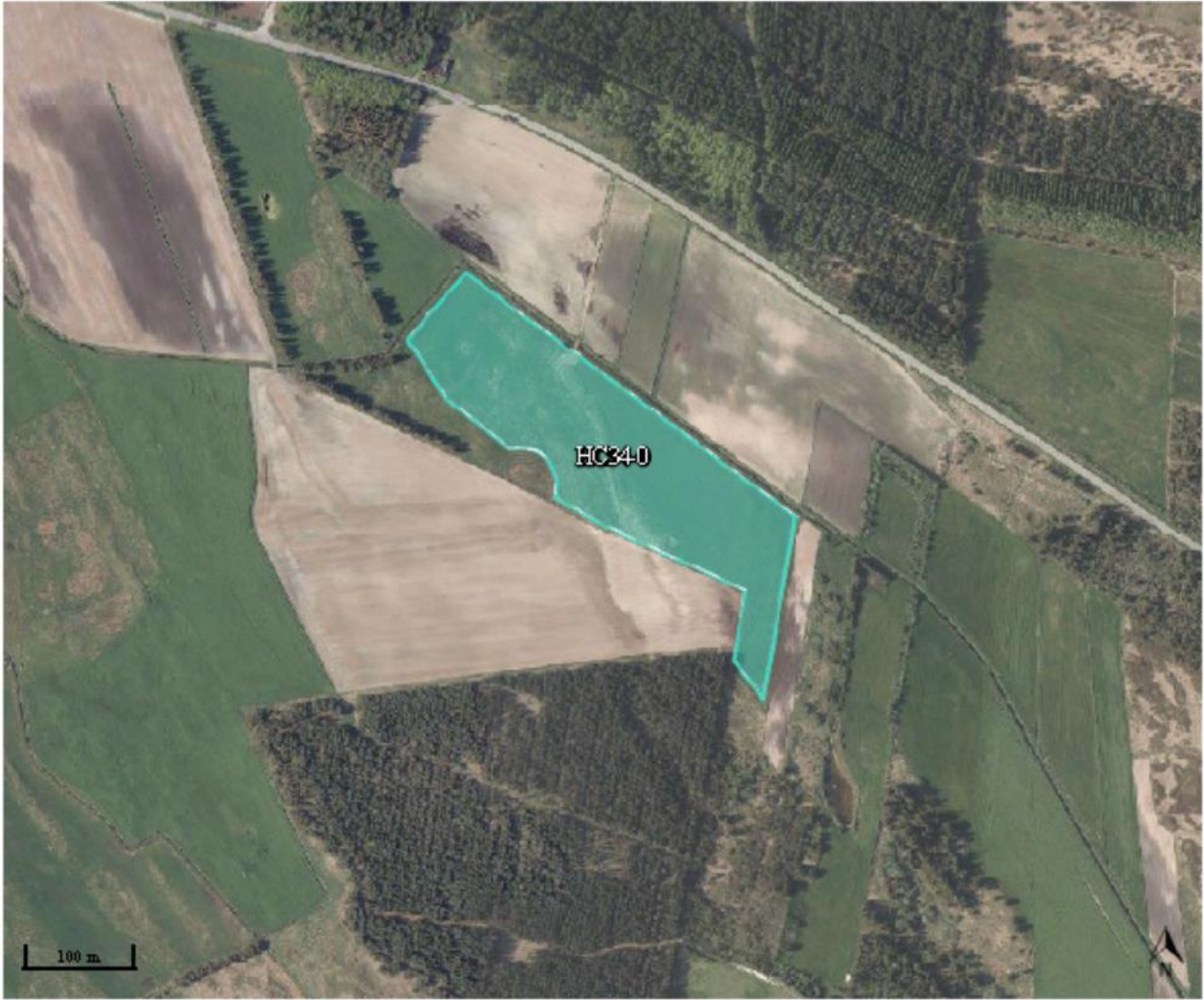

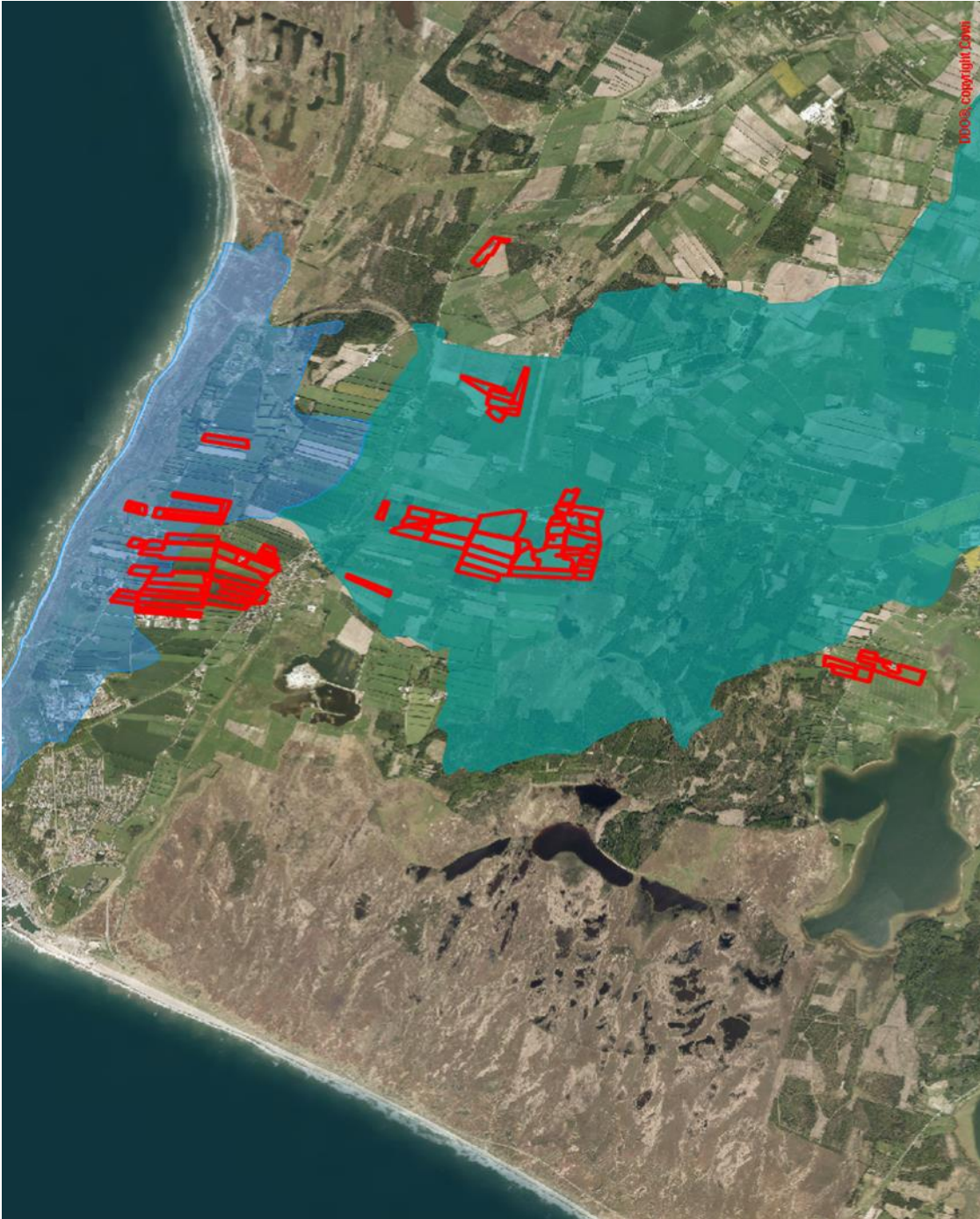

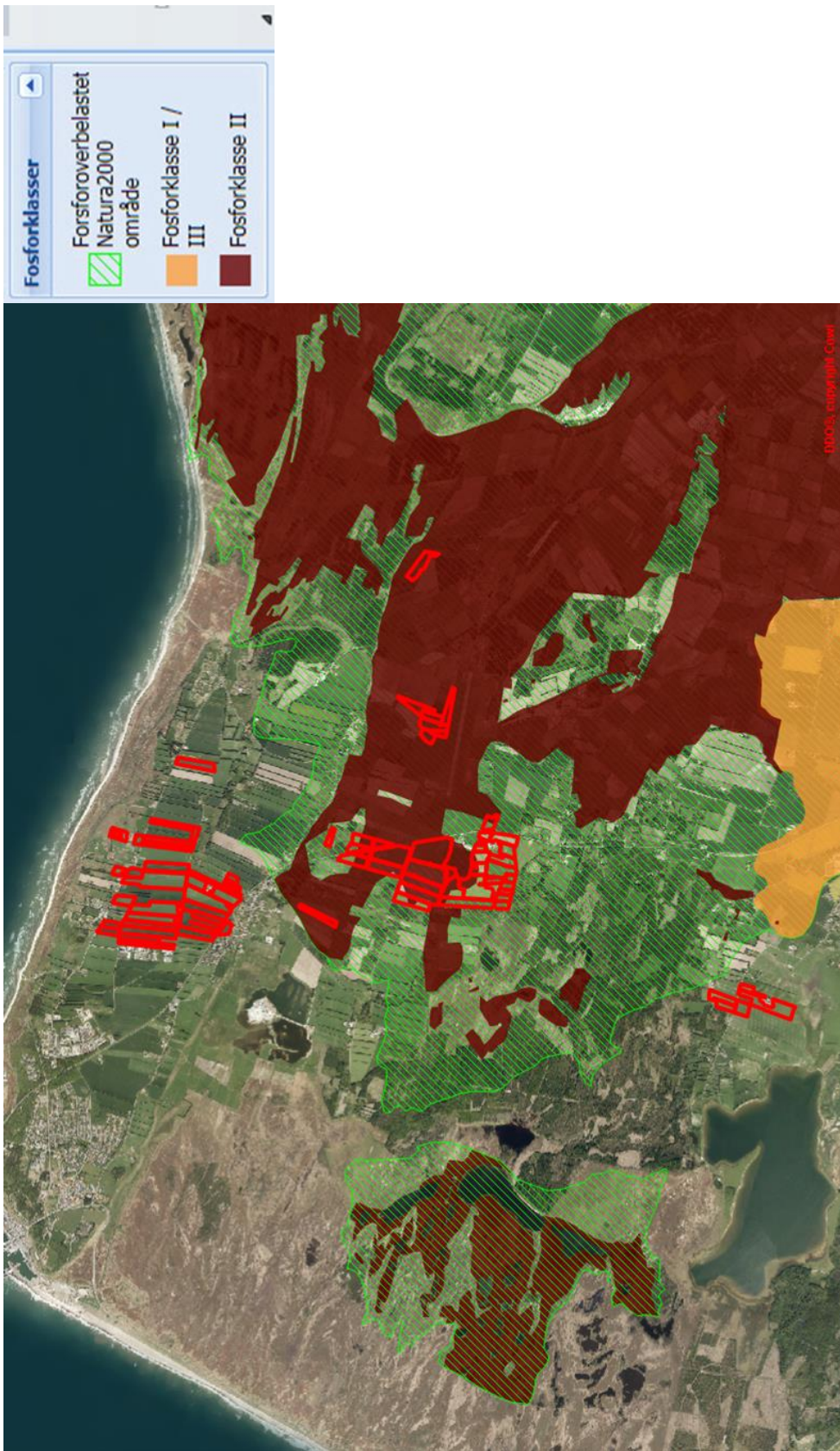

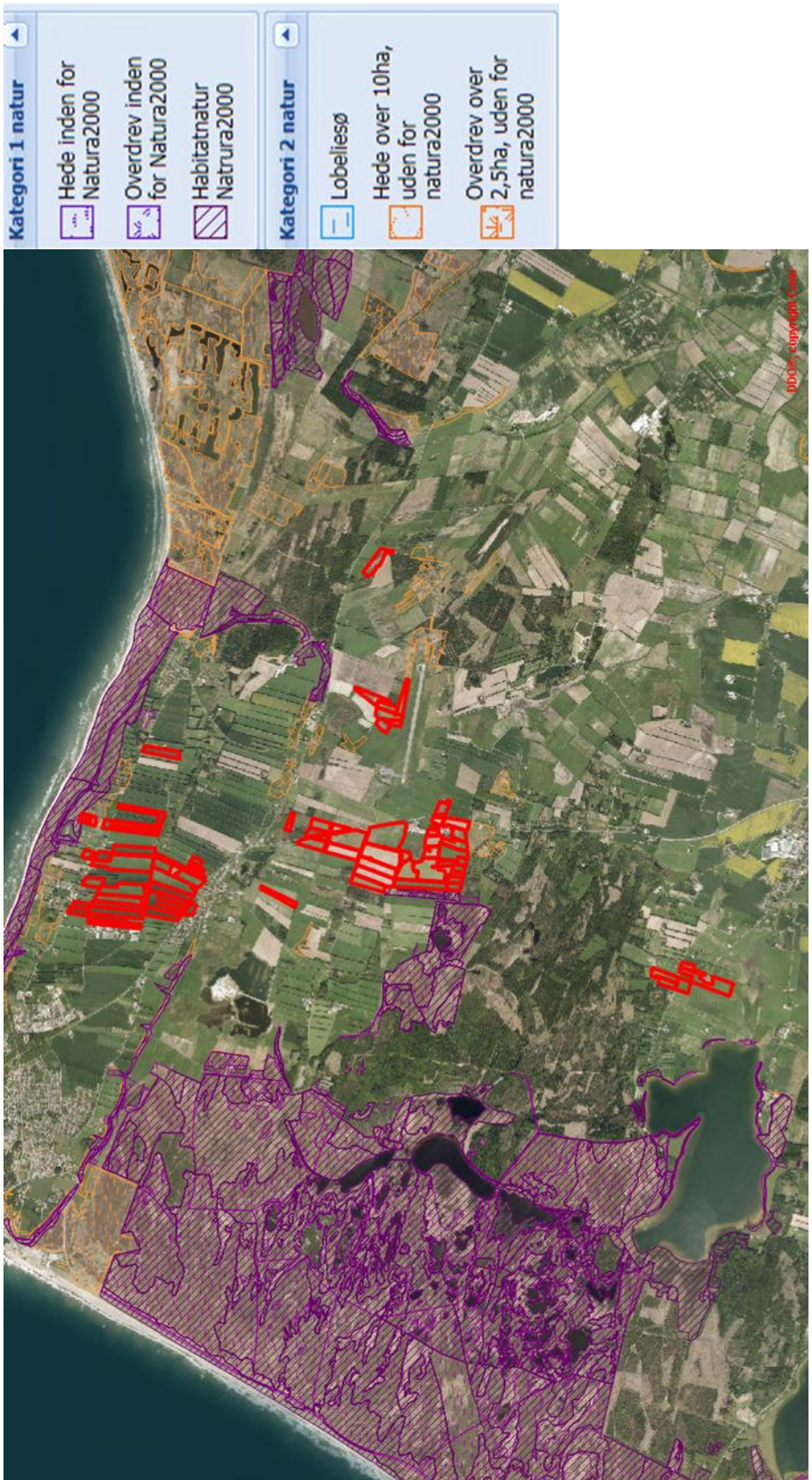
Bilag 4 Nitratklasser

Bilag 5 Fosforklasser

Bilag 6 Kategori 1 og 2 natur

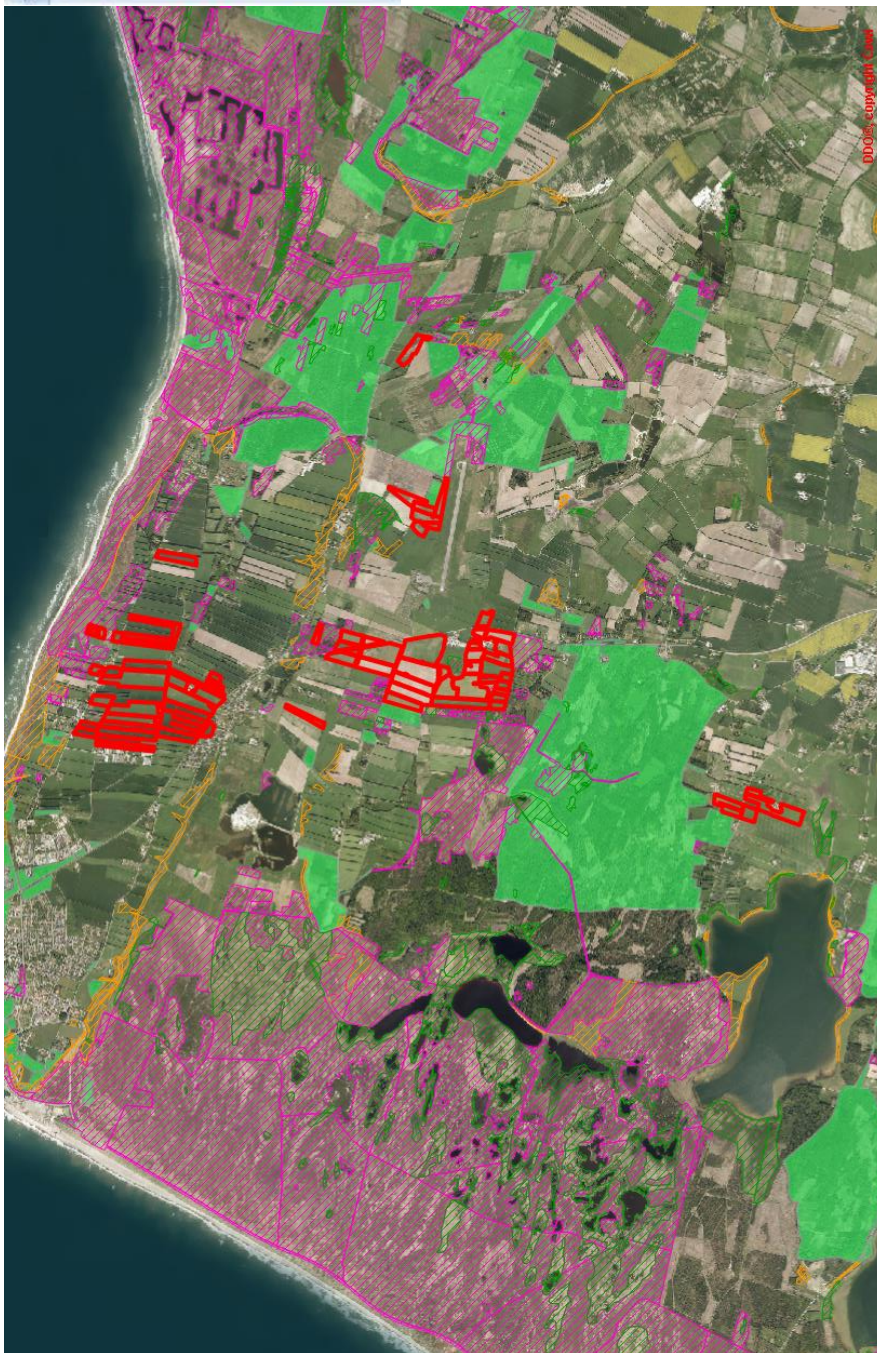

Bilag 7 Kategori 3 natur

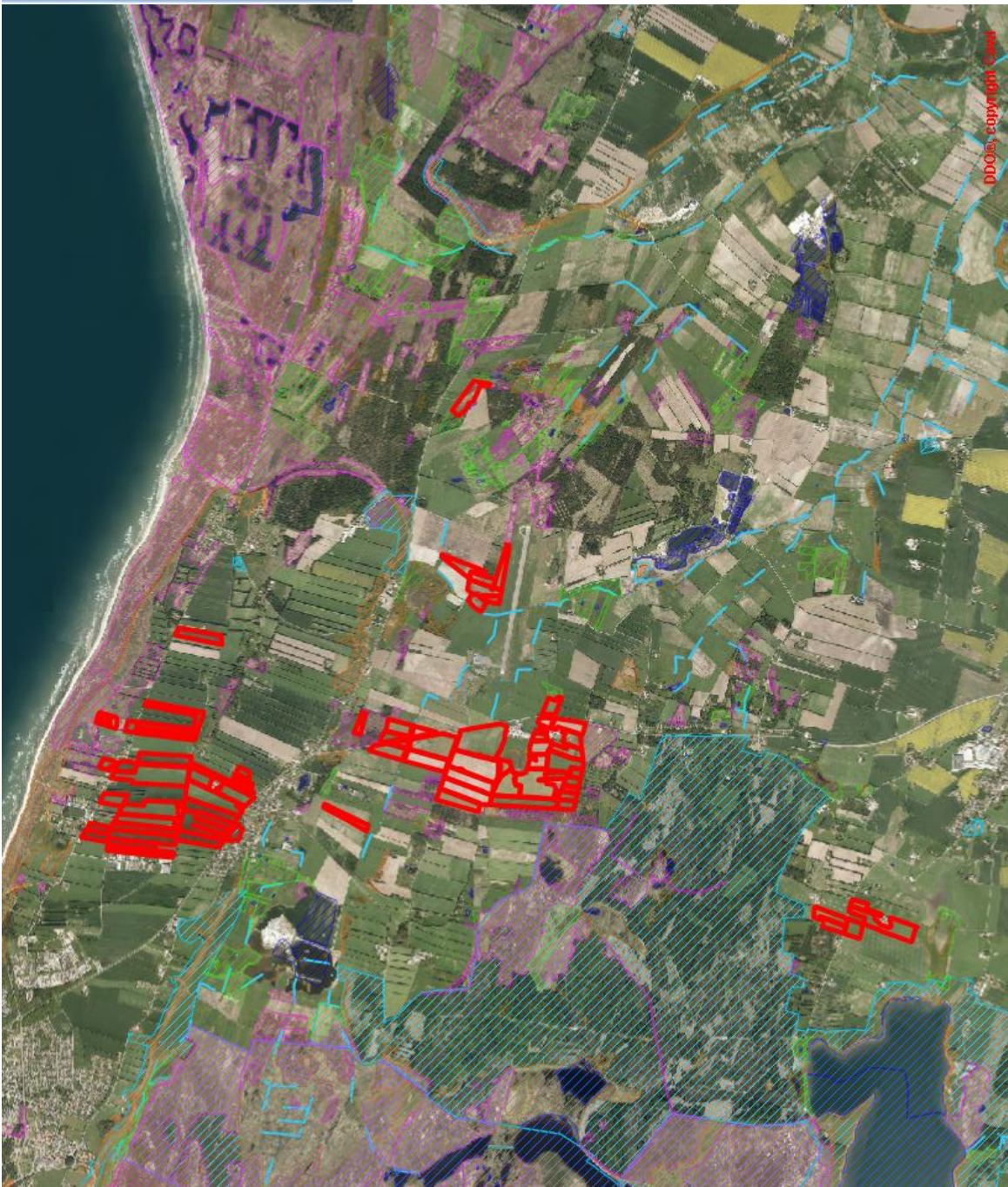
Signaturer

Kategori 3 natur

- Mose
- Hede
- Overdrev
- Potentiel ammoniakfølsom skov

Bilag 8 Beskyttede naturtyper, -vandløb og områdefredninger

Bilag 9

Sagsinformation:

Skema ID: 76142 Sagsnr: 148336
Ansøger navn: Carsten Holm Christensen
Ejendommens adr.: Hanstholmvej 67
Ejendommens postnr: 7700 By: Thisted
Kommentar:

Habitatvurdering - Nitrat- og fosforudvaskning til overfladevande (Kyst)

I Danmark er der udpeget en række internationale naturområder. Områderne betegnes samlet Natura 2000 områder og består af Habitat- og Fuglebeskyttelsesområder. Dele af fuglebeskyttelsesområderne er tillige udpeget som Ramsarområder. Mange Natura 2000 områder er placeret i kystområder og 85 procent af det danske landareal afvander til Natura 2000. Ved godkendelse af et husdyrbrug skal det sikres at ændringen ikke påvirker Natura 2000 området negativt. Ved vurderingen af om et konkret projekt påvirker et Natura 2000 område skal det sikres, at der samlet set ikke sker en negativ påvirkning fra husdyrholdene i området, og at projektet i sig selv ikke har en negativ påvirkning. Efterfølgende vurderes det, hvordan det ansøgte projekt påvirker Natura 2000 områderne med kvælstof ved afstrømning fra harmoniarealerne. Vurderingen følger Miljøstyrelsens vejledning og Miljø- og Naturklagenævnes praksis fra den principielle afgørelse MKN-130-00166 af 3. november 2010 og Miljøstyrelsens notat om Kammeradvokatens vurdering af Nitratmodellen af 6. Oktober 2014. Husdyrbrugloven regulerer alene den del af udvaskningen, som kan tilskrives husdyrgødningen. Den øvrige udvaskning bliver ikke reguleret via husdyrbrugloven.

Vurdering af husdyrholdet på oplandsniveau i forhold til kvælstof, afskæringskriterie 1

Det er en vigtig forudsætning for beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at den samlede husdyrproduktion i Danmark ikke forventes at stige. Da udviklingen i husdyrholdet ikke er ensartet i hele landet, skal udviklingen vurderes i de kystoplande som påvirkes af projektet. Udviklingen i dyreholdet ses fra 2007, som er udgangsåret for den baseline, der er fastlagt for udarbejdelse af vandplanerne. Vurderingen af påvirkning fra projektet i kumulation med andre projekter afhænger af udviklingen i det samlede dyrehold i de kystoplande, hvor anlæget er placeret. Jf. miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold er der større usikkerheder i CHR-dataene for små områder med få antal dyreenheder. For oplande der er mindre end 1.000 ha anvendes oplandets markbalance til at vurdere, om dyretrykket er stigende i et opland, mens CHR data anvendes i oplande, der er større end 1.000 ha. De anvendte CHR data er fra 2014 mens data til markbalancen fra gødningsregnskabet er fra 2013. Hvis dyretrykket er faldende i et kystopland, og der ikke er andre kilder, som medfører at den samlede kvælstofpåvirkning øges, kan det konkluderes, at der ikke vil være en kumulativ effekt fra det ansøgte projekt sammenholdt med den øvrige kvælstofpåvirkning i oplandet. Hvis dyreholdet er steget mere end 1% (jf. Miljøstyrelsens notat om Kammeradvokatens vurdering af Nitratmodellen af 6. Oktober 2014), eller andre forhold gør, at den samlede kvælstofbelastning er stigende, så vil en yderligere påvirkning medføre en kumulativ effekt. Projektet vil derfor kun kunne godkendes, hvis Natura 2000 området ikke påvirkes af den ansøgte produktion. Er udvaskningen fra harmoniarealerne i kystoplandene til Natura 2000 områder, mindre end eller lig udvaskningen fra et tilsvarende planteavlbrug antages det, at projektet ikke påvirker kvælstofbelastningen af Natura 2000 området. (jf. MKN-130-00166 af 3. november 2010). Kravet til udvaskningen beregnes i praksis som et vægtet gennemsnit mellem udvaskningskravet for arealer i kystoplande med stigende dyretryk og arealet i øvrige oplande. Marker som ligger i flere oplande opdeles og regnes med til de respektive oplande.

Vurdering af det konkrete projekts påvirkning i forhold til kvælstof, afskæringskriterier 2A og 2B

Ud fra en analyse udarbejdet af DMU har Miljøstyrelsen fastsat afskæringskriterier for, hvor stor en andel af den samlede nitratudvaskning, et enkelt husdyrbrug må bidrage i et kystopland, uden projektet medfører skadevirkning fra på Natura 2000 området. Natura 2000 områder, der kan karakteriseres som lukkede bassiner med ringe vandudskiftning eller et vandområde som er meget lidt eutrofieret betragtes som meget sårbare. Øvrige Natura 2000 områder betragtes som sårbare. Kystområder uden for Natura 2000 betragtes ikke som sårbare. Opdelingen følger Miljøstyrelsens sårbarhedskortlægning. Afhængig af sårbarhed anvendes følgende afskæringskriterier for Natura 2000 områder.

Pkt. 2A sårbare recipienter: Projektet kan kun godkendes, hvis nitratudvaskningen fra den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 5 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder i det aktuelle kystopland.

Pkt. 2B meget sårbare recipienter: Projektet kan kun godkendes, hvis nitratudvaskningen fra den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 1 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder i det aktuelle opland.

Vurdering af det konkrete projekts påvirkning i forhold til fosfor

Ifølge husdyrgodkendelsesloven skal det undersøges om beskyttelsesniveauet for fosforoverskuddet er overholdt. Herefter vurderes om der er grundlag for skærpelse efter kriterierne i husdyrbekendtgørelsens bilag 4. Vurderingen af grundlaget for skærpelse af beskyttelsesniveauet eller yderligere, målrettede vilkår, i forhold til fosfor, baseres på en vurdering af "Worst Case" situationen. Det maksimale tab for et sammenhængende landbrugsareal vurderes på nuværende tidspunkt at være 1 kg P/ha. Udyrkede arealer har et tab på ca. 0,08 kg P/ha og i landbrugsjorden ophobes i gennemsnit 2.000 kg P/ha i de øverste 25 cm. Der stilles krav om skærpelse af beskyttelsesniveauet i forhold til fosfor, hvis fosforforøgelsen i forhold til udgangspunktet (2.000 kg P/ha) stiger med mere end 5 pct. over en 8-årig periode. Endvidere vurderes landskabets betydning for de pågældende arealers overfladeafstrømning med fosfor til søer. Der

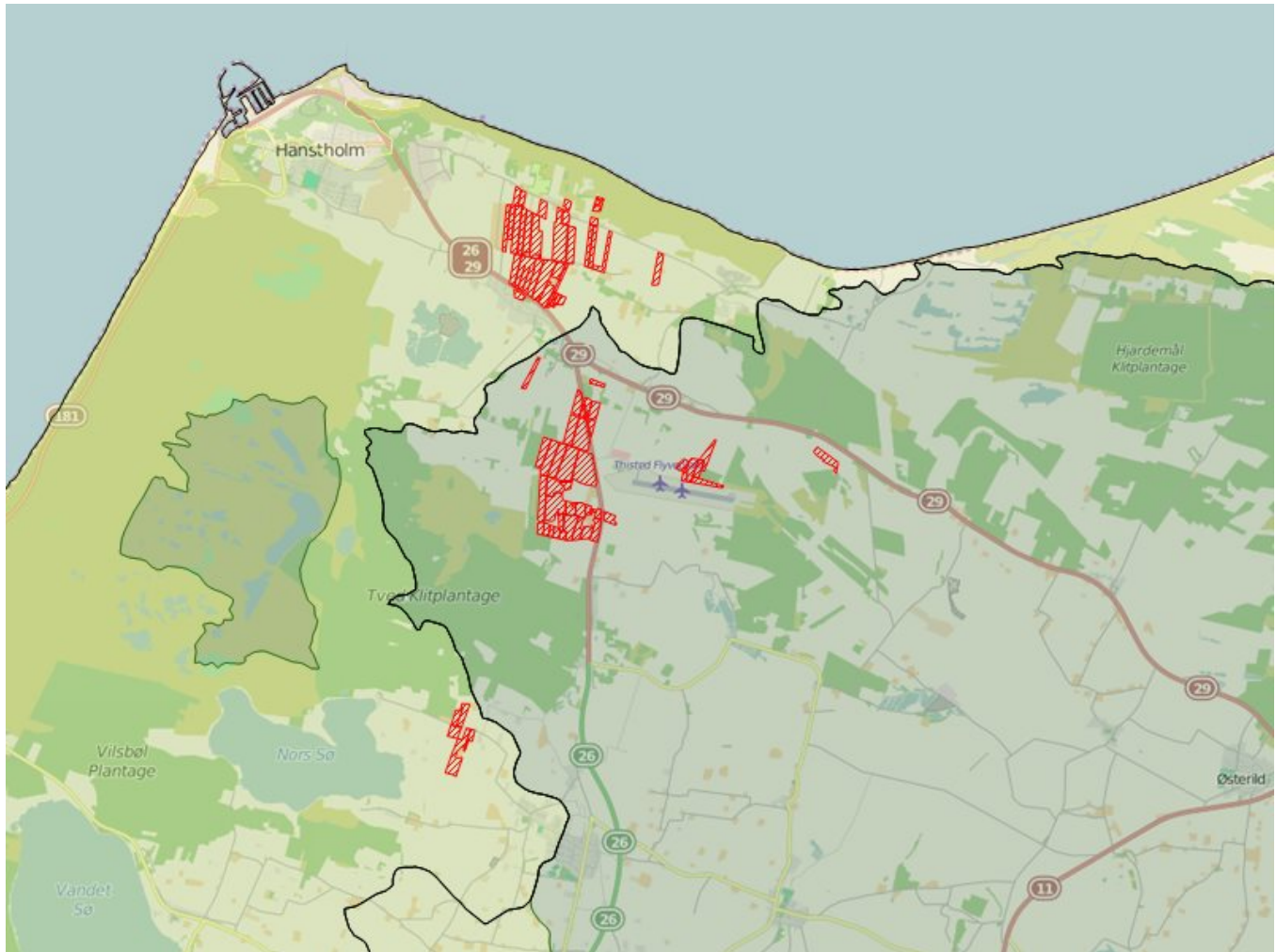
laves en vurdering på baggrund af om udbringningsarealerne er indenfor en 20 meters afstand til en sø og/eller bedriftens udbringningsarealer har en hældning på mere end 6 grader.

Ansøgning:

Af ansøgningen fremgår et samlet harmoniareal på 296,2 ha. og en udvaskningen i ansøgt drift på 64,6 kg N/ha. Den maksimalt tilladte udvaskning for den konkrete ansøgning, DE(max) er beregnet til 64,9 kg N/ha. For de samlede harmoniarealer er det beregnet at udvaskningen ved planteavl er 65,8 kg N/ha.

I den konkrete ansøgning er der 152,54 ha udbringningsarealer beliggende indenfor oplande til Natura2000 vandområder, der er overbelastede med fosfor.

Af ansøgningen fremgår, at der i ansøgt drift er et fosfor overskud på 3,2 kgP/ha/år.

Legende:

	Oplande til meget sårbare og fosforbelastede Natura2000 områder
	Oplande til sårbare Natura2000 områder.
	Oplande til ikke sårbare områder.
	Kystoplads grænse.
	Udbringnings arealer i ansøgningen.
	Aftale arealer i ansøgningen.

Natura 2000 områder

I det følgende beskrives de Natura 2000 områder, der potentielt kan påvirkes af ansøgte projekt.

Habitatområde Løgstør Bredning, Vejlerne og Bulbjerg

Udpegningsgrundlaget for EF-habitatområde 16: Løgstør Bredning, Vejlerne og Bulbjerg er blandt andet habitatnaturtyperne: Sandbanke (1110), Mudder- og sandflader blottet ved ebbe (1140), Kystlaguner og strandsøer

(1150), Bugt (1160) og Rev (1170). For disse habitattyper fremgår det af Danmarks miljøundersøgelsers rapport: "Kriterier for gunstig bevaringsstatus for EF-habitatdirektivets 8 marine naturtyper", at eutrofiering har haft negativ effekt på naturtypernes sammensætning af flora og fauna. Det bemærkes i rapporten, at eutrofieringsniveauet bør falde mod mere naturlige niveauer, så bundvegetation og fauna kan genoprettes. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til habitatområdet vurderes således, at kunne være til skade for naturtyper i EF-habitatområdet, idet den gunstige bevaringsstatus for de nævnte habitattyper ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Oplande der helt eller delvist afvander til Løgstør Bredning, Vejlerne og Bulbjerg:

- Løgstør Bredning
- Skagerak/Vesterhav
- Skagerak/Vesterhav (Hirtshals)
- Vest for Mors

Habitatområde Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø

Udpegningsgrundlaget for EF-habitatområde 28: Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted fjord og Agerø er blandt andet habitatnaturtyperne: Sandbanke (1110), Mudder- og sandflader blottet ved ebbe (1140), Kystlaguner og strandsøer (1150), Bugt (1160) og Rev (1170). For disse habitattyper fremgår det af Danmarks miljøundersøgelsers rapport: "Kriterier for gunstig bevaringsstatus for EF-habitatdirektivets 8 marine naturtyper", at eutrofiering har haft negativ effekt på naturtypernes sammensætning af flora og fauna. Det bemærkes i rapporten, at eutrofieringsniveauet bør falde mod mere naturlige niveauer, så bundvegetation og fauna kan genoprettes. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til habitatområdet vurderes således, at kunne være til skade for naturtyper i EF-habitatområdet, idet den gunstige bevaringsstatus for de nævnte habitattyper ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Oplande der helt eller delvist afvander til Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø:

- Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund
- Nissum Bredning
- Vest for Mors

Fuglebeskyttelsesområde Løgstør Bredning, Livø, Feggesund og Skarrehage

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde 12: Løgstør Bredning, Livø, Feggesund og Skarrehage er: sangsvane, kortnæbbet gås, pibe- og hvinand, toppet skallesluger og dværgterne. Sangsvanens fødegrundlag er rodhæftet undervandsvegetation på lavt vand samt græs på strandenge. Sangsvanen fouragerer i stor udstrækning på vintergrønne marker og anvender vandfladen til at søge tilflugt til for eksempel om natten. Sangsvanens oprindelige fødegrundlag i fjorden er truet af eutrofiering. Danmarks kystnære fjordområder har været tilført unaturligt store mængder af næringsstofferne kvælstof og fosfor, hvilket har ført til eutrofiering. Eutrofieringen skyldes belastning med næringsstoffer, der tilføres ved afstrømning fra landbrugsarealer kombineret med effekten af tidligere tiders belastning med spildevand. Resultatet af næringstilstrømningen er en massiv algevækst, som skygger bundvegetationen væk. I værste tilfælde kan en forøget næringsstofftilførsel medvirke til iltvind, der påvirker forekomsten af bunddyr og fisk i en negativ retning. Dermed forringes fødegrundlaget for de fleste arter af fugle, der lever i Danmarks kystnære fjordområder. Eksempelvis trues en art som hvinand af fødemangel i de fjordområder, der har oplevet gentagne iltvind, da den overvejende lever af blåmuslinger. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til fuglebeskyttelsesområdet vurderes således, at kunne være til skade for arterne i fuglebeskyttelsesområdet, idet den gunstige bevaringsstatus ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Oplande der helt eller delvist afvander til Løgstør Bredning, Livø, Feggesund og Skarrehage:

- Løgstør Bredning
- Skagerak/Vesterhav
- Vest for Mors

Fuglebeskyttelsesområde Lønnerup Fjord

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde 19: Lønnerup Fjord er: pibe- og sangsvane, kortnæbbet gås og pomeransfugl. Sangsvanens fødegrundlag er rodhæftet undervandsvegetation på lavt vand samt græs på strandenge. Sangsvanen fouragerer i stor udstrækning på vintergrønne marker og anvender vandfladen til at søge tilflugt til for eksempel om natten. Sangsvanens oprindelige fødegrundlag i fjorden er truet af eutrofiering. Danmarks kystnære fjordområder har været tilført unaturligt store mængder af næringsstofferne kvælstof og fosfor, hvilket har ført til eutrofiering. Eutrofieringen skyldes belastning med næringsstoffer, der tilføres ved afstrømning fra landbrugsarealer kombineret med effekten af tidligere tiders belastning med spildevand. Resultatet af næringstilstrømningen er en massiv algevækst, som skygger bundvegetationen væk. I værste tilfælde kan en forøget næringsstofftilførsel medvirke til iltvind, der påvirker forekomsten af bunddyr og fisk i en negativ retning. Dermed forringes fødegrundlaget for de fleste arter af fugle, der lever i Danmarks kystnære fjordområder. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til fuglebeskyttelsesområdet vurderes således, at kunne være til skade for arterne i fuglebeskyttelsesområdet, idet den gunstige bevaringsstatus ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Oplande der helt eller delvist afvander til Lønnerup Fjord:

- Vest for Mors

Fuglebeskyttelsesområde Vestlige Vejler, Arup Holm og Hovsør Røn

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde 20: Vestlige vejler, Arup Holm og Hovsør røn er: rørdrum, hvid stork,

pibe- og sangsvane, grå-, sæd- og kortnæbbet gås, rør- og blå kærhøg, vandrefalk, engsnarre, brushane, plettet rørvagtel, hjejle, almindelig ryle, sort- fjord- og havterne. Sangsvanens fødegrundlag er rodhæftet undervandsvegetation på lavt vand samt græs på strandenge. Sangsvanen fouragerer i stor udstrækning på vintergrønne marker og anvender vandfladen til at søge tilflugt til for eksempel om natten. Sangsvanens oprindelige fødegrundlag i fjorden er truet af eutrofiering. Danmarks kystnære fjordområder har været tilført unaturligt store mængder af næringsstofferne kvælstof og fosfor, hvilket har ført til eutrofiering. Eutrofieringen skyldes belastning med næringsstoffer, der tilføres ved afstrømning fra landbrugsarealer kombineret med effekten af tidligere tiders belastning med spildevand. Resultatet af næringstilstrømningen er en massiv algevækst, som skygger bundvegetationen væk. I værste tilfælde kan en forøget næringsstofftilførsel medvirke til iltsvind, der påvirker forekomsten af bunddyr og fisk i en negativ retning. Den kraftige gødningstilførsel til Danmarks markarealer har medført ændringer af flora og fauna i levestederne for flere af udpegningsarter. Næringsstoffålede plantearter har i mange år haft bedre vilkår end de mere naturlige, langsomt voksende plantearter, som oprindeligt har været karakteristiske for engene. Høje næringsindhold i vandløbende medfører endvidere i forbindelse med regelmæssige oversvømmelser en næringsstofberigelse af enge og vådområder med øget tilgroning og ændringer i den oprindelige artsammensætning i plantelivet til følge. Tilgroning af enge og rørsumpe forringer yngleforsørene for mange af arterne på udpegningsgrundlaget bl.a. engsnarre og brushane. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til fuglebeskyttelsesområdet vurderes således, at kunne være til skade for arterne i fuglebeskyttelsesområdet, idet den gunstige bevaringsstatus ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Oplande der helt eller delvist afvander til Vestlige Vejler, Arup Holm og Hovsør Røn:

- Skagerak/Vesterhav
- Vest for Mors

Beregning af projektets påvirkning i berørte kystoplande

For at vurdere projektets andel af den samlede udvaskning fra et givet kystopland, som afvander til et Natura 2000 område beregnes bidraget fra projektet og fra det samlede kystopland.

De faktiske udvaskninger fra oplandene er beregnet fra hhv. dyrket og øvrigt areal. Det dyrkede areal svarer til oplandets samlede registrerede areal i det generelle landbrugsregister, mens det øvrige areal er oplandets resterende areal. N-udvaskningen for det dyrkede areal er beregnet som en N-nettobalance med værktøjet CTtools. Heri beregnes det potentielle tab af N for hver enkelt mark i oplandet på baggrund af oplysninger om afgrødevalg, jordtype, mængder og typer af tildelt N-gødning, udbytteforhold m.m. ud fra landbrugets registerdata. N-udvaskningen beregnes som differencen mellem N-input og N-output på markniveau. Kvælstofudvaskningen fra det øvrige opland følger standardberegningen i Miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold. Reduktionsprocenten er arealvægtet i forhold til reduktionspotentialekortet, som ligger til grund for nitratklasserne i oplandet. Den påvirkning fra projektet som kan tilskrives husdyrgødningen er beregnet som differencen mellem den faktiske udvaskning, Udvasning DE(reel) fra ansøgningsystemet og den beregnede udvaskning fra et tilsvarende planteavlsbrug.

Bidrag fra husdyrgødning - Vurdering af påvirkningen fra det konkrete projekt

For hvert kystopland som afvander til sårbare Natura 2000 områder beregnes projektets påvirkning. Til den videre vurdering, beregnes hvor stor en del af den samlede udvaskning fra husdyrbruget som kan tilskrives husdyrgødning. Bidraget fra husdyrgødningen beregnes som differencen mellem den beregnede udvaskning ved den aktuelle drift (Udvaskning DE (reel)) og den beregnede udvaskning fra et tilsvarende planteavlsbrug. Det er kun den del af udvaskningen, der stammer fra husdyrgødningen, som indgår i de videre beregninger. Bidraget fra husdyrgødningen beregnes for den samlede bedrift.

Udvaskning ved DE (reel):	64,6 kg N/ha
Udvaskningen for et standard-planteavlsbrug:	- 65,8 kg N/ha
Påvirkning fra husdyrgødning:	= 0 kg N/ha

Påvirkning i kystoplande

Vurdering af risikoen for kumulativ effekt, værdierne for den samlede kvælstofpåvirkning og projektets påvirkning i de aktuelle kystoplande er opstillet herunder. For hvert kystopland er det vurderet om projektet overholder de to afskæringskriterier.

	Skagerak/Vesterhav	Vest for Mors
Harmoniareal fra ansøgning i opland:	143,67 ha	152,54 ha
Aftaleareal fra ansøgning i opland:	-	-
Dyrket areal i opland:	3936 ha	48159 ha
Øvrigt areal i opland:	17729 ha	21637 ha
Samlet areal i opland:	21665 ha	69795 ha

	Skagerak/Vesterhav	Vest for Mors
Vurdering af kumulativ effekt:		
Er der stigende dyretryk?	Nej	Nej
Er der andre kilder som medfører en øget kvælstofbelastning i oplandet?	Nej	Nej
DEmax Øvrige:	-	-
DEmax Planteavl:	-	-
DEmax Stigende husdyrtryk:	-	-
Kvælstofbidrag opland:		
Reduktionsprocent:	78 %	42 %
N-bidrag til Natura 2000 fra dyrket areal:	39241 kgN	1155221 kgN
N-bidrag til Natura 2000 fra øvrigt areal:	39004 kgN	125493 kgN
N-bidrag til Natura 2000 total:	78245 kgN	1280714 kgN
Kvælstofbidrag projekt:		
N-bidrag fra husdyrgødning:	0 kgN/ha	0 kgN/ha
Red. potentiale fra harmoniarealer:	76,6 %	26,9 %
N-påvirkning fra harmoniarealer i ansøgning:	0 kgN	0 kgN
N-bidrag fra aftalearealer:	0 kgN/ha	0 kgN/ha
Red. potentiale fra aftalearealer:	0 %	0 %
N-påvirkning fra aftalearealer i ansøgning:	0 kgN	0 kgN
Samlet N-bidrag:	0 kgN	0 kgN
N-påvirkning i procent fra ansøgt drift:	0 %	0 %
Vægtet maksimal N-udvaskning på bedriften:	-	-
Bedriftens reelle N-udvaskningsniveau (DEreel):	64,6 kgN/ha	64,6 kgN/ha
Opsummering:		
Overholdes afskæringskriterie 1?	Ja	Ja
Overholdes kriterie 2A (5 procent)?	-	-
Overholdes kriterie 2B (1 procent)?	Ja	Ja

	Skagerak/Vesterhav	Vest for Mors
Fosforbidrag opland:		
P-bidrag til Natura2000 fra dyrket areal:	-	9632 kgP
P-bidrag til Natura2000 fra øvrigt areal:	-	1731 kgP
P-bidrag fra øvrige kilder (bebyggelse):	-	6440 kgP
P-bidrag til Natura2000 total:	-	17803 kgP
Fosforbidrag projekt:		
Fosforoverskud pr. ha. jf. ansøgning:	3,2 kgP/ha	3,2 kgP/ha
Procentvis P-forøgelse i godkendelsesperioden:	-	1,28 %
Worst case påvirkning fra husdyrbruget:	-	1,95 kgP
Worst case fosforoverskud pr. ha aftalearealer:	-	-
Procentvis P-forøgelse i godkendelsesperioden aftalearealer:	-	-
Worst case fosforpåvirkning fra aftalearealer i ansøgning:	-	-
Samlet P-Bidrag:	1,84 kgP	1,95 kgP
Påvirkning i % fra ansøgt drift:	-	0,01 %
Opsummering:		
Overholdes kriteriet for påvirkning af overfladevand med fosfor? (5 %)	-	Ja
Er det generelle beskyttelsesniveau for fosfor overholdt?	Ja	Ja

Konklusion

Da projektet har en udvaskning som er mindre end eller lig med udvaskningen fra et tilsvarende planteavlslsbrug vil projektet ikke kunne påvirke Natura 2000 området i sig selv, da der ikke er noget bidrag fra husdyrgødning. Der er ikke harmoni-arealer i oplande hvor der er stigende dyretryk eller hvor andre kilder betyder at der er en kumulativ effekt ved yderligere påvirkning.

Det kan derfor konkluderes, at projektet hverken i sig selv eller i kumulation med andre kilder til kvælstofpåvirkning vil påvirke Natura 2000 områder negativt.

Det generelle fosforkrav som er beregnet i ansøgningssystemet er overholdt.

Ansøgningens udbringningsarealer er beliggende inden for oplande til Natura 2000 vandområder, der er overbelastede med fosfor. Da kriteriet for påvirkning af overfladevand med fosfor er overholdt, giver projektet ikke anledning til en forværring af tilstanden i Natura 2000 områderne.

Projektet opfylder krav til udvaskning af fosfor. Det ansøgte projekt kan på baggrund af de oplysninger og tiltag der fremgår af ansøgningen godkendes i forhold til fosfor.

Der er ingen harmoniarealer inden for 20 meter til vandløb og søer, som medfører restriktioner for udbringning af husdyrgødning på harmoniarealerne.

Der er i ansøgningen ikke angivet arealer i andre kommuner.

Der er i ansøgningen ikke indtegnet aftale-arealer.

Bilag 10

Sagsinformation:

Skema ID: 76142 Sagsnr: 148336
Ansøger navn: Carsten Holm Christensen
Ejendommens adr.: Hanstholmvej 67
Ejendommens postnr: 7700 By: Thisted
Kommentar:

Habitatvurdering - Nitrat- og fosforudvaskning til overfladevande (Søer)

I Danmark er der udpeget en række internationale naturområder. Områderne betegnes samlet Natura 2000 områder og består af Habitat- og Fuglebeskyttelsesområder, samt Ramsarområder der ligeledes er udpegede som fuglebeskyttelsesområder. Blandt de meget sårbare vandområder omfatter Natura 2000-typerne også søer. Ifølge miljøstyrelsens vejledningen om miljøregulering af husdyrhold kan visse næringsstoffattige søer være omfattet af et afskæringskriterie, der skal sikre at ændringer ikke påvirker søerne negativt ved godkendelse af husdyrbrug. Dette gælder naturtyperne: 3160 Brunvandede søer og vandhuller, 3150 Naturligt næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks, 3140 Kalkrige søer og vandhuller med kransnålealger, 3130 Ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden og 3110 Kalk- og næringsfattige søer og vandhuller (lobeliesøer).

I vurderingen af om et konkret projekt påvirker et Natura 2000 område skal det sikres, at der samlet set ikke sker en negativ påvirkning fra husdyrholdene i området, og at projektet i sig selv ikke har en negativ påvirkning. Vurderingen følger miljøstyrelsens afskæringskriterie for, hvornår et projekt påvirker et Natura 2000 område negativt.

Vurdering af husdyrholdet på oplandsniveau i forhold til kvælstof, afskæringskriterie 1

Det er en vigtig forudsætning for beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at den samlede husdyrproduktion i Danmark ikke forventes at stige. Da udviklingen i husdyrholdet ikke er ensartet i hele landet, skal udviklingen vurderes i de aktuelle søoplande som påvirkes af projektet. Udviklingen i dyreholdet ses fra 2007, som er udgangsåret for den baseline, der er fastlagt for udarbejdelse af vandplanerne. Vurderingen af påvirkning fra projektet i kumulation med andre projekter afhænger af udviklingen i det samlede dyrehold i de søoplande, hvor harmoniarealerne er placeret. Hvis dyretrykket er faldende i et søopland, og der ikke er andre kilder, som medfører at den samlede kvælstofpåvirkning øges, kan det konkluderes, at der ikke vil være en kumulativ effekt fra det ansøgte projekt sammenholdt med den øvrige kvælstofpåvirkning i oplandet. Hvis dyreholdet er steget mere end 1% (jf. Miljøstyrelsens notat om Kammeradvokatens vurdering af Nitratmodellen af 6. Oktober 2014), eller andre forhold gør, at den samlede kvælstofbelastning er stigende, så vil en yderligere påvirkning medføre en kumulativ effekt. Projektet vil derfor kun kunne godkendes, hvis Natura 2000 søområdet ikke påvirkes af den ansøgte produktion. Er udvaskningen fra harmoniarealerne i søoplandene til Natura 2000 søområder, mindre end eller lig udvaskningen fra et tilsvarende planteavlslug antages det, at projektet ikke påvirker kvælstofbelastningen af Natura 2000 søområdet (jf. MKN-130-00166 af 3. november 2010). Kravet til udvaskningen beregnes i praksis som et vægtet gennemsnit mellem udvaskningskravet for arealer i søoplande med stigende dyretryk og arealet i øvrige oplande. Marker som ligger i flere oplande opdeles og regnes med til de respektive oplande. Jf. miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold er der større usikkerheder i CHR-dataene for små områder med få antal dyreenheder. For oplande der er mindre end 1.000 ha anvendes oplandets markbalance til at vurdere, om dyretrykket er stigende i et opland, mens CHR data anvendes i oplande, der er større end 1.000 ha. De anvendte CHR data er fra 2014 mens data til markbalancen fra gødningsregnskabet er fra 2013.

Vurdering af det konkrete projekts påvirkning i forhold til kvælstof, afskæringskriterie 2B

Ud fra en analyse udarbejdet af DMU har Miljøstyrelsen fastsat afskæringskriterier for, hvor stor en andel af den samlede nitratudvaskning, et enkelt husdyrbrug må bidrage med i et søopland, uden projektet medfører en skadevirkning på Natura 2000 søområdet. Søer kan karakteriseres som lukkede bassiner med ringe vandudskiftning eller som vandområder der er meget lidt eutrofierede og betragtes derfor som meget sårbare recipienter.

Da Natura 2000 naturtyperne 3160,3150,3140,3130 og 3110 karakteriseres som meget sårbare recipienter, vurderes projektet, efter afskæringskriterie 2B. Nitratudvaskningen fra den ansøgte husdyrproduktion skal således være mindre end 1 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder i det aktuelle opland, hvor projektet agtes gennemført, hvis projektet skal godkendes.

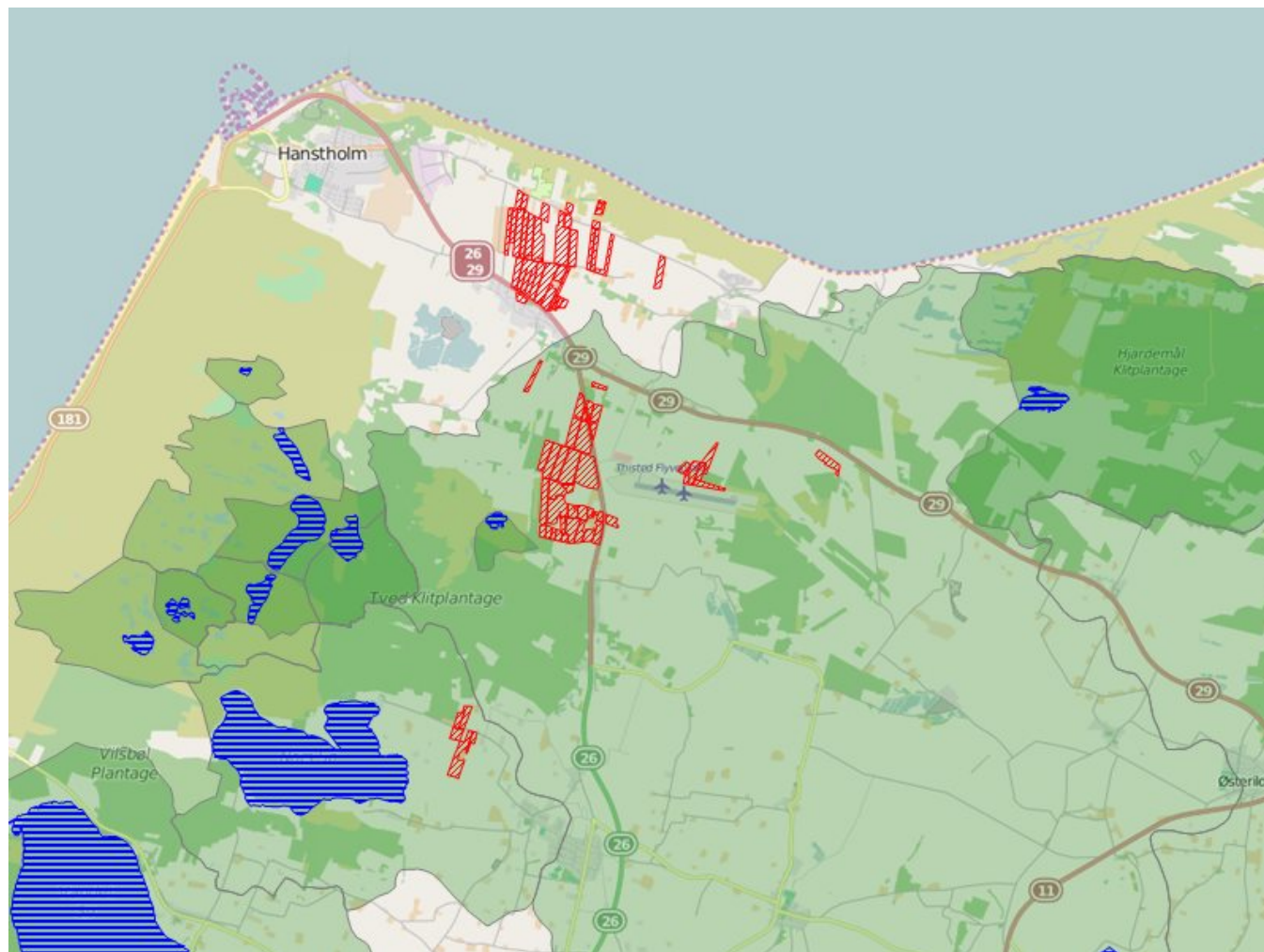
Vurdering af det konkrete projekts påvirkning i forhold til fosfor

Ifølge husdyrgodkendelsesloven skal det undersøges om beskyttelsesniveauet for fosforoverskuddet er overholdt. Herefter vurderes om der er grundlag for skærpelse efter kriterierne i husdyrbekendtgørelsens bilag 4. Vurderingen af grundlaget for skærpelse af beskyttelsesniveauet eller yderligere, målrettede vilkår, i forhold til fosfor, baseres på en vurdering af "Worst Case" situationen. Det maksimale tab for et sammenhængende landbrugsareal vurderes på nuværende tidspunkt at være 1 kg P/ha. Udyrkede arealer har et tab på ca. 0,08 kg P/ha og i landbrugsjorden ophobes i gennemsnit 2.000 kg P/ha i de øverste 25 cm. Der stilles krav om skærpelse af beskyttelsesniveauet i forhold til fosfor, hvis fosforforøgelsen i forhold til udgangspunktet (2.000 kg P/ha) stiger med mere end 5 pct. over en 8-årig periode. Endvidere vurderes landskabets betydning for de pågældende arealers overfladeafstrømning med fosfor til søer. Der

laves en vurdering på baggrund af om udbringningsarealerne er indenfor en 20 meters afstand til en sø og/eller bedriftens udbringningsarealer har en hældning på mere end 6 grader.

Ansøgning:

Af ansøgningen fremgår et samlet harmoniareal på 296,210519437613 ha. Ud af det samlede harmoniareal er der 170,31 ha i søoplande i Natura 2000 områder. Udvaskningen i ansøgt drift på 64,6 kg N/ha. Den maksimalt tilladte udvaskning for den konkrete ansøgning, DE(max) er beregnet til 64,9 kg N/ha. Fosforoverskuddet er 3,2 kgP/ha om året i ansøgt drift, og kravet om P overskud er overholdt. For de samlede harmoniarealer er det beregnet, at udvaskningen ved planteavl er 65,8 kg N/ha.

Legende:

	Oplande til søer.
	Søer.
	Udbringnings arealer i ansøgningen.
	Aftale arealer i ansøgningen.

Søer i Natura 2000 områder

I det følgende beskrives de søer i Natura 2000 områder, der potentielt kan påvirkes af ansøgte projekt.

Lønnerup Fjord er en 134,9 ha stor sø, der har et oplandsareal på 14411,63 ha. 9423,945 ha af søoplandet er dyrket og oplandet har følgende fordeling af jordtyper: Ler: 32%, Sand: 63%, Organisk: 5%. I den statslige vandplanlægning er Lønnerup Fjord karakteriseret som søtype 11 grundet søens egenskaber som værende: kalkrig, ikke brunvandet, saltholdig og lavvandet. Lønnerup Fjord er udpeget som Natura 2000 sø-naturtype 3140: Kalkrige søer og vandhuller med kransålealger.

Kalkrige søer og vandhuller med kransålealger er søer og vandhuller, hvor der vokser kransålealger på bunden. Søerne er ikke eller kun lidt forurenede og har kalkrigt vand. Ofte ledsages kransålealgerne af en række andre arter af vandplanter. Ved forurening kan mængden af kransålealger blive stærkt reduceret. Naturtypen er følsom overfor tilførsel af næringsstoffer. Ifølge rapporten "Vurdering af bevaringsstatus for arter og naturtyper omfattet af EF-

Habitatdirektivet (2001-2007) " fra Danmarks Miljøundersøgelser, så er bevaringsstatusen vurderet som stærkt ugunstig for samtlige fem sø-naturtyper (kalk- og næringsfattige søer og vandhuller, ret næringsfattige søer og vandhuller, kalkrige søer og vandhuller med kransnålealger, næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks og brunvandede søer og vandhuller) omfattet af EF-Habitatdirektivet. Hovedårsagen til den ugunstige bevaringsstatus er belastning med næringsstoffer. I henhold til rapporten "Danmarks Biodiversitet 2010 – status, udvikling og trusler" fra Danmarks Miljøundersøgelser, så er den mest aktuelle trussel mod søers biodiversitet og de bagvedliggende processor en stadig tilførsel af næringsstoffer. Øget næringsstofindhold i søer fører til øget produktion af planteplankton og dermed mere uklart vand, fulgt af en række ændringer i samspillet mellem de forskellige planter og dyr. Mest markant er ændringen fra klarvandede og næringsfattige søer. Det uklare vand fører bl.a. via bortskygning til færre og andre undervandsplanter, hvilket virker negativt på mængden af planteædende fugle og en række smådyr og fisk knyttet til vegetationen. Generelt reduceres den samlede biodiversitet herved. Øget tilførsel af næringsstoffer fremmer endvidere den naturlige tilgroningsproces, hvor søerne med tiden kan udvikle sig til andre naturtyper, som moser og enge. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til søen vurderes således, at kunne være til skade for søen, idet den gunstige bevaringsstatus for naturtypen ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Nors Sø er en 347 ha stor sø, der har et oplandsareal på 1839,2 ha. 731,781 ha af søoplandet er dyrket og oplandet har følgende fordeling af jordtyper: Ler: 35%, Sand: 64%, Organisk: 1%. I den statslige vandplanlægning er Nors Sø karakteriseret som søtype 9 grundet søens egenskaber som værende: kalkrig, ikke brunvandet, fersk og lavvandet. Nors Sø er udpeget som Natura 2000 sø-naturtype 3110: Kalk- og næringsfattige søer og vandhuller (lobeliesøer).

Kalk- og næringsfattige søer og vandhuller (lobeliesøer) er søer og vandhuller, som er næringsfattige og har med deres lave kalkindhold grundlag for en særlig flora af vandplanter. Søerne har ofte en zoneopdelt vegetation af flerårige vandplanter og såkaldte amfibiske planter, der findes både i vand og på land. Lobeliesøen med strandbo, tvepibet lobelie og på lidt dybere vand bransenføde er det klassiske eksempel på typen. Naturtypen er følsom overfor tilførsel af næringsstoffer. Ifølge rapporten "Vurdering af bevaringsstatus for arter og naturtyper omfattet af EF-Habitatdirektivet (2001-2007) " fra Danmarks Miljøundersøgelser, så er bevaringsstatusen vurderet som stærkt ugunstig for samtlige fem sø-naturtyper (kalk- og næringsfattige søer og vandhuller, ret næringsfattige søer og vandhuller, kalkrige søer og vandhuller med kransnålealger, næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks og brunvandede søer og vandhuller) omfattet af EF-Habitatdirektivet. Hovedårsagen til den ugunstige bevaringsstatus er belastning med næringsstoffer. I henhold til rapporten "Danmarks Biodiversitet 2010 – status, udvikling og trusler" fra Danmarks Miljøundersøgelser, så er den mest aktuelle trussel mod søers biodiversitet og de bagvedliggende processor en stadig tilførsel af næringsstoffer. Øget næringsstofindhold i søer fører til øget produktion af planteplankton og dermed mere uklart vand, fulgt af en række ændringer i samspillet mellem de forskellige planter og dyr. Mest markant er ændringen fra klarvandede og næringsfattige søer. Det uklare vand fører bl.a. via bortskygning til færre og andre undervandsplanter, hvilket virker negativt på mængden af planteædende fugle og en række smådyr og fisk knyttet til vegetationen. Generelt reduceres den samlede biodiversitet herved. Øget tilførsel af næringsstoffer fremmer endvidere den naturlige tilgroningsproces, hvor søerne med tiden kan udvikle sig til andre naturtyper, som moser og enge. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til søen vurderes således, at kunne være til skade for søen, idet den gunstige bevaringsstatus for naturtypen ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Beregning af projektets påvirkning i berørte søoplande

For at vurdere projektets andel af den samlede udvaskning fra et givent søopland, som afvander til en af de nævnte søtyper i Natura 2000 områder beregnes bidraget fra projektet og fra det samlede søopland.

De faktiske udvaskninger fra oplandene er beregnet fra hhv. dyrket og øvrigt areal. Det dyrkede areal svarer til oplandets samlede registrerede areal i det generelle landbrugsregister, mens det øvrige areal er oplandets resterende areal. N-udvaskningen for det dyrkede areal er beregnet som en N-nettobalance med værktøjet CTtools. Heri beregnes det potentielle tab af N for hver enkelt mark i oplandet på baggrund af oplysninger om afgrødevalg, jordtype, mængder og typer af tildelt N-gødning, udbytteforhold m.m. ud fra landbrugets registerdata. N-udvaskningen beregnes som differencen mellem N-input og N-output på markniveau. Kvælstofudvaskningen fra det øvrige opland følger standardberegningen i Miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold. Reduktionsprocenten er arealvægtet i forhold til reduktionspotentialekortet, som ligger til grund for nitratklasserne i oplandet. Den påvirkning fra projektet som kan tilskrives husdyrgødningen er beregnet som differencen mellem den faktiske udvaskning, udvaskning DE(reel) fra ansøgningsystemet og den beregnede udvaskning fra et tilsvarende planteavlsbrug. Fosforudvaskningen er vurderet som beskrevet i indledningen.

Bidrag fra husdyrgødning - Vurdering af påvirkningen fra det konkrete projekt

For hvert søopland som afvander til de sønaturtyper i Natura 2000 områder, der er omfattet af afskæringskriterie 2B, beregnes projektets påvirkning. Til den videre vurdering, beregnes hvor stor en del af den samlede udvaskning fra husdyrbruget som kan tilskrives husdyrgødning. Bidraget fra husdyrgødningen beregnes som differencen mellem den beregnede udvaskning ved den aktuelle drift (udvaskning DE (reel)) og den beregnede udvaskning fra et tilsvarende planteavlsbrug. Det er kun den del af udvaskningen, der stammer fra husdyrgødningen, som indgår i de videre beregninger. Bidraget fra husdyrgødningen beregnes for den samlede bedrift.

Udvaskning ved DE (reel):	64,6 kg N/ha
Udvaskningen for et standard-planteavlsbrug:	- 65,8 kg N/ha
Påvirkning fra husdyrgødning:	= 0 kg N/ha

Vurdering af kumulativ påvirkning

Kravet om at det konkrete projekt ikke må påvirke et søopland yderligere, hvor den samlede kvælstofbelastning er stigende, skal opfyldes på bedriftsniveau. Derfor kan der beregnes en maksimal tilladt udvaskning pr. ha for bedriften, som et vægtet gennemsnit af den maksimalt tilladte udvaskning i oplande med stigende husdyrtryk og den maksimalt tilladte udvaskning for de øvrige harmoniarealer. For arealer, hvor der ikke er en kumulativ effekt, må udvaskningen beregnet for de pågældende arealer maksimalt svare til udvaskningen ved maksimalt dyretryk (DEmax). For de arealer, der ligger i et opland, hvor en øget belastning giver en kumulativ effekt, må udvaskningen maksimalt svare til den laveste værdi af udvaskningen fra et planteavlbrug og udvaskningen ved maksimalt dyretryk (DEmax) for de pågældende arealer. Marker som ligger i flere oplande opdeles og regnes med til de respektive oplande.

Beregning:

$$\frac{(\text{Harmoniareal(søopland med kumulativ effekt)} * \text{Udvaskning(DEMax1)} + \text{Harmoniareal(øvrigt)} * \text{Udvaskning(DEMax2)})}{\text{Harmoniareal(samlet)}}$$

1. Her bruges den mindste værdi af: "Udvaskning som planteavlbrug på udvalgte arealer" eller "Beregning af udvaskning ved det maksimale dyretryk (DEmax) på arealer med krav om udvaskning svarende til et planteavlbrug".
2. Her bruges værdien af: "Beregning af udvaskning ved det maksimale dyretryk (DEmax) på arealer uden krav om udvaskning svarende til et planteavlbrug".

Påvirkning i søoplande

Vurdering af risikoen for kumulativ effekt, værdierne for den samlede kvælstof- og fosforpåvirkning og projektets påvirkning i de aktuelle søoplande er opstillet herunder. For hvert søopland er det vurderet om projektet overholder afskæringskriterierne.

	Lønnerup Fjord	Nors Sø
Harmoniareal fra ansøgning i opland:	152,54 ha	17,77 ha
Aftaleareal fra ansøgning i opland:	-	-
Dyrket areal i opland:	9424 ha	732 ha
Øvrigt areal i opland:	4988 ha	1107 ha
Samlet areal i opland:	14412 ha	1839 ha

	Lønnerup Fjord	Nors Sø
Vurdering af kumulativ effekt:		
Er der stigende dyretryk?	Ja	Nej
Er der andre kilder som medfører en øget kvælstofbelastning i oplandet?	Nej	Nej
DEmax Øvrige:	64,9 kgN/ha	-
DEmax Planteavl:	65,8 kgN/ha	-
DEmax Stigende husdyrtryk:	64,9 kgN/ha	-
Kvælstofbidrag opland:		
Reduktionsprocent:	67 %	83 %
N-bidrag til Natura 2000 fra dyrket areal:	151733 kgN	4046 kgN
N-bidrag til Natura 2000 fra øvrigt areal:	16459 kgN	1794 kgN
N-bidrag til Natura 2000 total:	168193 kgN	5840 kgN
Kvælstofbidrag projekt:		
N-bidrag fra husdyrgødning:	0 kgN/ha	0 kgN/ha
Red. potentiale fra harmoniarealer:	26,9 %	88 %
N-påvirkning fra harmoniarealer i ansøgning:	0 kgN	0 kgN
N-bidrag fra aftalearealer:	0 kgN/ha	0 kgN/ha
Red. potentiale fra aftalearealer:	0 %	0 %
N-påvirkning fra aftalearealer i ansøgning:	0 kgN	0 kgN
Samlet N-bidrag:	0 kgN	0 kgN
N-påvirkning i procent fra ansøgt drift:	0 %	0 %
Vægtet maksimal N-udvaskning på bedriften:	64,9 kgN/ha	-
Bedriftens reelle N-udvaskningsniveau (DEreel):	64,6 kgN/ha	64,6 kgN/ha
Opsummering:		
Overholdes afskæringskriterie 1?	Ja	Ja
Overholdes kriterie 2A (5 procent)?	-	-
Overholdes kriterie 2B (1 procent)?	Ja	Ja

	Lønnerup Fjord	Nors Sø
Fosforbidrag opland:		
P-bidrag til Natura2000 fra dyrket areal:	1885 kgP	146 kgP
P-bidrag til Natura2000 fra øvrigt areal:	399 kgP	89 kgP
P-bidrag fra øvrige kilder (bebyggelse):	1330 kgP	175 kgP
P-bidrag til Natura2000 total:	3614 kgP	410 kgP
Fosforbidrag projekt:		
Fosforoverskud pr. ha. jf. ansøgning:	3,2 kgP/ha	3,2 kgP/ha
Procentvis P-forøgelse i godkendelsesperioden:	1,28 %	1,28 %
Worst case påvirkning fra husdyrbruget:	1,95 kgP	0,23 kgP
Worst case fosforoverskud pr.ha aftalearealer:	-	-
Procentvis P-forøgelse i godkendelsesperioden aftalearealer:	-	-
Worst case fosforpåvirkning fra aftalearealer i ansøgning:	-	-
Samlet P-Bidrag:	1,95 kgP	0,23 kgP
Påvirkning i % fra ansøgt drift:	0,05 %	0,06 %
Opsummering:		
Overholdes kriteriet for påvirkning af overfladevand med fosfor? (5 %)	Ja	Ja
Er det generelle beskyttelsesniveau for fosfor overholdt?	Ja	Ja

Konklusion

En øget påvirkning i søoplandet vil medføre en kumulativ effekt ved øget påvirkning fra det ansøgte projekt. Udvaskningen for de arealer som ligger i oplandet skal derfor være mindre end eller lig udvaskningen fra et tilsvarende planteavlbrug. Udvaskningskravet skal opfyldes på bedriftsniveau. Kravet beregnes derfor som et vægtet gennemsnit for arealer i og udenfor oplande, hvor der er en kumulativ effekt. Det samlede harmoniareal i oplande med kumulativ effekt er 152,54 ha.

Kravet til den arealvægtede udvaskning for bedriften er beregnet til 64,9 kg N pr. ha. Af ansøgningssystemet fremgår at den faktiske udvaskning ved den ansøgte drift er på 64,6 kg N pr. ha.

Afskæringskriterie 1 er overholdt da den faktiske udvaskning fra det ansøgte projekt er mindre end eller lig med det beregnede krav til den arealvægtede udvaskning for bedriften.

I de aktuelle søoplande overholder projektet afskæringskriteriet for hvor meget kvælstof projektet må bidrage med af den samlede påvirkning.

Det generelle fosforkrav som er beregnet i ansøgningssystemet er overholdt.

Projektet opfylder krav til udvaskning af fosfor.

Der er i ansøgningen ikke angivet arealer i andre kommuner.

Der er i ansøgningen ikke indtegnet aftale-arealer.

Bilag 11

Sagsinformation:

Skema ID: 76142 Sagsnr: 148336
Ansøger navn: Carsten Holm Christensen
Ejendommens adr.: Hanstholmvej 67
Ejendommens postnr: 7700 By: Thisted
Kommentar:

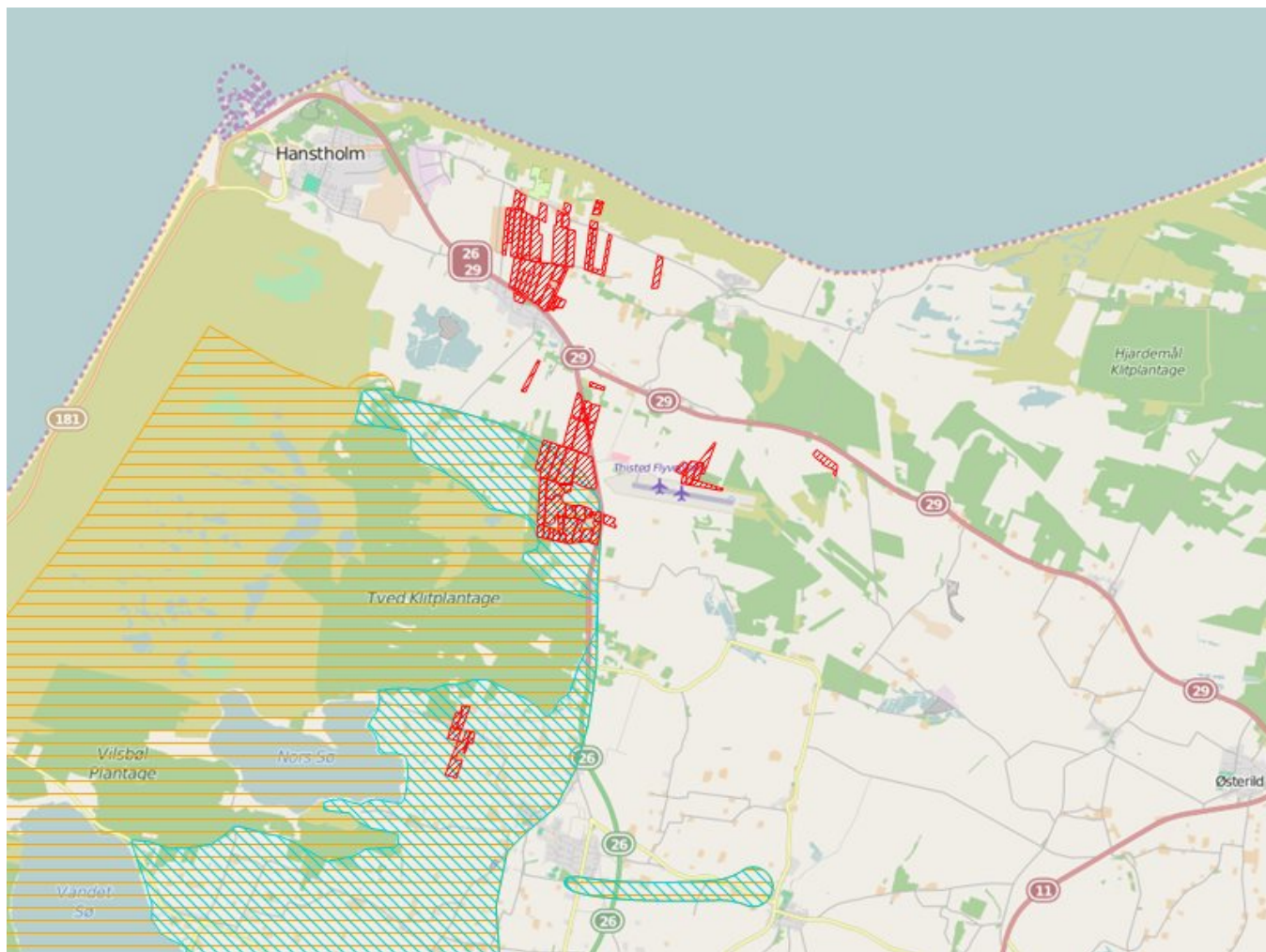
Arealvurdering – Nitratudvaskning til grundvand

I Danmark bruger vi urensset grundvand som drikkevand. Derfor skal grundvandet beskyttes mod forurening. På denne baggrund er der sket en kortlægning af landets grundvandsressourcer, som har inddelt landet i områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD områder). Der er gennemført en overordnet kortlægning af grundvandets sårbarhed i forhold til nitrat. På den baggrund er der udarbejdet et kort over de nitratfølsomme områder. Herefter kortlægges områder, hvor der skal udarbejdes en indsatsplan på detailniveau, og der foretages en zonerings af områdets nitratfølsomhed. Slutteligt udarbejdes en indsatsplan, som beskriver de nødvendige indsatser for at sikre drikkevandsressourcen i forhold til drikkevandskvalitetskravet på 50 mg/l. Der er udarbejdet indsatsplaner for en række områder, mens kortlægningen er undervejs i andre områder. Kortlægningen af alle indsatsplanområder skal være afsluttet i 2015. I områder, hvor der endnu ikke er foretaget en zonerings, stilles der som hovedregel krav om, at udvaskningen af nitrat ikke må stige i de nitratfølsomme indvindingsområder (NFI), hvis udvaskningen overstiger 50 mg nitrat pr liter.

Er der udarbejdet en indsatsplan skal der stilles vilkår, som sikrer at indsatsplanen overholdes. Der kan dog kun stilles vilkår, så udvaskningen reduceres til et niveau svarende til udvaskningen fra et tilsvarende planteavlbrug eller til et udvaskningsniveau svarende til nitratklasse 3. Tilsvarende vilkår kan stilles til zonerede områder i den statslige kortlægning, hvor der endnu ikke er udarbejdet en indsatsplan. I rapporten tages der udgangspunkt i, at der også stilles skærpede vilkår til zonerede områder.

Ansøgning:

Det samlede harmoniareal er 296,210519437613 ha. Ud af det samlede harmoniareal er der 101 ha i NFI. Af det samlede areal i NFI er 101 ha zoneret.

Legende:

	NFI områder.
	Indsats områder med hensyn til nitrat.
	Udbringnings arealer i ansøgningen.
	Aftale arealer i ansøgningen.

Harmoniarealer i ansøgningen

Arealer i NFI:

Mark nr.	Mark areal	Areal i NFI
1-0	3,62 ha.	3,48 ha.
2-0	2,77 ha.	2,77 ha.
3-0	3,29 ha.	3,29 ha.
4-0	5,82 ha.	5,82 ha.
5-0	1,12 ha.	1,12 ha.
6-0	1,67 ha.	1,67 ha.
7-0	2,5 ha.	2,5 ha.
8-0	3,26 ha.	3,26 ha.
9-0	6,9 ha.	6,9 ha.
11-0	9,85 ha.	9,85 ha.
14-0	2,8 ha.	2,8 ha.
15-0	2,93 ha.	2,93 ha.
15-1	1,11 ha.	1,11 ha.
16-0	1,26 ha.	0,87 ha.
18-0	0,18 ha.	0,18 ha.
19-0	0,27 ha.	0,27 ha.
68-0	8,39 ha.	8,39 ha.
68-1	1,54 ha.	1,54 ha.
70-0	2,73 ha.	2,73 ha.
71-0	5,1 ha.	5,1 ha.
73-0	4,73 ha.	4,14 ha.
74-0	6,71 ha.	5,91 ha.
10-0	5,47 ha.	5,47 ha.
75-0	6,46 ha.	5,14 ha.
76-0	10,58 ha.	7,33 ha.
77-1	1,44 ha.	1,44 ha.
78-0	14,48 ha.	4,98 ha.

I den følgende tabel er de harmoniarealer i ansøgningen listet, hvis placering i forhold til status på den statslige kortlægning/indsatsplanlægning afgør, hvilke krav der stilles til udvaskning.

Mark nr.	Mark areal	NFI Areal indsatsområde (ha)	Ansøgt udv. (mg/l)	Planteavls udv. (mg/l)
1-0	3,62	3,48	58	59
2-0	2,77	2,77	58	59
3-0	3,29	3,29	58	59
4-0	5,82	5,82	58	59
5-0	1,12	1,12	58	59
6-0	1,67	1,67	58	59
7-0	2,5	2,5	58	59
8-0	3,26	3,25	58	59
9-0	6,9	6,9	58	59
11-0	9,85	9,85	58	59
14-0	2,8	2,8	58	59
15-0	2,93	2,93	58	59
15-1	1,11	1,11	58	59
16-0	1,26	0,87	58	59
18-0	0,18	0,18	58	59
19-0	0,27	0,27	58	59
68-0	8,39	8,39	58	59
68-1	1,54	1,54	58	59
70-0	2,73	2,73	58	59
71-0	5,1	5,1	58	59
73-0	4,73	4,14	58	59
74-0	6,71	5,91	58	59
10-0	5,47	5,47	58	59
75-0	6,46	5,14	58	59
76-0	10,58	7,33	58	59
77-1	1,44	1,44	58	59
78-0	14,48	4,98	58	59
SUM:	117	101	-	-

Vurdering

Den gennemsnitlige nitratudvaskning fra det ansøgte projekt overstiger 50 mg nitrat/l, men giver ikke anledning til en stigning i forhold til det nuværende udvaskningsniveau. Udvaskningen overstiger ikke niveauet fra et standardplanteavlsbrug i området.

Konklusion

Der er arealer hvor der er foretaget zonerings. Udvaskningen for disse arealer er mindre end eller lig udvaskningen fra et tilsvarende planteavlsbrug, og nitratudvaskningen fra harmoniarealerne i NFI er ikke stigende. Det ansøgte projekt kan på baggrund af de oplysninger og tiltag der fremgår af ansøgningen godkendes.

Der er ikke indtegnet arealer i andre kommuner.

Der er ikke indtegnet aftale-arealer i ansøgningen.

Bilag 12

Sagsinformation:

Skema ID: 81573 Sagsnr: 148336
Ansøger navn: Carsten Holm Christensen
Ejendommens adr.: Hanstholmvej 67
Ejendommens postnr: 7700 By: Thisted
Kommentar:
Fiktiv skema arealer etape 1

Habitatvurdering - Nitrat- og fosforudvaskning til overfladevande (Kyst)

I Danmark er der udpeget en række internationale naturområder. Områderne betegnes samlet Natura 2000 områder og består af Habitat- og Fuglebeskyttelsesområder. Dele af fuglebeskyttelsesområderne er tillige udpeget som Ramsarområder. Mange Natura 2000 områder er placeret i kystområder og 85 procent af det danske landareal afvander til Natura 2000. Ved godkendelse af et husdyrbrug skal det sikres at ændringen ikke påvirker Natura 2000 området negativt. Ved vurderingen af om et konkret projekt påvirker et Natura 2000 område skal det sikres, at der samlet set ikke sker en negativ påvirkning fra husdyrholdene i området, og at projektet i sig selv ikke har en negativ påvirkning. Efterfølgende vurderes det, hvordan det ansøgte projekt påvirker Natura 2000 områderne med kvælstof ved afstrømning fra harmoniarealerne. Vurderingen følger Miljøstyrelsens vejledning og Miljø- og Naturklagenævnes praksis fra den principielle afgørelse MKN-130-00166 af 3. november 2010 og Miljøstyrelsens notat om Kammeradvokatens vurdering af Nitratmodellen af 6. Oktober 2014. Husdyrbrugloven regulerer alene den del af udvaskningen, som kan tilskrives husdyrgødningen. Den øvrige udvaskning bliver ikke reguleret via husdyrbrugloven.

Vurdering af husdyrholdet på oplandsniveau i forhold til kvælstof, afskæringskriterie 1

Det er en vigtig forudsætning for beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at den samlede husdyrproduktion i Danmark ikke forventes at stige. Da udviklingen i husdyrholdet ikke er ensartet i hele landet, skal udviklingen vurderes i de kystoplande som påvirkes af projektet. Udviklingen i dyreholdet ses fra 2007, som er udgangsåret for den baseline, der er fastlagt for udarbejdelse af vandplanerne. Vurderingen af påvirkning fra projektet i kumulation med andre projekter afhænger af udviklingen i det samlede dyrehold i de kystoplande, hvor anlæget er placeret. Jf. miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold er der større usikkerheder i CHR-dataene for små områder med få antal dyreenheder. For oplande der er mindre end 1.000 ha anvendes oplandets markbalance til at vurdere, om dyretryk er stigende i et opland, mens CHR data anvendes i oplande, der er større end 1.000 ha. De anvendte CHR data er fra 2014 mens data til markbalancen fra gødningsregnskabet er fra 2013. Hvis dyretryk er faldende i et kystopland, og der ikke er andre kilder, som medfører at den samlede kvælstofpåvirkning øges, kan det konkluderes, at der ikke vil være en kumulativ effekt fra det ansøgte projekt sammenholdt med den øvrige kvælstofpåvirkning i oplandet. Hvis dyreholdet er steget mere end 1% (jf. Miljøstyrelsens notat om Kammeradvokatens vurdering af Nitratmodellen af 6. Oktober 2014), eller andre forhold gør, at den samlede kvælstofbelastning er stigende, så vil en yderligere påvirkning medføre en kumulativ effekt. Projektet vil derfor kun kunne godkendes, hvis Natura 2000 området ikke påvirkes af den ansøgte produktion. Er udvaskningen fra harmoniarealerne i kystoplandene til Natura 2000 områder, mindre end eller lig udvaskningen fra et tilsvarende planteavlslsbrug antages det, at projektet ikke påvirker kvælstofbelastningen af Natura 2000 området. (jf. MKN-130-00166 af 3. november 2010). Kravet til udvaskningen beregnes i praksis som et vægtet gennemsnit mellem udvaskningskravet for arealer i kystoplande med stigende dyretryk og arealet i øvrige oplande. Marker som ligger i flere oplande opdeles og regnes med til de respektive oplande.

Vurdering af det konkrete projekts påvirkning i forhold til kvælstof, afskæringskriterier 2A og 2B

Ud fra en analyse udarbejdet af DMU har Miljøstyrelsen fastsat afskæringskriterier for, hvor stor en andel af den samlede nitratudvaskning, et enkelt husdyrbrug må bidrage i et kystopland, uden projektet medfører skadevirkning fra på Natura 2000 området. Natura 2000 områder, der kan karakteriseres som lukkede bassiner med ringe vandudskiftning eller et vandområde som er meget lidt eutrofieret betragtes som meget sårbare. Øvrige Natura 2000 områder betragtes som sårbare. Kystområder uden for Natura 2000 betragtes ikke som sårbare. Opdelingen følger Miljøstyrelsens sårbarhedskortlægning. Afhængig af sårbarhed anvendes følgende afskæringskriterier for Natura 2000 områder.

Pkt. 2A sårbare recipienter: Projektet kan kun godkendes, hvis nitratudvaskningen fra den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 5 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder i det aktuelle kystopland.

Pkt. 2B meget sårbare recipienter: Projektet kan kun godkendes, hvis nitratudvaskningen fra den ansøgte husdyrproduktion er mindre end 1 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder i det aktuelle opland.

Vurdering af det konkrete projekts påvirkning i forhold til fosfor

Ifølge husdyrgodkendelsesloven skal det undersøges om beskyttelsesniveauet for fosforoverskuddet er overholdt. Herefter vurderes om der er grundlag for skærpelse efter kriterierne i husdyrbekendtgørelsens bilag 4. Vurderingen af grundlaget for skærpelse af beskyttelsesniveauet eller yderligere, målrettede vilkår, i forhold til fosfor, baseres på en vurdering af "Worst Case" situationen. Det maksimale tab for et sammenhængende landbrugsareal vurderes på nuværende tidspunkt at være 1 kg P/ha. Udyrkede arealer har et tab på ca. 0,08 kg P/ha og i landbrugsjorden ophobes i gennemsnit 2.000 kg P/ha i de øverste 25 cm. Der stilles krav om skærpelse af beskyttelsesniveauet i forhold til fosfor, hvis fosforforøgelsen i forhold til udgangspunktet (2.000 kg P/ha) stiger med mere end 5 pct. over en 8-årig periode.

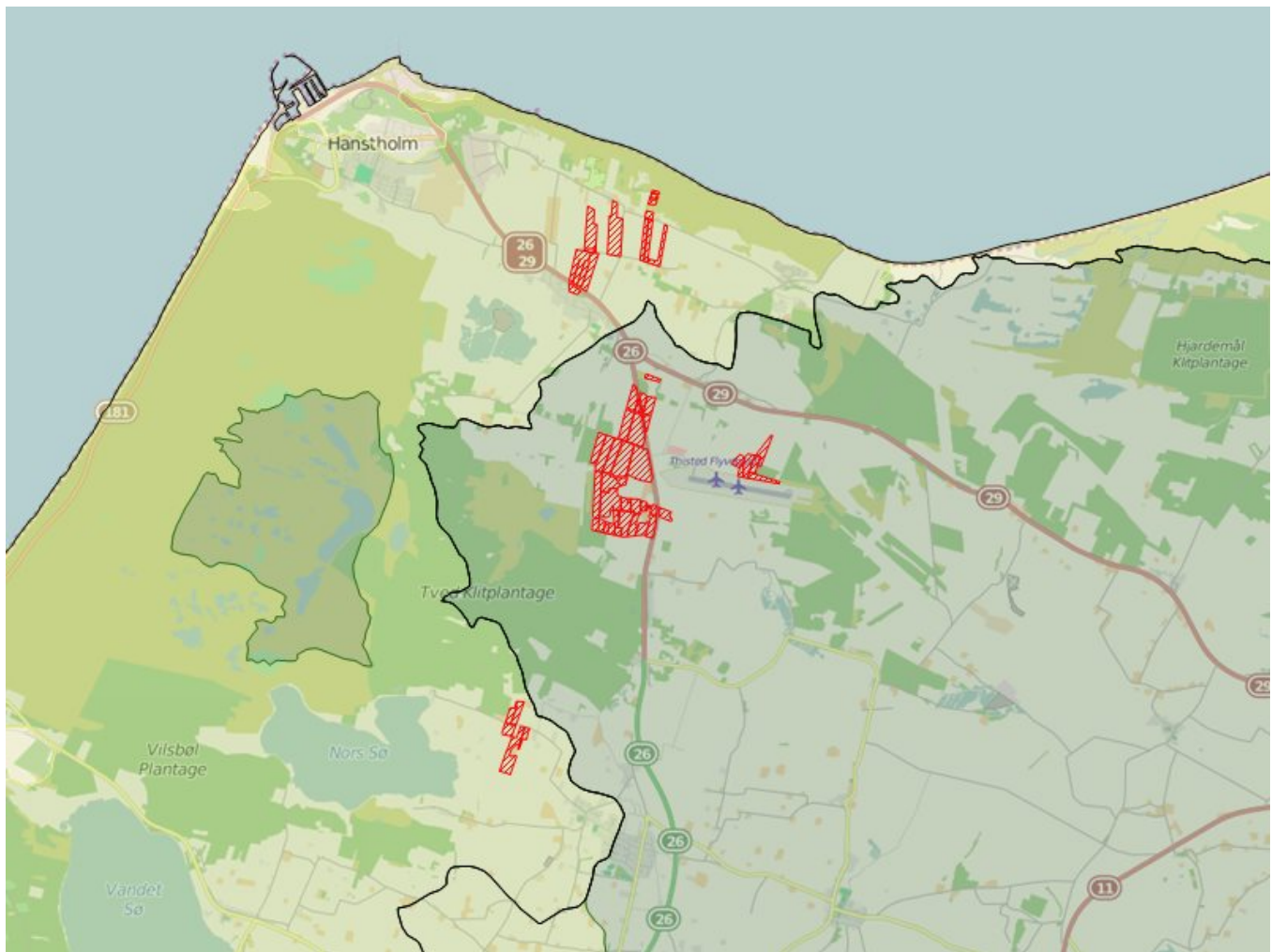
Endvidere vurderes landskabets betydning for de pågældende arealers overfladeafstrømning med fosfor til søer. Der laves en vurdering på baggrund af om udbringningsarealerne er indenfor en 20 meters afstand til en sø og/eller bedriftens udbringningsarealer har en hældning på mere end 6 grader.

Ansøgning:

Af ansøgningen fremgår et samlet harmoniareal på 216,8 ha. og en udvaskningen i ansøgt drift på 64 kg N/ha. Den maksimalt tilladte udvaskning for den konkrete ansøgning, DE(max) er beregnet til 64,2 kg N/ha. For de samlede harmoniarealer er det beregnet at udvaskningen ved planteavl er 65,8 kg N/ha.

I den konkrete ansøgning er der 145,45 ha udbringningsarealer beliggende indenfor oplande til Natura2000 vandområder, der er overbelastede med fosfor.

Af ansøgningen fremgår, at der i ansøgt drift er et fosfor overskud på -1 kgP/ha/år.

Legende:

	Oplande til meget sårbare og fosforbelastede Natura2000 områder
	Oplande til sårbare Natura2000 områder.
	Oplande til ikke sårbare områder.
	Kystoplads grænse.
	Udbringnings arealer i ansøgningen.
	Aftale arealer i ansøgningen.

Natura 2000 områder

I det følgende beskrives de Natura 2000 områder, der potentielt kan påvirkes af ansøgte projekt.

Habitatområde Løgstør Bredning, Vejlerne og Bulbjerg

Udpegningsgrundlaget for EF-habitatområde 16: Løgstør Bredning, Vejlerne og Bulbjerg er blandt andet

habitatnaturtyperne: Sandbanke (1110), Mudder- og sandflader blottet ved ebbe (1140), Kystlaguner og strandsøer (1150), Bugt (1160) og Rev (1170). For disse habitattyper fremgår det af Danmarks miljøundersøgelsers rapport: "Kriterier for gunstig bevaringsstatus for EF-habitatdirektivets 8 marine naturtyper", at eutrofiering har haft negativ effekt på naturtypernes sammensætning af flora og fauna. Det bemærkes i rapporten, at eutrofieringsniveauet bør falde mod mere naturlige niveauer, så bundvegetation og fauna kan genoprettes. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til habitatområdet vurderes således, at kunne være til skade for naturtyper i EF-habitatområdet, idet den gunstige bevaringsstatus for de nævnte habitattyper ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Oplande der helt eller delvist afvander til Løgstør Bredning, Vejlerne og Bulbjerg:

- Løgstør Bredning
- Skagerak/Vesterhav
- Skagerak/Vesterhav (Hirtshals)
- Vest for Mors

Habitatområde Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø

Udpegningsgrundlaget for EF-habitatområde 28: Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted fjord og Agerø er blandt andet habitatnaturtyperne: Sandbanke (1110), Mudder- og sandflader blottet ved ebbe (1140), Kystlaguner og strandsøer (1150), Bugt (1160) og Rev (1170). For disse habitattyper fremgår det af Danmarks miljøundersøgelsers rapport: "Kriterier for gunstig bevaringsstatus for EF-habitatdirektivets 8 marine naturtyper", at eutrofiering har haft negativ effekt på naturtypernes sammensætning af flora og fauna. Det bemærkes i rapporten, at eutrofieringsniveauet bør falde mod mere naturlige niveauer, så bundvegetation og fauna kan genoprettes. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til habitatområdet vurderes således, at kunne være til skade for naturtyper i EF-habitatområdet, idet den gunstige bevaringsstatus for de nævnte habitattyper ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Oplande der helt eller delvist afvander til Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø:

- Kaas Bredning, Venø Bugt og Sallingsund
- Nissum Bredning
- Vest for Mors

Fuglebeskyttelsesområde Løgstør Bredning, Livø, Feggesund og Skarrehage

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde 12: Løgstør Bredning, Livø, Feggesund og Skarrehage er: sangsvane, kortnæbbet gås, pibe- og hvinand, toppet skallesluger og dværgterne. Sangsvanens fødegrundlag er rodhæftet undervandsvegetation på lavt vand samt græs på strandenge. Sangsvanen fouragerer i stor udstrækning på vintergrønne marker og anvender vandfladen til at søge tilflugt til for eksempel om natten. Sangsvanens oprindelige fødegrundlag i fjorden er truet af eutrofiering. Danmarks kystnære fjordområder har været tilført naturligt store mængder af næringsstofferne kvælstof og fosfor, hvilket har ført til eutrofiering. Eutrofieringen skyldes belastning med næringsstoffer, der tilføres ved afstrømning fra landbrugsarealer kombineret med effekten af tidligere tiders belastning med spildevand. Resultatet af næringstilstrømningen er en massiv algevækst, som skygger bundvegetationen væk. I værste tilfælde kan en forøget næringsstofftilførsel medvirke til iltvind, der påvirker forekomsten af bunddyr og fisk i en negativ retning. Dermed forringes fødegrundlaget for de fleste arter af fugle, der lever i Danmarks kystnære fjordområder. Eksempelvis trues en art som hvinand af fødemangel i de fjordområder, der har oplevet gentagne iltvind, da den overvejende lever af blåmuslinger. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til fuglebeskyttelsesområdet vurderes således, at kunne være til skade for arterne i fuglebeskyttelsesområdet, idet den gunstige bevaringsstatus ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Oplande der helt eller delvist afvander til Løgstør Bredning, Livø, Feggesund og Skarrehage:

- Løgstør Bredning
- Skagerak/Vesterhav
- Vest for Mors

Fuglebeskyttelsesområde Lønnerup Fjord

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde 19: Lønnerup Fjord er: pibe- og sangsvane, kortnæbbet gås og pomeransfugl. Sangsvanens fødegrundlag er rodhæftet undervandsvegetation på lavt vand samt græs på strandenge. Sangsvanen fouragerer i stor udstrækning på vintergrønne marker og anvender vandfladen til at søge tilflugt til for eksempel om natten. Sangsvanens oprindelige fødegrundlag i fjorden er truet af eutrofiering. Danmarks kystnære fjordområder har været tilført naturligt store mængder af næringsstofferne kvælstof og fosfor, hvilket har ført til eutrofiering. Eutrofieringen skyldes belastning med næringsstoffer, der tilføres ved afstrømning fra landbrugsarealer kombineret med effekten af tidligere tiders belastning med spildevand. Resultatet af næringstilstrømningen er en massiv algevækst, som skygger bundvegetationen væk. I værste tilfælde kan en forøget næringsstofftilførsel medvirke til iltvind, der påvirker forekomsten af bunddyr og fisk i en negativ retning. Dermed forringes fødegrundlaget for de fleste arter af fugle, der lever i Danmarks kystnære fjordområder. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til fuglebeskyttelsesområdet vurderes således, at kunne være til skade for arterne i fuglebeskyttelsesområdet, idet den gunstige bevaringsstatus ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Oplande der helt eller delvist afvander til Lønnerup Fjord:

- Vest for Mors

Fuglebeskyttelsesområde Vestlige Vejler, Arup Holm og Hovsør Røn

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde 20: Vestlige vejler, Arup Holm og Hovsør røn er: rørdrum, hvid stork, pibe- og sangsvane, grå-, sæd- og kortnæbbet gås, rør- og blå kærhøg, vandrefalk, engsnarre, brushane, plettet rørvagtel, hjejle, almindelig ryle, sort- fjord- og havterne. Sangsvanens fødegrundlag er rodhæftet undervandsvegetation på lavt vand samt græs på strandenge. Sangsvanen fouragerer i stor udstrækning på vintergrønne marker og anvender vandfladen til at søge tilflugt til for eksempel om natten. Sangsvanens oprindelige fødegrundlag i fjorden er truet af eutrofiering. Danmarks kystnære fjordområder har været tilført unaturligt store mængder af næringsstofferne kvælstof og fosfor, hvilket har ført til eutrofiering. Eutrofieringen skyldes belastning med næringsstoffer, der tilføres ved afstrømning fra landbrugsarealer kombineret med effekten af tidligere tiders belastning med spildevand. Resultatet af næringstilstrømningen er en massiv algevækst, som skygger bundvegetationen væk. I værste tilfælde kan en forøget næringsstofftilførsel medvirke til iltsvind, der påvirker forekomsten af bunddyr og fisk i en negativ retning. Den kraftige gødningstilførsel til Danmarks markarealer har medført ændringer af flora og fauna i levestederne for flere af udpegningsarter. Næringsstofftålede plantearter har i mange år haft bedre vilkår end de mere naturlige, langsomt voksende plantearter, som oprindeligt har været karakteristiske for engene. Høje næringsindhold i vandløbende medfører endvidere i forbindelse med regelmæssige oversvømmelser en næringsstofberigelse af enge og vådområder med øget tilgroning og ændringer i den oprindelige artsammensætning i plantelivet til følge. Tilgroning af enge og rørsumper forringer yngleforsøgene for mange af arterne på udpegningsgrundlaget bl.a. engsnarre og brushane. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til fuglebeskyttelsesområdet vurderes således, at kunne være til skade for arterne i fuglebeskyttelsesområdet, idet den gunstige bevaringsstatus ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Oplande der helt eller delvist afvander til Vestlige Vejler, Arup Holm og Hovsør Røn:

- Skagerak/Vesterhav
- Vest for Mors

Beregning af projektets påvirkning i berørte kystoplande

For at vurdere projektets andel af den samlede udvaskning fra et givet kystopland, som afvander til et Natura 2000 område beregnes bidraget fra projektet og fra det samlede kystopland.

De faktiske udvaskninger fra oplandene er beregnet fra hhv. dyrket og øvrigt areal. Det dyrkede areal svarer til oplandets samlede registrerede areal i det generelle landbrugsregister, mens det øvrige areal er oplandets resterende areal. N-udvaskningen for det dyrkede areal er beregnet som en N-nettobalance med værktøjet CTtools. Heri beregnes det potentielle tab af N for hver enkelt mark i oplandet på baggrund af oplysninger om afgrødevalg, jordtype, mængder og typer af tildelt N-gødning, udbytteforhold m.m. ud fra landbrugets registerdata. N-udvaskningen beregnes som differencen mellem N-input og N-output på markniveau. Kvælstofudvaskningen fra det øvrige opland følger standardberegningen i Miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold. Reduktionsprocenten er arealvægtet i forhold til reduktionspotentialekortet, som ligger til grund for nitratklasserne i oplandet. Den påvirkning fra projektet som kan tilskrives husdyrgødningen er beregnet som differencen mellem den faktiske udvaskning, Udvasning DE(reel) fra ansøgningsystemet og den beregnede udvaskning fra et tilsvarende planteavlbrug.

Bidrag fra husdyrgødning - Vurdering af påvirkningen fra det konkrete projekt

For hvert kystopland som afvander til sårbare Natura 2000 områder beregnes projektets påvirkning. Til den videre vurdering, beregnes hvor stor en del af den samlede udvaskning fra husdyrbruget som kan tilskrives husdyrgødning. Bidraget fra husdyrgødningen beregnes som differencen mellem den beregnede udvaskning ved den aktuelle drift (Udvasning DE (reel)) og den beregnede udvaskning fra et tilsvarende planteavlbrug. Det er kun den del af udvaskningen, der stammer fra husdyrgødningen, som indgår i de videre beregninger. Bidraget fra husdyrgødningen beregnes for den samlede bedrift.

Udvasning ved DE (reel):	64 kg N/ha
Udvasningen for et standard-planteavlbrug:	- 65,8 kg N/ha
Påvirkning fra husdyrgødning:	= 0 kg N/ha

Påvirkning i kystoplande

Vurdering af risikoen for kumulativ effekt, værdierne for den samlede kvælstofpåvirkning og projektets påvirkning i de aktuelle kystoplande er opstillet herunder. For hvert kystopland er det vurderet om projektet overholder de to afskæringskriterier.

	Skagerak/Vesterhav	Vest for Mors
Harmoniareal fra ansøgning i opland:	71,35 ha	145,45 ha
Aftaleareal fra ansøgning i opland:	-	-
Dyrket areal i opland:	3936 ha	48159 ha
Øvrigt areal i opland:	17729 ha	21637 ha
Samlet areal i opland:	21665 ha	69795 ha

	Skagerak/Vesterhav	Vest for Mors
Vurdering af kumulativ effekt:		
Er der stigende dyretryk?	Nej	Nej
Er der andre kilder som medfører en øget kvælstofbelastning i oplandet?	Nej	Nej
DEmax Øvrige:	-	-
DEmax Planteavl:	-	-
DEmax Stigende husdyrtryk:	-	-
Kvælstofbidrag opland:		
Reduktionsprocent:	78 %	42 %
N-bidrag til Natura 2000 fra dyrket areal:	39241 kgN	1155221 kgN
N-bidrag til Natura 2000 fra øvrigt areal:	39004 kgN	125493 kgN
N-bidrag til Natura 2000 total:	78245 kgN	1280714 kgN
Kvælstofbidrag projekt:		
N-bidrag fra husdyrgødning:	0 kgN/ha	0 kgN/ha
Red. potentiale fra harmoniarealer:	75,8 %	25 %
N-påvirkning fra harmoniarealer i ansøgning:	0 kgN	0 kgN
N-bidrag fra aftalearealer:	0 kgN/ha	0 kgN/ha
Red. potentiale fra aftalearealer:	0 %	0 %
N-påvirkning fra aftalearealer i ansøgning:	0 kgN	0 kgN
Samlet N-bidrag:	0 kgN	0 kgN
N-påvirkning i procent fra ansøgt drift:	0 %	0 %
Vægtet maksimal N-udvaskning på bedriften:	-	-
Bedriftens reelle N-udvaskningsniveau (DEreel):	64 kgN/ha	64 kgN/ha
Opsummering:		
Overholdes afskæringskriterie 1?	Ja	Ja
Overholdes kriterie 2A (5 procent)?	-	-
Overholdes kriterie 2B (1 procent)?	Ja	Ja

	Skagerak/Vesterhav	Vest for Mors
Fosforbidrag opland:		
P-bidrag til Natura2000 fra dyrket areal:	-	9632 kgP
P-bidrag til Natura2000 fra øvrigt areal:	-	1731 kgP
P-bidrag fra øvrige kilder (bebyggelse):	-	6440 kgP
P-bidrag til Natura2000 total:	-	17803 kgP
Fosforbidrag projekt:		
Fosforoverskud pr. ha. jf. ansøgning:	-1 kgP/ha	-1 kgP/ha
Procentvis P-forøgelse i godkendelsesperioden:	-	0 %
Worst case påvirkning fra husdyrbruget:	-	0 kgP
Worst case fosforoverskud pr.ha aftalearealer:	-	-
Procentvis P-forøgelse i godkendelsesperioden aftalearealer:	-	-
Worst case fosforpåvirkning fra aftalearealer i ansøgning:	-	-
Samlet P-Bidrag:	0 kgP	0 kgP
Påvirkning i % fra ansøgt drift:	-	0 %
Opsummering:		
Overholdes kriteriet for påvirkning af overfladevand med fosfor? (5 %)	-	Ja
Er det generelle beskyttelsesniveau for fosfor overholdt?	Ja	Ja

Konklusion

Da projektet har en udvaskning som er mindre end eller lig med udvaskningen fra et tilsvarende planteavlbrug vil projektet ikke kunne påvirke Natura 2000 området i sig selv, da der ikke er noget bidrag fra husdyrgødning. Der er ikke harmoni-arealer i oplande hvor der er stigende dyretryk eller hvor andre kilder betyder at der er en kumulativ effekt ved yderligere påvirkning.

Det kan derfor konkluderes, at projektet hverken i sig selv eller i kumulation med andre kilder til kvælstofpåvirkning vil påvirke Natura 2000 områder negativt.

Det generelle fosforkrav som er beregnet i ansøgningssystemet er overholdt.

Ansøgningens udbringningsarealer er beliggende inden for oplande til Natura 2000 vandområder, der er overbelastede med fosfor. Da kriteriet for påvirkning af overfladevand med fosfor er overholdt, giver projektet ikke anledning til en forværring af tilstanden i Natura 2000 områderne.

Projektet opfylder krav til udvaskning af fosfor. Det ansøgte projekt kan på baggrund af de oplysninger og tiltag der fremgår af ansøgningen godkendes i forhold til fosfor.

Der er ingen harmoniarealer inden for 20 meter til vandløb og søer, som medfører restriktioner for udbringning af husdyrgødning på harmoniarealerne.

Der er i ansøgningen ikke angivet arealer i andre kommuner.

Der er i ansøgningen ikke indtegnet aftale-arealer.

Bilag 13

Sagsinformation:

Skema ID: 81573 Sagsnr: 148336
Ansøger navn: Carsten Holm Christensen
Ejendommens adr.: Hanstholmvej 67
Ejendommens postnr: 7700 By: Thisted
Kommentar:
Fiktiv skema arealer etape 1

Habitatvurdering - Nitrat- og fosforudvaskning til overfladevande (Søer)

I Danmark er der udpeget en række internationale naturområder. Områderne betegnes samlet Natura 2000 områder og består af Habitat- og Fuglebeskyttelsesområder, samt Ramsarområder der ligeledes er udpegede som fuglebeskyttelsesområder. Blandt de meget sårbare vandområder omfatter Natura 2000-typerne også søer. Ifølge miljøstyrelsens vejledningen om miljøregulering af husdyrhold kan visse næringsstoffattige søer være omfattet af et afskæringskriterie, der skal sikre at ændringer ikke påvirker søerne negativt ved godkendelse af husdyrbrug. Dette gælder naturtyperne: 3160 Brunvandede søer og vandhuller, 3150 Naturligt næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks, 3140 Kalkrige søer og vandhuller med kransnålealger, 3130 Ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden og 3110 Kalk- og næringsfattige søer og vandhuller (lobeliesøer).

I vurderingen af om et konkret projekt påvirker et Natura 2000 område skal det sikres, at der samlet set ikke sker en negativ påvirkning fra husdyrholdene i området, og at projektet i sig selv ikke har en negativ påvirkning. Vurderingen følger miljøstyrelsens afskæringskriterie for, hvornår et projekt påvirker et Natura 2000 område negativt.

Vurdering af husdyrholdet på oplandsniveau i forhold til kvælstof, afskæringskriterie 1

Det er en vigtig forudsætning for beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at den samlede husdyrproduktion i Danmark ikke forventes at stige. Da udviklingen i husdyrholdet ikke er ensartet i hele landet, skal udviklingen vurderes i de aktuelle søoplunde som påvirkes af projektet. Udviklingen i dyreholdet ses fra 2007, som er udgangsåret for den baseline, der er fastlagt for udarbejdelse af vandplanerne. Vurderingen af påvirkning fra projektet i kumulativ med andre projekter afhænger af udviklingen i det samlede dyrehold i de søoplunde, hvor harmoniarealerne er placeret. Hvis dyretrykket er faldende i et søoplund, og der ikke er andre kilder, som medfører at den samlede kvælstofpåvirkning øges, kan det konkluderes, at der ikke vil være en kumulativ effekt fra det ansøgte projekt sammenholdt med den øvrige kvælstofpåvirkning i oplandet. Hvis dyreholdet er steget mere end 1% (jf. Miljøstyrelsens notat om Kammeradvokatens vurdering af Nitratmodellen af 6. Oktober 2014), eller andre forhold gør, at den samlede kvælstofbelastning er stigende, så vil en yderligere påvirkning medføre en kumulativ effekt. Projektet vil derfor kun kunne godkendes, hvis Natura 2000 søområdet ikke påvirkes af den ansøgte produktion. Er udvaskningen fra harmoniarealerne i søoplundene til Natura 2000 søområder, mindre end eller lig udvaskningen fra et tilsvarende planteavlbrug antages det, at projektet ikke påvirker kvælstofbelastningen af Natura 2000 søområdet (jf. MKN-130-00166 af 3. november 2010). Kravet til udvaskningen beregnes i praksis som et vægtet gennemsnit mellem udvaskningskravet for arealer i søoplunde med stigende dyretryk og arealet i øvrige oplunde. Marker som ligger i flere oplunde opdeles og regnes med til de respektive oplunde. Jf. miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold er der større usikkerheder i CHR-dataene for små områder med få antal dyreenheder. For oplunde der er mindre end 1.000 ha anvendes oplandets markbalance til at vurdere, om dyretrykket er stigende i et oplund, mens CHR data anvendes i oplunde, der er større end 1.000 ha. De anvendte CHR data er fra 2014 mens data til markbalancen fra gødningsregnskabet er fra 2013.

Vurdering af det konkrete projekts påvirkning i forhold til kvælstof, afskæringskriterie 2B

Ud fra en analyse udarbejdet af DMU har Miljøstyrelsen fastsat afskæringskriterier for, hvor stor en andel af den samlede nitratudvaskning, et enkelt husdyrbrug må bidrage med i et søoplund, uden projektet medfører en skadevirkning på Natura 2000 søområdet. Søer kan karakteriseres som lukkede bassiner med ringe vandudskiftning eller som vandområder der er meget lidt eutrofierede og betragtes derfor som meget sårbare recipienter.

Da Natura 2000 naturtyperne 3160,3150,3140,3130 og 3110 karakteriseres som meget sårbare recipienter, vurderes projektet, efter afskæringskriterie 2B. Nitratudvaskningen fra den ansøgte husdyrproduktion skal således være mindre end 1 pct. af den samlede nitratudvaskning fra alle kilder i det aktuelle oplund, hvor projektet agtes gennemført, hvis projektet skal godkendes.

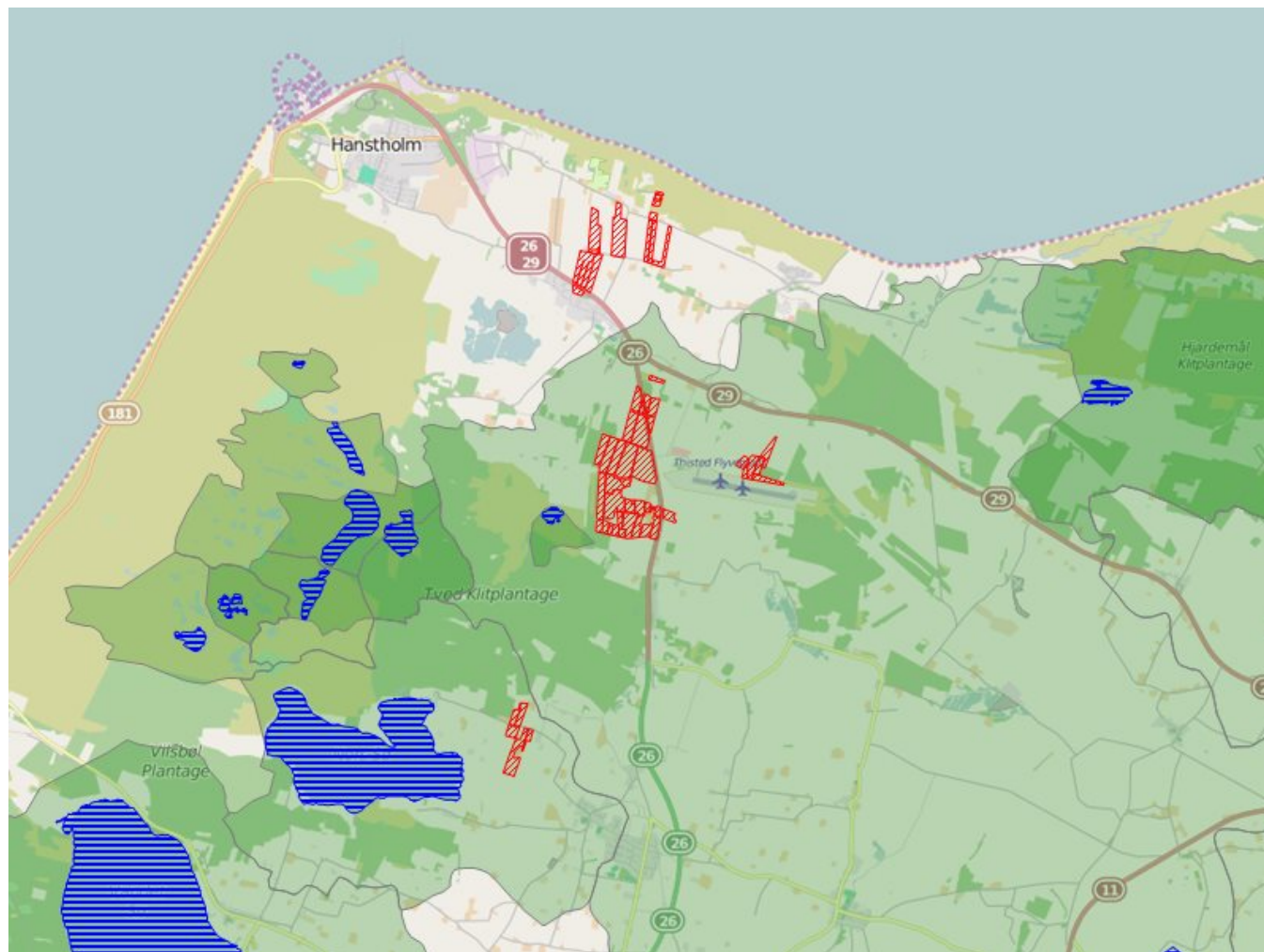
Vurdering af det konkrete projekts påvirkning i forhold til fosfor

Ifølge husdyrgodkendelsesloven skal det undersøges om beskyttelsesniveauet for fosforoverskuddet er overholdt. Herefter vurderes om der er grundlag for skærpelse efter kriterierne i husdyrbekendtgørelsens bilag 4. Vurderingen af grundlaget for skærpelse af beskyttelsesniveauet eller yderligere, målrettede vilkår, i forhold til fosfor, baseres på en vurdering af "Worst Case" situationen. Det maksimale tab for et sammenhængende landbrugsareal vurderes på nuværende tidspunkt at være 1 kg P/ha. Udyrkede arealer har et tab på ca. 0,08 kg P/ha og i landbrugsjorden ophobes i gennemsnit 2.000 kg P/ha i de øverste 25 cm. Der stilles krav om skærpelse af beskyttelsesniveauet i forhold til fosfor, hvis fosforforøgelsen i forhold til udgangspunktet (2.000 kg P/ha) stiger med mere end 5 pct. over en 8-årig periode.

Endvidere vurderes landskabets betydning for de pågældende arealers overfladeafstrømning med fosfor til søer. Der laves en vurdering på baggrund af om udbringningsarealerne er indenfor en 20 meters afstand til en sø og/eller bedriftens udbringningsarealer har en hældning på mere end 6 grader.

Ansøgning:

Af ansøgningen fremgår et samlet harmoniareal på 216,797939085648 ha. Ud af det samlede harmoniareal er der 163,21 ha i søoplade i Natura 2000 områder. Udvaskningen i ansøgt drift på 64 kg N/ha. Den maksimalt tilladte udvaskning for den konkrete ansøgning, DE(max) er beregnet til 64,2 kg N/ha. Fosforoverskuddet er -1 kgP/ha om året i ansøgt drift, og kravet om P overskud er overholdt. For de samlede harmoniarealer er det beregnet, at udvaskningen ved planteavl er 65,8 kg N/ha.

Legende:	
	Oplande til søer.
	Søer.
	Udbringnings arealer i ansøgningen.
	Aftale arealer i ansøgningen.

Søer i Natura 2000 områder

I det følgende beskrives de søer i Natura 2000 områder, der potentielt kan påvirkes af ansøgte projekt.

Lønnerup Fjord er en 134,9 ha stor sø, der har et oplandsareal på 14411,63 ha. 9423,945 ha af søoplandet er dyrket og oplandet har følgende fordeling af jordtyper: Ler: 32%, Sand: 63%, Organisk: 5%. I den statslige vandplanlægning er Lønnerup Fjord karakteriseret som søtype 11 grundet søens egenskaber som værende: kalkrig, ikke brunvandet, saltholdig og lavvandet. Lønnerup Fjord er udpeget som Natura 2000 sø-naturtype 3140: Kalkrige søer og vandhuller med kransnålealger.

Kalkrige søer og vandhuller med kransnålealger er søer og vandhuller, hvor der vokser kransnålealger på bunden. Søerne er ikke eller kun lidt forurenede og har kalkrigt vand. Ofte ledsages kransnålealgerne af en række andre arter af vandplanter. Ved forurening kan mængden af kransnålealger blive stærkt reduceret. Naturtypen er følsom overfor

tilførsel af næringsstoffer. Ifølge rapporten "Vurdering af bevaringsstatus for arter og naturtyper omfattet af EF-Habitatdirektivet (2001-2007)" fra Danmarks Miljøundersøgelser, så er bevaringsstatusen vurderet som stærkt ugunstig for samtlige fem sø-naturtyper (kalk- og næringsfattige søer og vandhuller, ret næringsfattige søer og vandhuller, kalkrige søer og vandhuller med kransnålealger, næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks og brunvandede søer og vandhuller) omfattet af EF-Habitatdirektivet. Hovedårsagen til den ugunstige bevaringsstatus er belastning med næringsstoffer. I henhold til rapporten "Danmarks Biodiversitet 2010 – status, udvikling og trusler" fra Danmarks Miljøundersøgelser, så er den mest aktuelle trussel mod søers biodiversitet og de bagvedliggende processor en stadig tilførsel af næringsstoffer. Øget næringsstofindhold i søer fører til øget produktion af planteplankton og dermed mere uklart vand, fulgt af en række ændringer i samspillet mellem de forskellige planter og dyr. Mest markant er ændringen fra klarvandede og næringsfattige søer. Det uklare vand fører bl.a. via bortskygning til færre og andre undervandsplanter, hvilket virker negativt på mængden af planteædende fugle og en række smådyr og fisk knyttet til vegetationen. Generelt reduceres den samlede biodiversitet herved. Øget tilførsel af næringsstoffer fremmer endvidere den naturlige tilgroningsproces, hvor søerne med tiden kan udvikle sig til andre naturtyper, som moser og enge. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til søen vurderes således, at kunne være til skade for søen, idet den gunstige bevaringsstatus for naturtypen ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Nors Sø er en 347 ha stor sø, der har et oplandsareal på 1839,2 ha. 731,781 ha af søoplandet er dyrket og oplandet har følgende fordeling af jordtyper: Ler: 35%, Sand: 64%, Organisk: 1%. I den statslige vandplanlægning er Nors Sø karakteriseret som søtype 9 grundet søens egenskaber som værende: kalkrig, ikke brunvandet, fersk og lavvandet. Nors Sø er udpeget som Natura 2000 sø-naturtype 3110: Kalk- og næringsfattige søer og vandhuller (lobeliesøer).

Kalk- og næringsfattige søer og vandhuller (lobeliesøer) er søer og vandhuller, som er næringsfattige og har med deres lave kalkindhold grundlag for en særlig flora af vandplanter. Søerne har ofte en zoneopdelt vegetation af flerårige vandplanter og såkaldte amfibiske planter, der findes både i vand og på land. Lobeliesøen med strandbo, tvepibet lobelie og på lidt dybere vand brasenføde er det klassiske eksempel på typen. Naturtypen er følsom overfor tilførsel af næringsstoffer. Ifølge rapporten "Vurdering af bevaringsstatus for arter og naturtyper omfattet af EF-Habitatdirektivet (2001-2007)" fra Danmarks Miljøundersøgelser, så er bevaringsstatusen vurderet som stærkt ugunstig for samtlige fem sø-naturtyper (kalk- og næringsfattige søer og vandhuller, ret næringsfattige søer og vandhuller, kalkrige søer og vandhuller med kransnålealger, næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks og brunvandede søer og vandhuller) omfattet af EF-Habitatdirektivet. Hovedårsagen til den ugunstige bevaringsstatus er belastning med næringsstoffer. I henhold til rapporten "Danmarks Biodiversitet 2010 – status, udvikling og trusler" fra Danmarks Miljøundersøgelser, så er den mest aktuelle trussel mod søers biodiversitet og de bagvedliggende processor en stadig tilførsel af næringsstoffer. Øget næringsstofindhold i søer fører til øget produktion af planteplankton og dermed mere uklart vand, fulgt af en række ændringer i samspillet mellem de forskellige planter og dyr. Mest markant er ændringen fra klarvandede og næringsfattige søer. Det uklare vand fører bl.a. via bortskygning til færre og andre undervandsplanter, hvilket virker negativt på mængden af planteædende fugle og en række smådyr og fisk knyttet til vegetationen. Generelt reduceres den samlede biodiversitet herved. Øget tilførsel af næringsstoffer fremmer endvidere den naturlige tilgroningsproces, hvor søerne med tiden kan udvikle sig til andre naturtyper, som moser og enge. Yderligere tilførsel af næringsstoffer til søen vurderes således, at kunne være til skade for søen, idet den gunstige bevaringsstatus for naturtypen ikke kan genoprettes eller sikres med den nuværende belastning.

Beregning af projektets påvirkning i berørte søoplande

For at vurdere projektets andel af den samlede udvaskning fra et givent søopland, som afvander til en af de nævnte søtyper i Natura 2000 områder beregnes bidraget fra projektet og fra det samlede søopland.

De faktiske udvaskninger fra oplandene er beregnet fra hhv. dyrket og øvrigt areal. Det dyrkede areal svarer til oplandets samlede registrerede areal i det generelle landbrugsregister, mens det øvrige areal er oplandets resterende areal. N-udvaskningen for det dyrkede areal er beregnet som en N-nettobalance med værktøjet CTtools. Heri beregnes det potentielle tab af N for hver enkelt mark i oplandet på baggrund af oplysninger om afgrødevalg, jordtype, mængder og typer af tildelt N-gødning, udbytteforhold m.m. ud fra landbrugets registerdata. N-udvaskningen beregnes som differencen mellem N-input og N-output på markniveau. Kvælstofudvaskningen fra det øvrige opland følger standardberegningen i Miljøstyrelsens vejledning om miljøregulering af husdyrhold. Reduktionsprocenten er arealvægtet i forhold til reduktionspotentialekortet, som ligger til grund for nitratklasserne i oplandet. Den påvirkning fra projektet som kan tilskrives husdyrgødningen er beregnet som differencen mellem den faktiske udvaskning, udvaskning DE(reel) fra ansøgningsystemet og den beregnede udvaskning fra et tilsvarende planteavlbrug. Fosforudvaskningen er vurderet som beskrevet i indledningen.

Bidrag fra husdyrgødning - Vurdering af påvirkningen fra det konkrete projekt

For hvert søopland som afvander til de sønaturtyper i Natura 2000 områder, der er omfattet af afskæringskriterie 2B, beregnes projektets påvirkning. Til den videre vurdering, beregnes hvor stor en del af den samlede udvaskning fra husdyrbruget som kan tilskrives husdyrgødning. Bidraget fra husdyrgødningen beregnes som differencen mellem den beregnede udvaskning ved den aktuelle drift (udvaskning DE (reel)) og den beregnede udvaskning fra et tilsvarende planteavlbrug. Det er kun den del af udvaskningen, der stammer fra husdyrgødningen, som indgår i de videre beregninger. Bidraget fra husdyrgødningen beregnes for den samlede bedrift.

Udvaskning ved DE (reel):	64 kg N/ha
Udvaskningen for et standard-planteavlbrug:	- 65,8 kg N/ha
Påvirkning fra husdyrgødning:	= 0 kg N/ha

Vurdering af kumulativ påvirkning

Kravet om at det konkrete projekt ikke må påvirke et søopland yderligere, hvor den samlede kvælstofbelastning er stigende, skal opfyldes på bedriftsniveau. Derfor kan der beregnes en maksimal tilladt udvaskning pr. ha for bedriften, som et vægtet gennemsnit af den maksimalt tilladte udvaskning i oplande med stigende husdyrtryk og den maksimalt tilladte udvaskning for de øvrige harmoniarealer. For arealer, hvor der ikke er en kumulativ effekt, må udvaskningen beregnet for de pågældende arealer maksimalt svare til udvaskningen ved maksimalt dyretryk (DEmax). For de arealer, der ligger i et opland, hvor en øget belastning giver en kumulativ effekt, må udvaskningen maksimalt svare til den laveste værdi af udvaskningen fra et planteavlbrug og udvaskningen ved maksimalt dyretryk (DEmax) for de pågældende arealer. Marker som ligger i flere oplande opdeles og regnes med til de respektive oplande.

Beregning:

$$\frac{\text{Harmoniareal(søopland med kumulativ effekt)} * \text{Udvaskning(DEMax1)} + \text{Harmoniareal(øvrigt)} * \text{Udvaskning(DEMax2)}}{\text{Harmoniareal(samlet)}}$$

1. Her bruges den mindste værdi af: "Udvaskning som planteavlbrug på udvalgte arealer" eller "Beregning af udvaskning ved det maksimale dyretryk (DEmax) på arealer med krav om udvaskning svarende til et planteavlbrug".
2. Her bruges værdien af: "Beregning af udvaskning ved det maksimale dyretryk (DEmax) på arealer uden krav om udvaskning svarende til et planteavlbrug".

Påvirkning i søoplande

Vurdering af risikoen for kumulativ effekt, værdierne for den samlede kvælstof- og fosforpåvirkning og projektets påvirkning i de aktuelle søoplande er opstillet herunder. For hvert søopland er det vurderet om projektet overholder afskæringskriterierne.

	Lønnerup Fjord	Nors Sø
Harmoniareal fra ansøgning i opland:	145,45 ha	17,77 ha
Aftaleareal fra ansøgning i opland:	-	-
Dyrket areal i opland:	9424 ha	732 ha
Øvrigt areal i opland:	4988 ha	1107 ha
Samlet areal i opland:	14412 ha	1839 ha

	Lønnerup Fjord	Nors Sø
Vurdering af kumulativ effekt:		
Er der stigende dyretryk?	Ja	Nej
Er der andre kilder som medfører en øget kvælstofbelastning i oplandet?	Nej	Nej
DEmax Øvrige:	64,2 kgN/ha	-
DEmax Planteavl:	0 kgN/ha	-
DEmax Stigende husdyrtryk:	64,2 kgN/ha	-
Kvælstofbidrag opland:		
Reduktionsprocent:	67 %	83 %
N-bidrag til Natura 2000 fra dyrket areal:	151733 kgN	4046 kgN
N-bidrag til Natura 2000 fra øvrigt areal:	16459 kgN	1794 kgN
N-bidrag til Natura 2000 total:	168193 kgN	5840 kgN
Kvælstofbidrag projekt:		
N-bidrag fra husdyrgødning:	0 kgN/ha	0 kgN/ha
Red. potentiale fra harmoniarealer:	25 %	88 %
N-påvirkning fra harmoniarealer i ansøgning:	0 kgN	0 kgN
N-bidrag fra aftalearealer:	0 kgN/ha	0 kgN/ha
Red. potentiale fra aftalearealer:	0 %	0 %
N-påvirkning fra aftalearealer i ansøgning:	0 kgN	0 kgN
Samlet N-bidrag:	0 kgN	0 kgN
N-påvirkning i procent fra ansøgt drift:	0 %	0 %
Vægtet maksimal N-udvaskning på bedriften:	21,1 kgN/ha	-
Bedriftens reelle N-udvaskningsniveau (DEreel):	64 kgN/ha	64 kgN/ha
Opsummering:		
Overholdes afskæringskriterie 1?	Nej	Ja
Overholdes kriterie 2A (5 procent)?	-	-
Overholdes kriterie 2B (1 procent)?	Ja	Ja

	Lønnerup Fjord	Nors Sø
Fosforbidrag opland:		
P-bidrag til Natura2000 fra dyrket areal:	1885 kgP	146 kgP
P-bidrag til Natura2000 fra øvrigt areal:	399 kgP	89 kgP
P-bidrag fra øvrige kilder (bebyggelse):	1330 kgP	175 kgP
P-bidrag til Natura2000 total:	3614 kgP	410 kgP
Fosforbidrag projekt:		
Fosforoverskud pr. ha. jf. ansøgning:	-1 kgP/ha	-1 kgP/ha
Procentvis P-forøgelse i godkendelsesperioden:	0 %	0 %
Worst case påvirkning fra husdyrbruget:	0 kgP	0 kgP
Worst case fosforoverskud pr.ha aftalearealer:	-	-
Procentvis P-forøgelse i godkendelsesperioden aftalearealer:	-	-
Worst case fosforpåvirkning fra aftalearealer i ansøgning:	-	-
Samlet P-Bidrag:	0 kgP	0 kgP
Påvirkning i % fra ansøgt drift:	0 %	0 %
Opsummering:		
Overholdes kriteriet for påvirkning af overfladevand med fosfor? (5 %)	Ja	Ja
Er det generelle beskyttelsesniveau for fosfor overholdt?	Ja	Ja

Konklusion

En øget påvirkning i søoplandet Lønnerup Fjord vil medføre en kumulativ effekt ved øget påvirkning fra det ansøgte projekt. Udvaskningen for de arealer som ligger i oplandet skal derfor være mindre end eller lig udvaskningen fra et tilsvarende planteavlbrug. Udvaskningskravet skal opfyldes på bedriftsniveau. Kravet beregnes derfor som et vægtet gennemsnit for arealer i og udenfor oplande, hvor der er en kumulativ effekt. Det samlede harmoniareal i oplande med kumulativ effekt er 145,45 ha.

Kravet til den arealvægtede udvaskning for bedriften er beregnet til 21,1 kg N pr. ha. Af ansøgningssystemet fremgår at den faktiske udvaskning ved den ansøgte drift er på 64 kg N pr. ha.

Afskæringskriterie 1 er ikke overholdt da den faktiske udvaskning fra det ansøgte projekt er større end det beregnede krav til den arealvægtede udvaskning for bedriften.

I de aktuelle søoplande overholder projektet afskæringskriteriet for hvor meget kvælstof projektet må bidrage med af den samlede påvirkning.

Det generelle fosforkrav som er beregnet i ansøgningssystemet er overholdt.

Projektet opfylder krav til udvaskning af fosfor.

Der er i ansøgningen ikke angivet arealer i andre kommuner.

Der er i ansøgningen ikke indtegnet aftale-arealer.

Bilag 14

Sagsinformation:

Skema ID: 81573 Sagsnr: 148336
Ansøger navn: Carsten Holm Christensen
Ejendommens adr.: Hanstholmvej 67
Ejendommens postnr: 7700 By: Thisted
Kommentar:
Fiktiv skema arealer etape 1

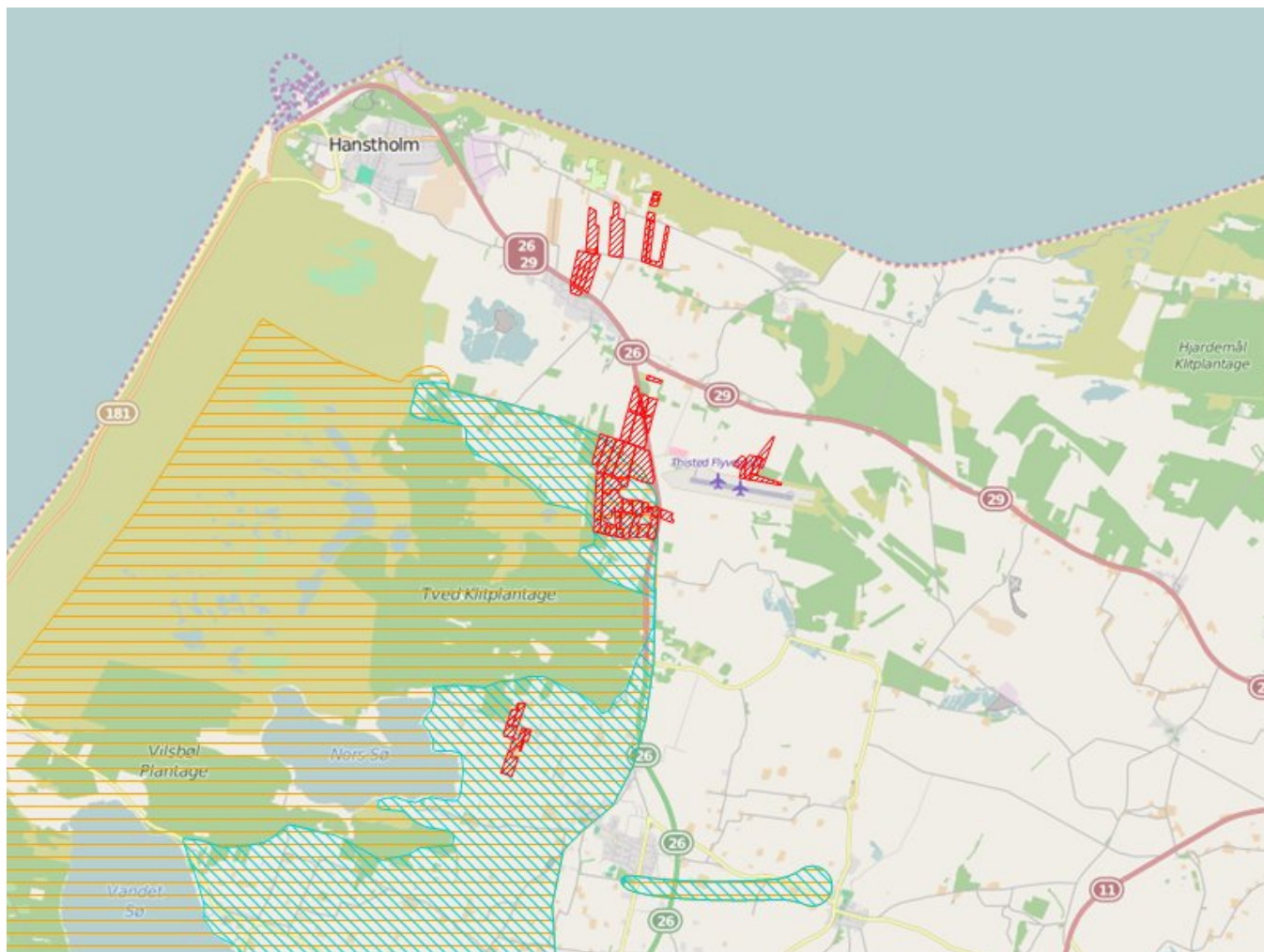
Arealvurdering – Nitratudvaskning til grundvand

I Danmark bruger vi urensset grundvand som drikkevand. Derfor skal grundvandet beskyttes mod forurening. På denne baggrund er der sket en kortlægning af landets grundvandsressourcer, som har inddelt landet i områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD områder). Der er gennemført en overordnet kortlægning af grundvandets sårbarhed i forhold til nitrat. På den baggrund er der udarbejdet et kort over de nitratfølsomme områder. Herefter kortlægges områder, hvor der skal udarbejdes en indsatsplan på detailniveau, og der foretages en zonerings af områdets nitratfølsomhed. Slutteligt udarbejdes en indsatsplan, som beskriver de nødvendige indsatser for at sikre drikkevandsressourcen i forhold til drikkevandskvalitetskravet på 50 mg/l. Der er udarbejdet indsatsplaner for en række områder, mens kortlægningen er undervejs i andre områder. Kortlægningen af alle indsatsplanområder skal være afsluttet i 2015. I områder, hvor der endnu ikke er foretaget en zonerings, stilles der som hovedregel krav om, at udvaskningen af nitrat ikke må stige i de nitratfølsomme indvindingsområder (NFI), hvis udvaskningen overstiger 50 mg nitrat pr liter.

Er der udarbejdet en indsatsplan skal der stilles vilkår, som sikrer at indsatsplanen overholdes. Der kan dog kun stilles vilkår, så udvaskningen reduceres til et niveau svarende til udvaskningen fra et tilsvarende planteavlbrug eller til et udvaskningsniveau svarende til nitratklasse 3. Tilsvarende vilkår kan stilles til zonerede områder i den statslige kortlægning, hvor der endnu ikke er udarbejdet en indsatsplan. I rapporten tages der udgangspunkt i, at der også stilles skærpede vilkår til zonerede områder.

Ansøgning:

Det samlede harmoniareal er 216,797939085648 ha. Ud af det samlede harmoniareal er der 101 ha i NFI. Af det samlede areal i NFI er 101 ha zoneret.

Legende:

	NFI områder.
	Indsats områder med hensyn til nitrat.
	Udbringnings arealer i ansøgningen.
	Aftale arealer i ansøgningen.

Harmoniarealer i ansøgningen

Arealer i NFI:

Mark nr.	Mark areal	Areal i NFI
1-0	3,62 ha.	3,48 ha.
2-0	2,77 ha.	2,77 ha.
3-0	3,29 ha.	3,29 ha.
4-0	5,82 ha.	5,82 ha.
5-0	1,12 ha.	1,12 ha.
6-0	1,67 ha.	1,67 ha.
7-0	2,5 ha.	2,5 ha.
8-0	3,26 ha.	3,26 ha.
9-0	6,9 ha.	6,9 ha.
10-0	5,47 ha.	5,47 ha.
11-0	9,85 ha.	9,85 ha.
14-0	2,8 ha.	2,8 ha.
15-0	2,93 ha.	2,93 ha.
15-1	1,11 ha.	1,11 ha.
16-0	1,26 ha.	0,87 ha.
18-0	0,18 ha.	0,18 ha.
19-0	0,27 ha.	0,27 ha.
68-0	8,39 ha.	8,39 ha.
68-1	1,54 ha.	1,54 ha.
70-0	2,73 ha.	2,73 ha.
71-0	5,1 ha.	5,1 ha.
73-0	4,73 ha.	4,14 ha.
74-0	6,71 ha.	5,91 ha.
75-0	6,46 ha.	5,14 ha.
76-0	10,58 ha.	7,33 ha.
77-1	1,44 ha.	1,44 ha.
78-0	14,48 ha.	4,98 ha.

I den følgende tabel er de harmoniarealer i ansøgningen listet, hvis placering i forhold til status på den statslige kortlægning/indsatsplanlægning afgør, hvilke krav der stilles til udvaskning.

Mark nr.	Mark areal	NFI Areal indsatsområde (ha)	Ansøgt udv. (mg/l)	Planteavl's udv. (mg/l)
1-0	3,62	3,48	57	59
2-0	2,77	2,77	57	59
3-0	3,29	3,29	57	59
4-0	5,82	5,82	57	59
5-0	1,12	1,12	57	59
6-0	1,67	1,67	57	59
7-0	2,5	2,5	57	59
8-0	3,26	3,25	57	59
9-0	6,9	6,9	57	59
10-0	5,47	5,47	57	59
11-0	9,85	9,85	57	59
14-0	2,8	2,8	57	59
15-0	2,93	2,93	57	59
15-1	1,11	1,11	57	59
16-0	1,26	0,87	57	59
18-0	0,18	0,18	57	59
19-0	0,27	0,27	57	59
68-0	8,39	8,39	57	59
68-1	1,54	1,54	57	59
70-0	2,73	2,73	57	59
71-0	5,1	5,1	57	59
73-0	4,73	4,14	57	59
74-0	6,71	5,91	57	59
75-0	6,46	5,14	57	59
76-0	10,58	7,33	57	59
77-1	1,44	1,44	57	59
78-0	14,48	4,98	57	59
SUM:	117	101	-	-

Vurdering

Den gennemsnitlige nitratudvaskning fra det ansøgte projekt overstiger 50 mg nitrat/l, men giver ikke anledning til en stigning i forhold til det nuværende udvaskningsniveau. Udvasningen overstiger ikke niveauet fra et standardplanteavlsbrug i området.

Konklusion

Der er arealer hvor der er foretaget zoner. Udvasningen for disse arealer er mindre end eller lig udvasningen fra et tilsvarende planteavlsbrug, og nitratudvasningen fra harmoniarealerne i NFI er ikke stigende. Det ansøgte projekt kan på baggrund af de oplysninger og tiltag der fremgår af ansøgningen godkendes.

Der er ikke indtegnet arealer i andre kommuner.

Der er ikke indtegnet aftale-arealer i ansøgningen.